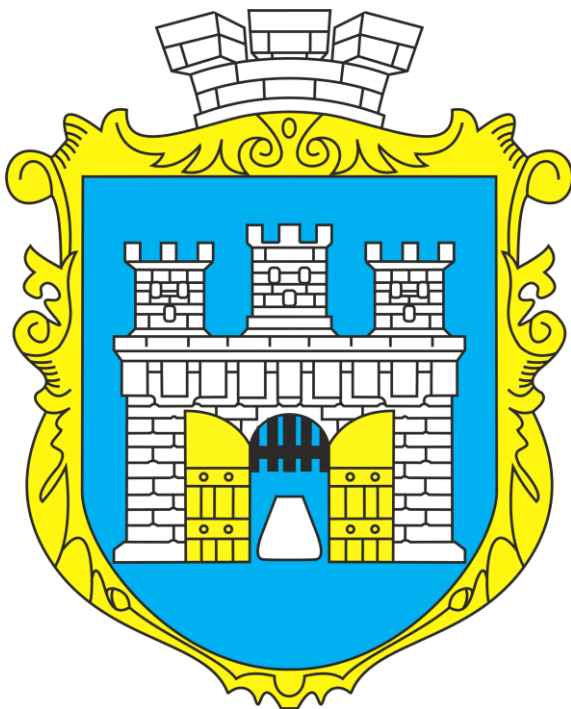

ГОРОДОЦЬКА МІСЬКА РАДА

**ЗВІТ
ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ
ОЦІНКУ
ПРОЄКТУ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ
ГОРОДОЦЬКОЇ МІСЬКОЇ
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА
ПЕРІОД 2021-2027
(НОВА РЕДАКЦІЯ)
ТА ПЛАНУ ЗАХОДІВ З РЕАЛІЗАЦІЇ У
2026 -2027 РОКАХ СТРАТЕГІЇ
РОЗВИТКУ ГОРОДОЦЬКОЇ
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА
ПЕРІОД ДО 2021-2027 РОКІВ**

ЗМІСТ

1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування	2
2. Характеристику поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено	14
3. Характеристику стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу	45
4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом	50
5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування	53
6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків	62
7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування	73
8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення	76
9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	82
10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	87
11. Резюме нетехнічного характеру	88

1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

СЕО охоплює аналіз ймовірного впливу на стан довкілля, умови життєдіяльності та здоров'я населення Городоцької міської територіальної громади за умови реалізації Стратегії. Отже, об'єктом аналізу є визначені у Стратегії стратегічні, оперативні цілі та завдання. Стратегією визначено стратегічне бачення та місію Городоцької територіальної громади:

Городоцька територіальна громада – інвестиційно приваблива територія сталого динамічного розвитку. Місце комфортного проживання та самореалізації.

Місія: розвиток та збереження людського капіталу, забезпечення високої якості життя та економічного зростання на основі розвитку промисловості та туристично-рекреаційної сфери.

Стратегічне бачення розвитку Городоцької міської територіальної громади буде досягатись завдяки реалізації трьох стратегічних цілей, кожна з яких включає низку оперативних цілей та завдань.

Таблиця 1.1. Структура стратегічних, оперативних цілей та завдань Стратегії розвитку Городоцької територіальної громади на період 2021-2027 років

Стратегічна ціль	Оперативна ціль	Завдання
1. Безпека, збереження демографічного потенціалу громади в умовах війни та повоєнної відбудови	1.1. Підтримка обороноздатності держави	1.1.1. Підтримка матеріально-технічного забезпечення Сил оборони 1.1.2. Розвиток тренувальної бази з підготовки громадян до національного супротиву 1.1.3. Покращення матеріально-технічної бази осередку «Захист України» 1.1.4. Покращення безпекової ситуації на дорогах, вулицях, у громадських місцях 1.1.5. Розвиток системи цивільного захисту на території громади, облаштування укриттів
	1.2 Здорова громада	1.2.1 Розвиток спеціалізованої медицини 1.2.1. Розвиток первинної медицини 1.2.3. Покращення матеріально-технічної бази медичних установ громади 1.2.4. Покращення профілактики та ранньої діагностики захворювань 1.2.5. Збільшення спроможностей надання реабілітаційних послуг, в т.ч для ветеранів 1.2.6. Розвиток та популяризація фізичної культури та спорту серед населення 1.2.7. Розвиток та покращення матеріально-технічної бази спортивних об'єктів 1.2.8. Створення громадських просторів, об'єктів відпочинкового, спортивно-розважального призначення
	1.3. Розвиток освітнього, культурного та духовного потенціалу громади	1.3.1. Підвищення якості освітніх послуг 1.3.2. Оптимізація мережі закладів освіти та культури 1.3.3. Збереження та популяризація національної пам'яті, меморалізації війни за Незалежність 1.3.4. Збереження, охорона та відновлення пам'яток історико-культурної спадщини 1.3.5. Розвиток культурного простору, національно-патріотичне виховання, створення умов для успішної самореалізації та залучення

Стратегічна ціль	Оперативна ціль	Завдання
		молоді до суспільно-політичного життя держави та євроінтеграційного процесу
	1.4. Інклюзивне суспільство	1.4.1. Створення безбар'єрного середовища 1.4.2. Забезпечення доступності до адміністративних послуг, у т.ч. через інструменти цифровізації 1.4.3. Забезпечення соціального захисту дітей 1.4.4. Соціальна підтримка захисників та захисниць, членів їх родин, а також сімей загиблих, зниклих безвісти 1.2.9. Забезпечення житлом військовослужбовців, ветеранів, ВПО та інших жителів громади, що відносяться до соціально-вразливих категорій 1.2.10. Підвищення інституційної спроможності системи соціального захисту населення громади в умовах війни і повоєнної відбудови 1.2.11. Забезпечення гендерної рівності та попередження негативних соціальних явищ
2. Економічне зростання в умовах Євроінтеграції	2.1. Розвиток підприємництва та інвестиційної привабливості громади	2.1.1. Підвищення інвестиційної привабливості громади, промоція 2.1.2. Підтримка бізнесу, в т.ч. ветеранського
	2.2. Розвиток та модернізація дорожньо-транспортної, логістичної та критичної інфраструктури	2.2.1. Сприяння розвитку логістичної та виробничої інфраструктури громади 2.2.2. Покращення стану дорожньо-транспортної мережі 2.2.3. Забезпечення безперервної роботи та сприяння модернізації критичної інфраструктури
	2.3. Комплексне просторове планування та ефективне управління земельними ресурсами громади	2.3.1. Виготовлення містобудівної документації в т.ч. Комплексного плану просторового розвитку громади 2.3.2. Встановлення межі громади та населених пунктів 2.3.3. Створення об'єктів ПЗФ 2.3.4. Завершення роботи із формування ділянок під об'єктами комунальної власності 2.3.5. Створення сприятливих умов для житлового будівництва
3. Охорона навколишнього природного середовища	3.1. Енергетична безпека	3.1.1. Розвиток відновлювальної енергетики 3.1.2. Підвищення енергоефективності в комунальному секторі та домогосподарствах
	3.2. Запобігання забрудненню водних ресурсів та атмосферного повітря	3.2.1. Покращення житлово-комунальної інфраструктури громади 3.2.2. Впорядкування наявних зелених насаджень та висадка нових зелених зон 3.2.3. Створення моделі ефективного управління водними ресурсами громади
	3.3. Формування системи управління відходами, екологічної свідомості населення	3.3.1. Охоплення всіх населених пунктів громади вивозом відходів 3.3.2. Зменшення обсягів утворених відходів 3.3.2. Виховання екологічно свідомої молоді, дітей

Відповідно до Закону України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»¹ державна екологічна політика спрямована на досягнення таких стратегічних цілей» (далі – стратегічні цілі державної екологічної політики):

1. Формування в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого споживання та виробництва
2. Забезпечення сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу України
3. Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку України
4. Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення
5. Удосконалення та розвиток державної системи природоохоронного управління

Аналіз відповідності стратегічних цілей Стратегії розвитку Городоцької територіальної громади на період 2021-2027 років стратегічним цілям державної екологічної політики, визначеним Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року, наведено у табл. 1.2.

Таблиця 1.2. Аналіз відповідності цілей Стратегії розвитку Городоцької територіальної громади на період 2021-2027 років стратегічним цілям державної екологічної політики на період до 2030 року

Стратегічні цілі державної екологічної політики на період до 2030 року	Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Городоцької територіальної громади Львівської області на період 2021-2027 років		
	Стратегічна ціль 1. Безпека, збереження демографічного потенціалу громади в умовах війни та повоєнної відбудови	Стратегічна ціль 2. Економічне зростання в умовах євроінтеграції	Стратегічна ціль 3. Охорона навколишнього природного середовища
1. Формування в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого споживання та виробництва		+	++
2. Забезпечення сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу України		+	++
3. Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку України	+	+	++
4. Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення	+	+	++
5. Удосконалення та розвиток державної системи природоохоронного управління		+	+

У клітинках ступінь зв'язку окремих цілей відмічається як ++ (сильний зв'язок) або + (опосередкований зв'язок)

Стратегічна ціль 1 «Безпека, збереження демографічного потенціалу громади в умовах війни та повоєнної відбудови». Впродовж останніх десятиліть демографічна ситуація в Україні характеризується негативною тенденцією стосовно скорочення чисельності населення, передусім через перевищення рівня смертності над рівнем

¹ Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» від 28 лютого 2019 року № 2697-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19#Text>

народжуваності, та старіння населення. Війна додала нових чинників, які поглибили демографічні проблеми – велика кількість загиблих та поранених, а також масштабна міграція населення України за кордон. Відновлення демографічного потенціалу територіальних громад суттєв залежить від безпекового фактора.

Городоцька громада, як тиловий регіон теж зазнала втрат працездатного населення в умовах розгортання повномасштабної війни, водночас стала прихистком для ВПО з інших регіонів. Частина ВПО перебували в громаді транзитом на шляху до Європи, частина – залишились тут, проте не всіх можна розглядати з позиції розширення трудового потенціалу громади.

Такі тенденції розбалансували ринок праці та створили навантаження на соціальну інфраструктуру громади. Проте, громаді варто використовувати переваги тилового регіону та відповідати на сучасні виклики зміненої демографічної ситуації створюючи умови для збереження демографічного потенціалу нації як в умовах війни, так і повоєнної відбудови. Фактично питання розвитку соціальної інфраструктури та забезпечення добробуту перестають розглядатись виключно з позиції потреб населення регіону і переходять набувають державного значення.

В контексті зазначеного стратегічна ціль «Безпека та збереження демографічного потенціалу нації в умовах війни та повоєнної відбудови» включає сукупність оперативних цілей і завдань щодо забезпечення якості життя мешканців громади та ВПО, охоплює діяльність у різних сферах соціально-економічного життя, серед яких: зміцнення безпеки в громаді та підтримка обороноздатності держави, забезпечення доступності та якості послуг охорони здоров'я, реабілітації, оздоровлення, фізичного та духовного відновлення, якісної освіти, соціальних послуг, популяризація здорового способу життя, підтримка спорту, створення безбар'єрного середовища у всіх сферах життєдіяльності мешканців, підтримка захисників та захисниць та осіб постраждалих від війни.

Стратегічна ціль 2 «Економічне зростання в умовах євроінтеграції». Городоцька громада, яка розташована на Заході України, у 2022 році не зазнала втрат через руйнування виробничих об'єктів чи втрату бізнесу. Навіть навпаки, економіка громади продовжувала працювати, приймати релоковані підприємства та ВПО, нарощуючи власний економічний потенціал. Звичайно, багатьом промисловим підприємствам в шокових умовах довелось переорієнтовувати ринки збуту та перебудовувати логістичні ланцюги, проте підприємства доволі успішно з цим справились.

Як і до 2022 року, в структурі економіки громади ключову роль відіграють такі сфери економічної активності як переробна промисловість, торгівля, сільське господарство, транспорт і зв'язок. Переорієнтація зовнішньоторговельних потоків в напрямку західного кордону України також обумовила активний розвиток сфери транспортних послуг та складського господарства, розбудову логістичних центрів в зоні прикордоння. Фактично в умовах значних втрат промислового потенціалу східними регіонами України та неможливості (або недоцільності) відбудови потужних промислових об'єктів на територіях, наближених до лінії фронту, з огляду на безпековий фактор, Львівщина перестає бути лише культурною столицею України, а повинна розглядатись як потужний державний центр економічного розвитку з потенціалом нарощення промислового наукоємкого та високотехнологічного виробництва.

Одним із найважливіших напрямів економічної інтеграції України із загальним ринком ЄС і забезпечення включеності в глобальні ланцюги доданої вартості є імплементація принципів смарт-спеціалізації – тобто концентрації ресурсу на стимулюванні найбільш прогресивних видів економічної діяльності з високою доданою вартістю. Акцент

регіональної економічної політики на цьому напрямку дозволить залучити фінансові ресурси структурних фондів ЄС в межах програми Ukraine Facility. Окрім цього, програма передбачає підтримку малого та середнього підприємництва. Використання цих можливостей прямо залежить від спроможності органів регіональної влади та місцевого самоврядування готувати та реалізовувати проекти, забезпечувати їх співфінансування у відповідних обсягах, наявності інституцій (агенцій місцевого розвитку, агенцій регіонального розвитку, організацій громадянського суспільства), які можуть залучати ресурси для місцевого соціально-економічного розвитку.

В контексті активізації соціальної та господарської активності визначальним напрямом розвитку також буде модернізація дорожньо-транспортної, логістичної, виробничої та критичної інфраструктури. Впровадження інструментів комплексного просторового планування та ефективного управління територіями відповідно до вимог та кращих практик ЄС віднесене до цільових орієнтирів Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки. На місцевому рівні основним завданням є ефективне управління розвитком території, стимулювання розвитку центрів економічної активності та поширення імпульсів їх розвитку на решту території. Важливим елементом цього процесу є формування інвестиційної карти громади, що дозволить виділити інвестиційно привабливі ділянки. Одним із важливих елементів стимулювання економічної активності є підтримка започаткуванню та розвитку бізнесу, в т. ч. ветеранського.

Стратегічна ціль 3 «Охорона навколишнього природного середовища» спрямована на збереження та охорону навколишнього природного середовища, раціональне використання природних ресурсів, що є особливо важливими питаннями і невід'ємною частиною соціального та економічного розвитку громади, забезпечення екологічної безпеки для її населення.

Актуальність питань охорони довкілля для Городоччини та України загалом обумовлена також кліматичними зобов'язаннями України, зокрема щодо:

1. Загальноекономічного зниження викидів парникових газів на 65% до 2030 року порівняно з 1990 роком (Оновлений національно визначений внесок України до Паризької угоди);
2. Відмови від використання вугілля на державних електростанціях до 2035 року (COP26, вступ до платформи Powering Past Coal Alliance (PPCA));
3. Скорочення викидів метану на 30% до 2030 року від рівня 2020 року (COP26, долучення до ініціативи Global Methane Pledge) та ін.

Сьогоднішня екологічна ситуація у громаді зумовлена як проблемами, які виникли десятки років тому, так і сучасними. Значною мірою стан довкілля спричинений методами ведення сільського та лісового господарства, впливом підприємств у таких галузях промисловості, хімічна та харчова, наслідками функціонування об'єктів муніципальної інфраструктури населених пунктів. Значною мірою забруднення атмосферного повітря відбувається через потоки автомобільного транспорту, в т.ч. важковагового, що транзитом проїжджає через населені пункти громади як зі сторони кордону так і в його напрямку. Серед екологічних проблем громади, які підлягають вирішенню в ході реалізації Стратегії розвитку Городоцької територіальної громади на 2021-2027 роки, слід виділити: забруднення поверхневих вод унаслідок скидання неочищених або недостатньо очищених стоків; недостатній рівень екологічної свідомості населення; недостатня охопленість населених пунктів громади вивозом відходів, забруднення території промисловими та побутовими відходами; виснажливе використання ґрунтів.

Для охорони навколишнього природного середовища надважливим є перехід економіки в середньо- та довгостроковій перспективі до моделі низьковуглецевого розвитку та кліматичної нейтральності, циркулярної економіки. Україна, прагнучи стати повноправним членом ЄС, має робити суттєві кроки для зменшення обсягу викидів парникових газів, поступової відмови від викопного палива, активно здійснювати модернізацію генеруючих потужностей, реально сприяти розвитку відновлюваних джерел енергії та здійснювати ці кроки поступально, з низу вгору, в т.ч. на рівні громад.

У Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року², затвердженій Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20 жовтня 2021 року №1363-р, визначено 12 стратегічних цілей для підвищення рівня екологічної безпеки, зменшення впливів та наслідків зміни клімату в Україні:

- зменшення рівня промислового забруднення;
- створення ефективної системи хімічної безпеки;
- забезпечення раціонального використання природних ресурсів;
- досягнення «доброго» екологічного стану вод;
- забезпечення сталого лісоуправління та підвищення здатності лісових екосистем адаптуватися до зміни клімату;
- створення правових та економічних підстав для запровадження ієрархії управління відходами;
- підвищення ефективності державної системи оцінки впливу на довкілля та державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища;
- збереження біорізноманіття та забезпечення розвитку природно-заповідного фонду в Україні;
- посилення адаптаційної спроможності та стійкості соціальних, економічних та екологічних систем до зміни клімату;
- стабілізація екологічної рівноваги на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях, Автономної Республіки Крим та м. Севастополя після відновлення територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаного державного кордону;
- включення заходів з екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату в національні, регіональні стратегії, плани управління річковими басейнами;
- підвищення обізнаності представників центральних і місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування, які уповноважені на прийняття рішень у сфері навколишнього природного середовища, з питань пом'якшення та адаптації до зміни клімату.

Аналіз відповідності цілей Стратегії розвитку Городоцької територіальної громади на період 2021-2027 років стратегічним цілям Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року, затвердженої Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20 жовтня 2021 року № 1363-р, представлено у табл. 1.3.

² Про схвалення Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року, затвердженій Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20 жовтня 2021 року №1363-р URL: [Про схвалення Стратегії еколо... | від 20.10.2021 № 1363-р](#)

Таблиця 1.3. Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Городоцької міської територіальної громади на період 2021-2027 років стратегічним цілям Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року

Стратегічні цілі Стратегії екологічної безпеки	Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Городоцької територіальної громади Львівської області на період 2021-2027 років		
	Стратегічна ціль 1. Безпека, збереження демографічного потенціалу громади в умовах війни та повоєнної відбудови	Стратегічна ціль 2. Економічне зростання в умовах євроінтеграції	Стратегічна ціль 3. Охорона навколишнього природного середовища
1. зменшення рівня промислового забруднення;	+	+	++
2. створення ефективної системи хімічної безпеки;	++		+
3. забезпечення раціонального використання природних ресурсів;		+	++
4. досягнення «доброго» екологічного стану вод;	+	+	++
5. забезпечення сталого лісоуправління та підвищення здатності лісових екосистем адаптуватися до зміни клімату;		+	++
6. створення правових та економічних підстав для запровадження ієрархії поводження з відходами;	+	+	++
7. підвищення ефективності державної системи оцінки впливу на довкілля та державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища;	+	+	+
8. збереження біорізноманіття та забезпечення розвитку природно-заповідного фонду в Україні;			++
9. посилення адаптаційної спроможності та стійкості соціальних, економічних та екологічних систем до зміни клімату;	+	+	++
10. стабілізація екологічної рівноваги на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях, Автономної Республіки Крим та м. Севастополя після відновлення територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаного державного кордону;			
11. включення заходів з екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату в національні, регіональні стратегії, плани управління річковими басейнами;	+	+	++
12. підвищення обізнаності представників центральних і місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування, які уповноважені на прийняття рішень у сфері навколишнього природного середовища, з питань пом'якшення та адаптації до зміни клімату.	+		+

У клітинках ступінь зв'язку окремих цілей відмічається як ++ (сильний зв'язок) або + (опосередкований зв'язок).

Узгодження стратегії з державними та регіональними стратегічними документами. Система стратегічного планування в Україні базується на координації процесів стратегічного планування на центральному, регіональному та місцевому рівнях. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки є основним планувальним документом для реалізації секторальних стратегій розвитку, координації державної політики у різних сферах, досягнення ефективності використання державних ресурсів у територіальних громадах та регіонах в інтересах людини, єдності держави, сталого розвитку історичних населених місць та збереження традиційного характеру історичного середовища, збереження навколишнього природного середовища та сталого використання природних ресурсів для нинішнього та майбутніх поколінь українців.

Таблиця 1.4. Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Городоцької міської територіальної громади на період 2021-2027 років Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки

Стратегічні та оперативні цілі ДСРР на 2021-2027 роки	Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Городоцької територіальної громади Львівської області на період 2021-2027 років													
	Стратегічна ціль 1 Безпека, збереження демографічного потенціалу громади в умовах війни та повоєнної відбудови	1.1. Підтримка обороноздатності держави	1.2 Здорова громада	1.3. Розвиток освітнього, культурного та духовного потенціалу громади	1.4. Інклюзивне суспільство	Стратегічна ціль 2. Економічне зростання в умовах євроінтеграції	2.1. Розвиток підприємництва та інвестиційної привабливості громади	2.2 Розвиток та модернізація дорожньо- транспортної, логістичної та критичної інфраструктури	2.3 Комплексне просторове планування та ефективне управління земельними ресурсами громади та інвестиційної	Стратегічна ціль 3. Охорона навколишнього природного середовища	3.1. Енергетична безпека	3.2 Запобігання забрудненню водних ресурсів та атмосферного повітря	3.3 Формування системи управління відходами, екологічної свідомості населення	
1.4. Розвиток інфраструктури та цифрова трансформація регіонів								+						
1.5. Формування єдиного освітнього, інформаційного, культурного простору в межах всієї території України				+										
1.6. Ефективне використання економічного потенціалу культурної спадщини для сталого розвитку														
II. Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів						+								
2.1. Розвиток людського капіталу							+							
2.2. Сприяння розвитку підприємництва, підтримка інтернаціоналізації бізнесу у секторі малого та середнього підприємництва							+							
2.3. Підвищення інвестиційної привабливості територій, підтримка залучення інвестицій							+							
2.4. Сприяння впровадженню інновацій та зростанню технологічного рівня регіональної економіки, підтримка інноваційних підприємств та стартапів								+						
2.5. Сталий розвиток промисловості								+						
III. Розбудова ефективного багаторівневого врядування														
3.1. Формування ефективного місцевого самоврядування та органів державної влади на новій територіальній основі														
3.2. Формування горизонтальної та вертикальної координації державних секторальних політик та державної регіональної політики														
3.3. Побудова системи ефективного публічного інвестування на всіх рівнях врядування														
3.4. Розбудова потенціалу суб'єктів державної регіональної політики														
3.5. Забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидія домашньому насильству та дискримінації					+									

[illegible]

Регіональна стратегія розвитку Львівської області на 2021-2027 роки	Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Городоцької територіальної громади Львівської області на період 2021-2027 років												
	Стратегічна ціль 1 Безпека, збереження демографічного потенціалу громади в	1.1. Підтримка обороноздатності держави	1.2 Здорова громада	1.3. Розвиток освітнього, культурного та духовного потенціалу громади	1.4. Інтегративне суспільство	Стратегічна ціль 2. Економічне зростання в умовах євроінтеграції	2.1. Розвиток підприємництва та	2.2 Розвиток та модернізація дорожньо-транспортної, логістичної та критичної	2.3 Комплексне просторове планування та ефективне управління земельними ресурсами громади та інвестиційної привабливості	Стратегічна ціль 3. Охорона навколишнього природного середовища	3.1. Енергетична безпека	3.2 Запобігання забрудненню водних ресурсів та атмосферного повітря	3.3 Формування системи управління відходами, екологічної свідомості населення
формування екологічної свідомості населення													
3.4. Збереження біорізноманіття та розвиток природоохоронних територій									**			*	
3.5. Зменшення негативного впливу вугледобування та теплової генерації на довкілля												*	

¹ У клітинках ступінь зв'язку окремих цілей відмічається як ** (сильний зв'язок) або * (опосередкований зв'язок)

Таким чином, Стратегія та План заходів узгоджується зі стратегічними і оперативними цілями (завданням, напрямом) документів державного планування, які регулюють та/або визначають вектори соціально-економічного розвитку держави та регіону, а також пов'язані із збереженням складових довкілля. Серед них:

- Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695, оновлено відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2024 р. № 940 «Про внесення змін до Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки»);
- Стратегічні цілі державної екологічної політики України (визначені Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» від 28 лютого 2019 року № 2697-VIII);
- Стратегія екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року (схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.10.2021 № 1363-р);
- Стратегія формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року та Операційний план заходів з реалізації у 2024-2026 роках Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року (схвалені розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.05.2024 р. № 483-р);
- Водна стратегія України на період до 2050 року (схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 09.11.2022 № 1134-р);
- Енергетична стратегія України до 2050 року (схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.04.2023 № 373-р) та ін.

2. Характеристику поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено

Городоцька міська територіальна громада (далі - Городоцька МТГ) утворена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 №718-р з адміністративним центром у м.Городок, загальною площею 375,9 квадратних кілометрів. Громада є у складі Львівського району Львівської області.

До громади входить 39 населених пунктів (з них - 38 сільські) – створено 13 старостинських округів.

Таблиця 2.1. Адміністративно-територіальний устрій Городоцької територіальної громади

Район	Львівський
Адміністративний центр	Городок
Населені пункти - 39	Городок, Бартатів, Воля-Бартатівская, Братковичі, Галичани, Дроздовичі, Градівка, Добряни, Бар, Миятин, Підмогилка, Долиняни, Волчухи, Годвишня, Дубаневичі, Заверещиця, Повитно, Залужжя, Зушиці, Керниця, Артищів, Велика Калинка, Любовичі, Мавковичі, Мильчиці, Зелений Гай, Побережне, Путятичі, Мшана, Речичани, Лісновичі, Родатичі, Молошки, Тучапи, Угри, Стодолки, Черляни, Черлянське Предмістя, Шоломиничі
Старостинські округи - 13	Родатицький, Речичанський, Мшанський, Заверещицький, Мильчицький, Керницький, Долинянський, Добрянський, Градівський, Галичанівський, Братковицький, Бартатівський, Угрівський

Адміністративний центр м. Городок розміщений на відстані 22 км від обласного центру м. Львів. Від м.Городок до міжнародних пунктів перетину з Польщею: Шегині – 52 км, Краківець – 47 км, Грушів – 64 км., Рава-Руська – 84 км.

Городоцька територіальна громада межує з Новояворівською, Івано-Франківською, Зимновідською, Оброшинською, Великолюбінською Рудківською, Судововишнянською та Яворівською територіальними громадами Львівської області (рис.2.1).

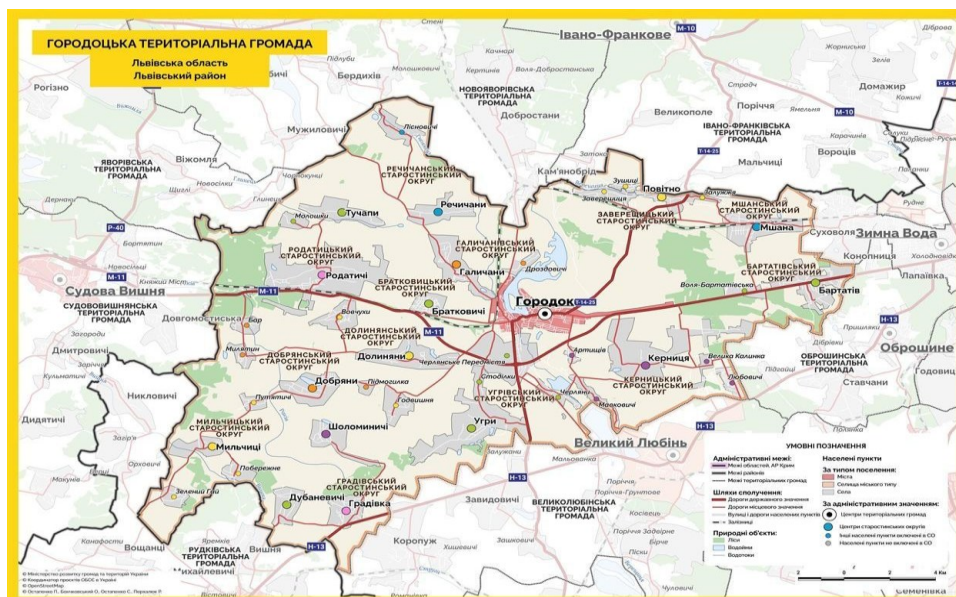

Рис. 2.1. Картографічна схема Городоцької міської територіальної громади

До утворення в рамках адміністративно-територіальної реформи Львівського району населені пункти громади входили в склад колишнього Городоцького району. Площа Городоцької МТГ займає 7,5 % площі Львівського району та 1,7 % площі Львівської області. Щільність населення у громаді дещо нижча ніж середня по області 105,1 осіб/км² проти 113,5 осіб/км², водночас значно вища ніж середня в країні - 68,1 осіб/км² (дані на лютий 2022 року) (табл. 2.2).

Таблиця 2.2. Порівняльна характеристика Городоцької міської територіальної громади

Регіон	Площа, км ²	Частка площі ТГ у загальній площі району / області, %	Населення, тис. осіб	Частка населення ТГ у чисельності населення району / області, %	Густота населення (осіб/ км ²)
Городоцька МТГ	375,9	7,5/ 1,7	39,526*	3,46 / 1,59	105,1
Львівський район	4976,2 ²	22,8	1141,119**	46,0	229,3
Львівська область	21833,0 ²	-	2478,133**	-	113,5

*За даними Городоцької МТГ <https://horodok-rada.gov.ua/>

**Державна служба статистики України <https://www.ukrstat.gov.ua/>

Вигідне економіко – географічне розташування зумовлене: перетином громади міжнародною траса М-11 та залізничною колією міжнародного значення сполученням Львів-Перемишль. Відстань від адміністративного центру до Львова - 22 км., до міжнародного пункту перетину з Польщею с.Шегині – 52 км. З півночі на південь громаду перетинає дорога територіального значення Т-14-25 «Миколаїв – Городок – Жовква – Кам'янка-Бузька – Бібрка». Через населені пункти Градівка, Дубаневичі, Шоломиничі проходить дорога національного значення Н-13 «Львів-Самбір-Ужгород». На території громади розташовані два летовища «Ягеллон» та «Цунів».

Кліматичні умови. При описі кліматичних елементів регіону використано матеріали багаторічних спостережень за погодою на Городоцькій метеостанції, Оброшинській агрометеостанції та Комарнівському гідрометеопості.

Клімат Городоччини, відповідно до його географічного положення є помірно-континентальний, перехідний від морського помірного до помірного континентального.

Зміна величини сонячної радіації протягом доби і року зумовлює відповідний добовий і річний хід температури повітря в регіоні. За 50 років абсолютний максимум температури повітря становив +37°, абсолютний мінімум дорівнював -33°. Середньорічна температура повітря — 8,1°, середня температура найтеплішого місяця (липня) дорівнює +18,2°, найхолоднішого (січня) дорівнює - 4,3°. Амплітуда температур — 22,5°. Період з середньодобовими температурами вище 0° триває в середньому 265 днів і за цей час нагромаджується 2936 позитивних температур, вище 5° (час вегетації невибагливих до тепла рослин) — 214 днів, вище 10° — 163 дні, вище 15° (час вегетації теплолюбних рослин) — 102 дні. Кожна з рослин восени закінчує вегетацію при тій температурі повітря, при якій починала її весною.

Середня тривалість безморозного періоду становить 160 днів, мінімальна і максимальна — відповідно 122 і 243 дні. Заморозки в незимові місяці бувають у березні, квітні, травні, вересні, жовтні та листопаді. Глибина промерзання ґрунту з листопада до березня коливається в межах 2-75 см (Оброшинська АМС). Особливістю клімату регіону є висока вологість повітря. Виділяють абсолютну і відносну вологість повітря. Середня абсолютна вологість повітря для Городка становить 9,2 мб за рік. Вона більша влітку і вдень, менша взимку і вночі. Середня величина відносної

вологості повітря становить 77%. Вона буває найвищою в осінньо-зимовий період (81-86%) і найнижчою у весняно-літній період (62-69%). Змінюється вона і протягом доби: вночі — вища, вдень — нижча.

На території регіону хмарна погода домінує протягом року. Цьому сприяють як місцеве поверхневе випаровування, так і насичене вологою повітря, принесене циклонами з Атлантики. Хмарність становить 66-70%. За рік буває в середньому 42 безхмарних дні, а похмурих і напівхмарних — 323 дні. Найбільше похмурих днів припадає на холодний період року, найменше — на теплий. У небі Городоччини можна спостерігати протягом року 10 видів хмар, найголовнішими з яких є шаруваті, купчасті, перисті та їх різновиди: шарувато-купчасті, перисто-купчасті, шарувато-дошові та купчасто-дошові.

На Городоччині атмосферні опади є частими. За 25-річний період у Городку випадало в середньому 637 мм опадів на рік. Коефіцієнт зволоження більший 1,1. Таке зволоження називають надмірним. За порами року опади випадають нерівномірно: влітку — 256 мм (40% річних), взимку — 99 мм (16%), весною та восени — по 141 мм (по 22%). Серед місяців року найбільше опадів припадає на липень — в середньому 95 мм, найменше на лютий — 28 мм.

Городоччина є маловітряним краєм. У середньому за рік буває понад 50 днів із штилем (без вітру). В усі інші дні переважають легкі і слабкі вітри із швидкістю 0,5-6,0 м/с. Середня багаторічна швидкість вітру в районі становить менше 4 м/с.

Зміна клімату. Рамковою конвенцією ООН про зміну клімату 1992 року визначено систему заходів, спрямованих на стабілізацію концентрації парникових газів з метою уникнення негативного антропогенного впливу на кліматичну систему. Зменшення обсягів викидів шкідливих речовин в атмосферу є одним із пріоритетних у галузі охорони довкілля. З метою поступового скорочення викидів забруднюючих речовин, діоксиду сірки, оксидів азоту, розроблено Національний план скорочення викидів, схвалений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 року № 796-р та набрав чинності з 01.01.2018 року. В своїх стратегічних цілях громада зорієнтована на чисте довкілля та вирішення проблеми щодо запобігання змінам клімату в частині: енергозбереження та впровадження відновлюваної енергетики, що зменшить викиди парникових газів; мінімізує підтоплення біля водних об'єктів шляхом берегоукріплення та інше.

Атмосферне повітря. Забруднення атмосферного повітря — один з основних типів антропогенного забруднення. Полягає у викиді в атмосферу хімічних речовин, твердих частинок і біологічних матеріалів, здатних викликати шкоду для людини та інших живих організмів. Часто ефект забруднювачів є непрямим та проявляється лише через тривалий час, наприклад, певні речовини здатні зменшувати товщину озонового шару, впливаючи таким чином на більшість земних екосистем. Основні забруднювачі атмосфери є продукти згоряння в тепло — енергетичних різноманітні печі: в металургії, нафтопереробці, виробництві будівельних матеріалів, хімічних сполук і т. д. і звісно: транспортні засоби.

Викиди від стаціонарних джерел забруднення зумовлені діяльністю різногалузевих промислових підприємств.

На сьогодні викиди від пересувних джерел є найбільшими забруднювачами атмосферного повітря. Хімічний склад викидів від пересувних джерел забруднення характеризується перевагою вмісту оксиду вуглецю (до 74%), сполук азоту та вуглеводнів (відповідно 12% та 11%). Одним з основних факторів, який впливає на рівень забруднення атмосферного повітря пересувними джерелами, є якість пального.

Обсяги викидів забруднюючих речовин від підприємств, установ та організацій Львівської області визначається шляхом проведення інвентаризації стаціонарних джерел викидів, видів та обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами та інвентаризації пилогазоочисного обладнання на підприємствах-суб'єктах господарювання області. Відповідно, обсяги викидів забруднюючих речовин, які надійшли в атмосферне повітря від стаціонарних джерел за період 2023 року в розрахунку на 1 км² території складають в середньому 2,7 тонн, що становить 4,7 % від загальної кількості. Найбільше забруднювали повітря викиди метану (50% від обсягу викидів), діоксиду сірки та інших сполук сірки (25%). Крім того, викиди діоксиду вуглецю в атмосферне повітря у 2023 році становили 2,2 млн т (для порівняння в минулому році – 3,0 млн т). Частково спостерігається тенденція до зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, по області за 2023 рік обсяги викидів від стаціонарних джерел становили 57993 тонн, що на 23,9 % менше порівняно з попереднім роком.

Варто зазначити, що суттєвим джерелом забруднення атмосферного повітря в Городоцькій громаді є автомобільний транспорт. Автомобільні шляхи громади сполучають обласний центр з пропускними пунктами на кордоні з Польщею. Внаслідок військової агресії та обмеження російськими окупаційними військами доступу до водно-транспортної логістики України відбулась переорієнтація на автомобільні транспортні перевезення, що вплинуло на збільшення вантажних перевезень територією області. Постійне збільшення інтенсивності руху автотранспорту призводить до прогресуючого зростання забруднення довкілля.

Особливо це відчувається в районах житлової забудови, прилеглої до автомагістралей з інтенсивним транспортним рухом, де рівні забруднення повітря на порядок вищі ніж в районах, де такий рух відсутній, чи в зелених зонах відпочинку населення. Відповідно найбільшим забруднювачем довкілля можна вважати автомобільний транспорт. Постійне збільшення інтенсивності руху автотранспорту призводить до прогресуючого зростання забруднення довкілля.

Серед інших проблем у сфері забруднення повітряного простору громади є:

- збільшення кількості автотранспорту;
- використанням палива низької якості;
- експлуатація технічно-застарілого автомобільного парку;
- аварійний стан окремих доріг;
- наявність застарілих технологій виробництва та обладнання;
- відсутність ефективних методів очищення газоподібних забруднювальних речовин;
- спалювання відходів, гілля та листя в приватному секторі.

Ландшафтні особливості рельєфу. Територія Городоччини повністю або частково знаходиться в 5 геоморфологічних районах.

1.Львівське плато Займає північно-східну частину району. Поверхня тут піднята, рівна або слабохвиляста, мало розчленована долинами рік. Переважаючі висоти — 290-300 м. Зустрічаються ділянки поверхні з висотою понад 300 м.

2.Надсянська моренно-зандрово-алювіальна рівнина Поширена в крайній північно-західній частині нашого району, в басейнах річок Раків, Глинець, Гноєнець. У рельєфі домінують висоти 270-290 м, а окремі місцевості піднімаються до 300 м і вище (біля сіл Галичани, Речичани). У період зледеніння вона повністю вкривалася льодовиком.

3.Сянсько-Дністровська вододільна увалиста височина Вона охоплює західну частину району, де найбільше проявляється горбисто-увалистий рельєф з окремими відмітками понад 300 м. Дуже розчленована річковими долинами та їх притоками. По найвищих ділянках височини простягається лінія Головного Європейського вододілу. Північна межа височини чітко окреслена її уступом до Надсянської рівнини по лінії Судова Вишня —Городок. Західна частина вододільної височини безпосередньо вкривалася льодовиком.

4.Городоцько-Комарнівська увалиста рівнина Цей геоморфологічний район повністю розташований у межах Городоччини, займаючи південну і північно-східну частину Верещицько-Вишнянського межиріччя. Головний Європейський вододіл, який проходить тут, слабо виражений.

5.Верхньодністровська алювіальна рівнина Займає крайню південну і найменшу за площею частину району (долина р. Дністра). Абсолютні висоти опускаються тут нижче 260 м. Рівнина слабо розчленована і заболочена.

Головною особливістю геологічної будови Городоччини є необмежене поширення міоценових відкладів, які досягають товщини до 5 кілометрів. Таке нагромадження міоценових відкладів пов'язане з тим, що саме в міоцені проходило опускання земної кори в Передкарпатті і утворення Передкарпатського прогину, заповнення його морем і активне нагромадження потужних відкладів. До цих відкладів верхнього міоцену належать піски, глини і вапняки. У них виявлено поклади природного газу.

Ще одною особливістю геологічної будови регіону вважається повсюдне поширення четвертинних порід, які покривають міоценові відклади. Це насамперед леси і лесовидні породи. Четвертинні (антропогенні) відклади дуже відрізняються між собою за походженням (алювіальні, делювіальні, елювіальні, еолові, флювіогляціальні), товщиною (від 1 м до кількох десятків метрів), літологічним складом (від глин до крупних валунів). При цьому зазначимо, що валуни зустрічаються дуже рідко (с. Дубаневичі, с. Шоломиничі, с. Дроздовичі).

У північній частині регіону зустрічаються горизонти червоно-бурої глини, які розвинулися на літотамнієвих вапняках (с. Дроздовичі, с. Черляни). Заплава р.Верещиці та інших річок виповнена алювіальними відкладами, а саме: жовтуватосірі піски і суглинки, чорні і темно-коричневі торф'яники. Останні залягають як на поверхні, так і в захороненому вигляді. Найпотужніші торф'яники виявлено біля с.Шоломиничі (6-7 м).

У північно-західній частині регіону і басейні р. Вишні поширені флювіогляціальні (водно-льодовикові) відклади: піски, супіски і глини. Флювіогляціальні піски зустрічаються і на Верещицько-Щирецькому межиріччі, де вони утворюють зандрові.

Рельєф громади рівнинний. При цьому рівнини Городоччини за висотою над рівнем океану належать до височин, а за зовнішньою будовою — до хвилястих горбисто-увалистих та зандрових рівнин. Горбисто-увалисті підвищення чергуються з річковими долинами. Ували — це плосковерхі межиріччя з похилими, рідше крутими, схилами. У межах Городоччини можна виділити декілька найхарактерніших увалів і межувальних знижень. Зокрема, ували Мужиловицько-Городоцький, Добрянсько-Завидовицький, Коропузький та межувальні зниження Милятинсько-Зашковецьке, Незабитківське і Віжомлянсько-Черлянське. Річкові долини мають багато озероподібних розширень.

Однією з особливостей рельєфу даної території є те, що через неї проходить Головний Європейський вододіл.

Рельєф окремих частин Городоччини має ряд особливостей, а саме:

На півночі межа впирається в горбисте пасмо Розточчя. Тут переважають абсолютні висоти 290 м і більше, а окремі ділянки піднімаються вище 300 м. Південна частина досить знижена і зайнята заплавою Дністра з абсолютними висотами 256-262 м. Західна частина більш хвиляста, глибше пересічена долинами річок і крутизна увальних схилів більша, ніж у східній частині регіону. Різниця відносних висот, окремих точок у західній частині становить 70-80 м, а в східній — лише 30-40 м. У західній частині відмітки рельєфу понад 300 м знаходяться біля сіл Градівки, Дубаневич, Родатич, Тучап. Північно-східна частина піднята. Це окраїна Львівського плато. Тут відмітки рельєфу в багатьох місцях сягають вище 300 м.

Майже посередині регіону з півночі на південь та південний схід простягається пониження поверхні, утворене долиною р. Верещиці і нахилене до р. Дністра.

Ґрунти. Основними ґрунтоутворюючими породами на території регіону є лесовидні суглинки, алювіальні, делювіальні і водно-льодовикові відклади. За механічним складом переважають крупнопилуваті легко суглинисті ґрунти. Вони зустрічаються на великих площах у різних частинах регіону. Рідше зустрічаються супіщані ґрунти. Найбільші їх площі є на північ та схід від Городка. Ще рідше трапляються піщані ґрунти.

У межах Городоччини є переважно ґрунти трьох типів:

- опідзолені лісові ґрунти на лесовидних породах;
- дерново-підзолисті суглинисті, супіщані і піщані ґрунти на давньоалювіальних і водноалювіальних відкладах;
- ґрунти лучно-болотного ряду (гідроморфні).

Серед опідзолених лісових ґрунтів найбільш поширеними в регіоні є темно-сірі опідзолені і темно-сірі оглеєні ґрунти. Разом з опідзоленими чорноземами вони становлять 57,6% ґрунтового покриву. Ці ґрунти займають території, де в минулому росли дубові, дубово-грабові та інші широколистяні ліси. Як правило, вони вкривають рівнинні межиріччя, плоскі вершини увалів та їх пологі схили. Поширені в різних частинах регіону, але найбільші масиви цих ґрунтів є на правобережній (західній) частині від заплави Дністра до межі з Яворівським районом. Темно-сірі опідзолені ґрунти та опідзолені чорноземи є найкращими землями.

Сірі і світло-сірі опідзолені ґрунти становлять 16,8% ґрунтового фонду регіону. Займають круті схили горбів і тому часто еродовані. Мають невисоку родючість і тому потребують постійного і значного внесення органічних і мінеральних добрив.

Дерново-підзолисті ґрунти (14,4% ґрунтового покриву) розвинулися на давньоалювіальних і водноалювіальних відкладах. Бувають суглинисті, супіщані і піщані. Вони малородючі через низький вміст гумусу (1-2%) і потребують систематичного удобрення і вапнування. Найбільші їх масиви зустрічаємо в північній і північно-західній частині регіону.

Лучно-болотяні ґрунти (10% ґрунтів регіону) сформувалися на алювіальних і делювіальних відкладах в умовах достатнього зволоження і високого рівня грантових вод. Вони постійно зазнають процесів оглеєння. Дані ґрунти поширені в заплавах Дністра, Верещиці та її приток і в слабо дренажованих між річних котловинах. У долині Верещиці, в карстових западинах і де-не-де на вододілах зустрічаються болота. Після проведення меліоративних робіт гідроморфні ґрунти можна використовувати як кормові угіддя або вирощувати городні та технічні культури (рис.2.2).

Структура земельного фонду. Загальна площа земельного фонду громади становить 37702,7 га., з якої 29223,305 га. (77,5 %) становлять землі сільськогосподарського призначення, ліси - 3880,682 га. (10,29 %), водойми –

1199,1863 га. (3,18 %), забудована територія – 2053,5997 га. (5,45 %) та землі промислового призначення, транспорту, енергетики - 1329,6577 га. (3,53%).

Рис. 2.2. Види ґрунтів Городоцької МТГ³

Основна частина земельних ресурсів сільськогосподарського призначення припадає на рілля – 18755 га. (49,75%), пасовища – 4154 га. (11,02 %), багаторічні насадження – 858 га. (2,28 %) (рис.2.3.).

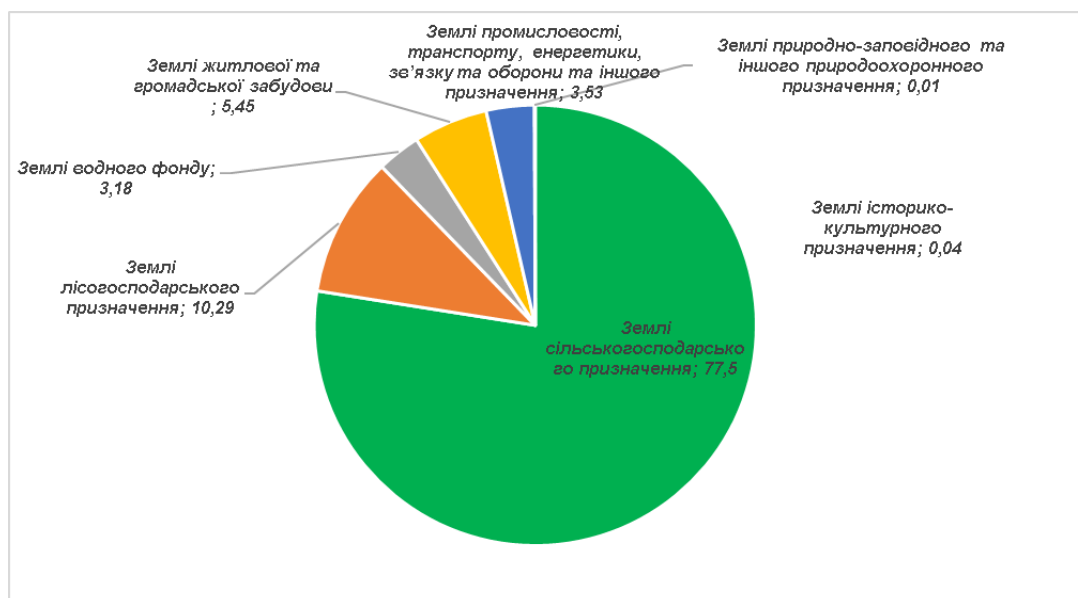

Рис. 2.3. Структура земельного фонду Городоцької МТГ¹²

² <https://superagronom.com/karty/karta-gruntiv-ukrainy#x>

Визначення цільового призначення земельних ділянок сприятиме їх ефективному використанню, залученню інвесторів у громаду. Тому у сфері земельних відносин проводиться інвентаризація для визначення площ категорій земель, які перебувають в підпорядкуванні Городоцької міської ради, а саме: земель лісового, резервного, водного фондів та земель запасу.

³ <https://superagronom.com/karty/karta-gruntiv-ukrainy#x>

Забруднення ґрунтів. Окрім забруднення ґрунтів внаслідок діяльності підприємств промисловості та сільського господарства, джерелом забруднення ґрунтів на території громади є управління побутовими відходами на присадибних ділянках та наявність поглинаючих ям у дворових туалетах та гноєсховищах. Уздовж автодоріг ґрунти забруднюються осідаючими шкідливими речовинами з вихлопних газів автотранспорту.

Головними завданнями щодо збереження і поліпшення якості ґрунтів є заходи із запобігання ерозії, вапнування, внесення науково обґрунтованих норм органічних та мінеральних добрив, недопущення забруднення шкідливими речовинами, рекультивація земель.

Рекультивація земель – це відтворення, покращання умов довкілля з метою повторного використання порушених у процесі господарської діяльності територій. Частка порушених земель Львівської області за остання роки становить менше 0,5 % до загальної площі області, та лише 0,009 % усіх земель знаходиться у стані рекультивації (табл 2.3)

Таблиця 2.3. Рекультивація порушених земель 2021-2023 роки, Львівська область⁴

Рік	Всього порушених земель		Всього відпрацьованих земель		Здійснено рекультивацію		Перебувають у стадії рекультивації	
	тис. га	% до загальної площі регіону	тис. га	% до загальної площі регіону	тис. га	% до загальної площі регіону	тис. га	% до загальної площі регіону
2023	10,74	0,49	7,77	0,36	0	0	0,20	0,009
2022	10,74	0,49	7,77	0,36	0	0	0,20	0,009
2021	10,74	0,49	7,77	0,36	0	0	0,20	0,009

У Львівській області у 2023 році 2,97 га, або 0,03 % земель потребували консервації, з них 1,76 га деградовані землі, 0,61 га малопродуктивні та 0,59 га техногенно забруднені (табл 2.4).

Таблиця 2.4. Консервація земель 2021-2023 роки, Львівська область

Рік	Види земель	Усього земель, що потребують консервації		Проведено консервацію		Перебувають у стані консервації	
		тис.га	% до загальної площі території	тис.га	% до загальної площі території	тис.га	% до загальної площі території
2023	деградовані	1,76	0,08	-	-		
	малопродуктивні	0,61	0,03	-	-		
	техногенно забруднені	0,59	0,03	-	-		
	Всього	2,97	0,13	-	-	1,58	0,02
2022	деградовані,	1,7	0,08	-	-		
	малопродуктивні,	0,6	0,03	-	-		
	техногенно забруднені	0,6	0,03	-	-		
	Всього	2,9	0,13	-	-	2,95	0,14

⁴ Екологічний паспорт Львівської області 2023 р

Рік	Види земель	Усього земель, що потребують консервації		Проведено консервацію		Перебувають у стані консервації	
		тис.га	% до загальної площі території	тис.га	% до загальної площі території	тис.га	% до загальної площі території
2021	деградовані,	1,76	0,08	-	-		
	малопродуктивні,	0,61	0,03	-	-		
	техногенно забруднені	0,59	0,03	-	-		
	Всього	2,97	0,13	-	-	3,26	0,15

Корисні копалини. До корисних копалин Городоцької громади належать природний газ, глини, вапняки, піски, торф (рис.2.4).

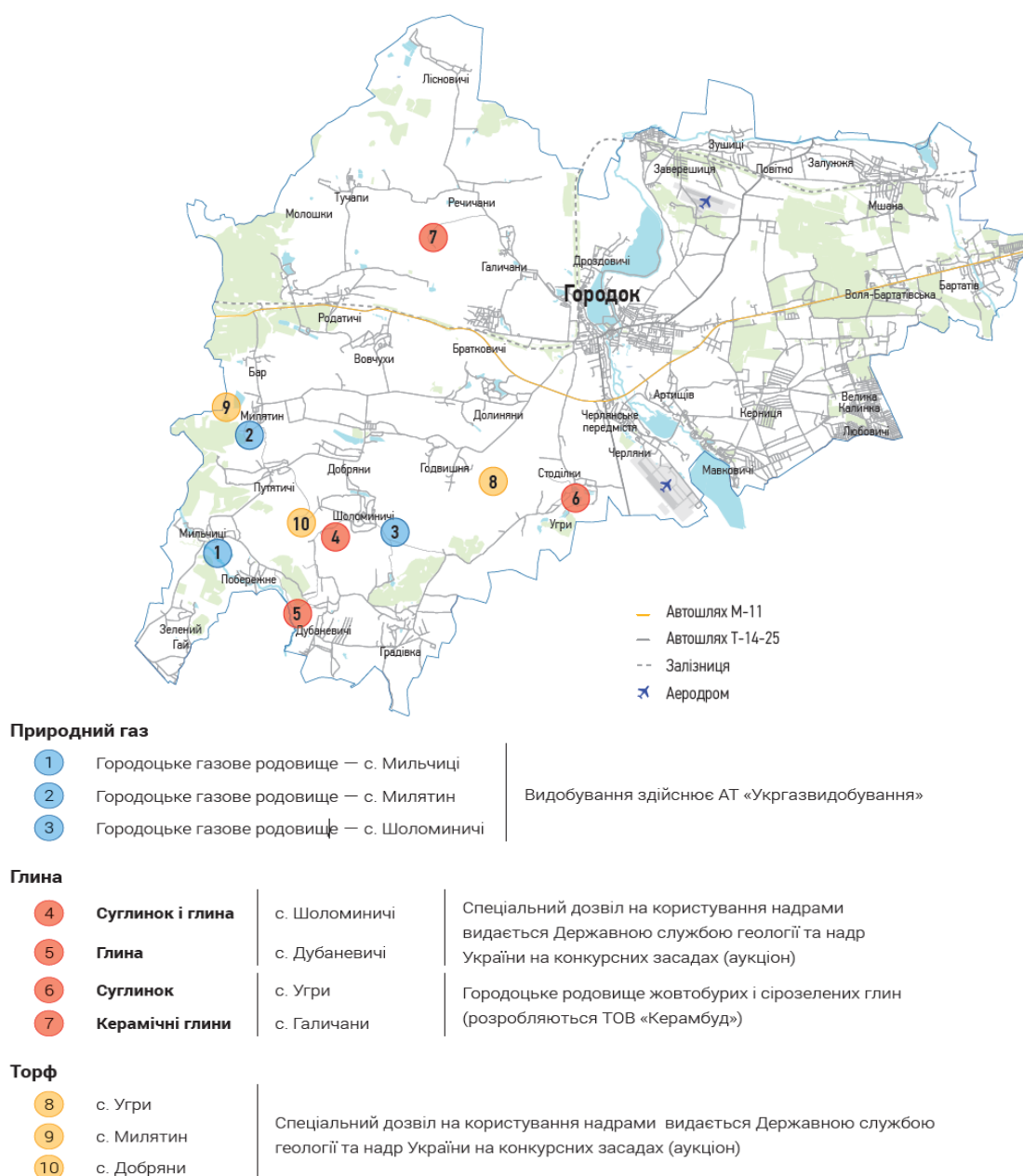

Рис. 2.4. Корисні копалини Городоцької міської територіальної громади⁵

⁵ За даними ОМС

Рослинний покрив та лісові масиви. Біорізноманіття. Флора Городоччини представлена характерними для місцевості лісоутворюючими породами - дубом звичайним і сосною звичайною, до яких домішуються граб звичайний, клен широколистий, ясен звичайний, береза бородавчаста, тополя біла і тремтяча (осика), вільха чорна і сіра, смерека біла, модрина європейська та ін. У підліску ростуть кущі ліщини, ожини, малини, крушини ламкої, вовчого лика і трав'яний покрив (осока кількох видів, кропива жалка, зірочник гайовий, вороняче око, чемериця, копитняк європейський). Багато лісових рослин належать до лікарських: бузина чорна, шипшина, малина, черемха, горобина звичайна, барвінок малий, конвалія, папороть чоловіча, звіробій, орляк звичайний, купина лікарська.

Збіднення біорізноманіття. Основними причинами, що можуть спричинити до збіднення біорізноманіття, є антропогенні чинники: ризик забруднення природного середовища; денатуралізація природних ландшафтів; монокультурні способи ведення лісового та сільськогосподарства. Чинниками, що можуть впливати на чисельність рослин із «червонокнижним» статусом, є зривання їх на букети для продажу та деградація місцезростань (для лучних та болотних видів – надмірне випасання худоби, викошування, випал трави, осушення; для лісових – проведення лісгосподарських робіт). Загрозами для лісової рослинності є: випалювання сухої рослинності у весняний період; самовільні рубки, поширення хвороби та шкідників. Збереження біологічного та ландшафтного різноманіття є обов'язковою умовою сталого (збалансованого) розвитку громади.

З-поміж звірів найпоширенішими і найчисельнішими є мишовидні гризуни: миші (хатня, польова і лісова), полівки (сіра, руда і економка), землерийки (бурозубки і білозубки), пацюки (сірий і водяний), хом'яки (сірий і звичайний). Менш чисельні з гризунів - білка і ондатра. Цікавим звірком є кріт, сліди діяльності якого (кротовини) зустрічаються повсюдно. З інших звірів зустрічаються заєць-русак, козуля, дикий кабан, борсук, їжак і хижі: лисиця, тхір чорний, куниця кам'яна і лісова, норка, горностай, ласка. Зрідка трапляються вовки, які приходять з інших районів і «постійної прописки» не мають. Цікаву групу ссавців складають рукокрилі - кілька видів кажанів. Типовими птахами лісів є крук, дятел, сойка, підкоришник; полів і лук - жайворонок, плиска жовта, горобець польовий, деркач, погонич; населених пунктів - горобець хатній, ластівка сільська і міська, сич хатній. З початком весни на водоймах і болотах масово поселяються водоплавні і болотяні птахи, з яких найтипівішими є качка, кулики, лиски. Серед птахів найчисельнішими вважаються птахи з ряду горобцеподібних, більшість з яких є малими птахами (за винятком родини, воронових). Крім названих вище, сюди належать синиці велика і блакитна, щиглик, чиж, соловейко, зяблик, горихвістка, повзик, вівсянка, горлиця кільчаста, дикий голуб, зозуля, мухоловка, чекан луговий, дрізд-чикотень, іволга, шпак, кропивник, або волове око (найменший із птахів). З родини воронових поширені крук, грак або ворон, галка, ворона сіра, сорока. З інших птахів виділяються лелека білий, куріпка сіра, перепел, дятел строкатий, одуд і хижі птахи: боривітер, шуліка рудий, канюк звичайний, лунь болотяний, сова сіра, сова болотяна, сипуха, сич хатній. До водоплавних і болотяних птахів належать крижень, нерозень, чирок-тріскунок, чайка, норець великий і малий, попелюх, водяний бугай, чапля сіра, кулики, бекас, грязьовик, чорноволик, кулик-горобець, лебідь-шипун (найбільший з птахів).

До класу земноводних належать наземні тварини, які зберігають тісний зв'язок із водним середовищем. Сюди належать жаба озерна, трав'яна, деревна (квакша), кумка, ропуха, а також тритон звичайний. Із плазунів поширені гадюка звичайна, веретільниця, вуж звичайний, мідянка, полоз лісовий, ящірка прудка і зелена.

Осушення боліт, випрямлення русел річок, обміління природних водойм і забруднення вод в останні десятиріччя призвели до загального скорочення чисельності риб. Це стосується щуки, лина, краснопірки, йоржа, бичка (коблика), в'юна, сома, ляща, марени, головня, плітки, верховодки, які в минулому мали масове поширення. Натомість збільшилася чисельність тих видів риб, які легше переносять забруднення вод і збіднення їх киснем. Їм не загрожує промерзання вод до дна в зимовий період, або пересихання водойм влітку (зариваються в мул). Зокрема це стосується срібного карася, який тепер став найпоширенішою рибою в річках і озерах. У ставках, якими Городоччина славилася з прадавніх часів, розводять коропа дзеркального, і лускатого, карася.

На території Городоччини є рослини, які занесені до «Червоної книги України». Це анакамптис пірамідальний, білоцвіт весняний, булатка червона, зозулинець селеровий, пальчатокорінник травневий, плаун колючий, ситник вузлуватий, лілія лісова та ін.

Багато представників тваринного світу Городоччини сьогодні стали рідкісними і занесені до «Червоної книги України». Це видра річкова, борсук, кутора мала, ховрах європейський, норка, горностай, кіт лісовий, мідянка, жаба прудка, нічниця ставкова, вечірниця мала, вовчок горішковий, польовий лунь, сова-сипуха, сірий сорокопуд, очеретянка прудка, одуд, іволга.

Екомережа – це єдина територіальна система, яка утворюється з метою поліпшення умов для формування та відновлення довкілля, підвищення природно-ресурсного потенціалу території, збереження ландшафтного та біорізноманіття, місць оселення та зростання цінних видів тваринного і рослинного світу, генетичного фонду, шляхів міграції тварин через поєднання територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, які мають особливу цінність для охорони навколишнього природного середовища і відповідно до законів та міжнародних зобов'язань України підлягають особливій охороні.

Офіційне формування екологічної мережі на території України розпочато після набуття чинності Закону України від 21 вересня 2000 року № 1989-III «Про затвердження Загальнодержавної програми формування національної екологічної мережі України на 2000-2015 року». Відповідно до Національного плану дій з охорони навколишнього природного середовища на період до 2025 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.04.2021 №443-р, розроблення, оновлення та виконання регіональних та місцевих програм і схем формування екологічної мережі передбачено до 2025 року.

Формування екологічної мережі передбачає зміни у структурі земельного фонду шляхом віднесення частини земель господарського використання до категорій, що підлягають особливій охороні з відтворенням притаманного їм різноманіття природних ландшафтів.

Одним з найпроблемніших питань у процесі включення територій та об'єктів до переліків територій та об'єктів екологічної мережі є отримання згоди власників та користувачів земельних ділянок на включення території чи об'єкта екомережі до переліку у формі рішення або листа-погодження. Врегулювання проблеми можливе за умови державної підтримки та економічного стимулювання суб'єктів господарювання за обмежене природокористування у разі включення їх земель до екомережі.

Природно-заповідний фонд (ПЗФ) та Смарагдова мережа. Відповідно до ст. 5 Закону України «Про екологічну мережу України», ключовими структурними елементами екомережі є території та об'єкти природно-заповідного фонду. До об'єктів ПЗФ громади віднесено:

- Парк XVIII ст. — парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого;
- Віковий ясен – ботанічна пам'ятка природи місцевого значення
- Група вікових лип та каштанів — ботанічна пам'ятка природи місцевого значення (табл.2.5)

Таблиця 2.5 Характеристика об'єктів природо-заповідного фонду Городоцької ТГ⁶

Назва об'єкта ПЗФ	Місце розташування	Характеристика
Віковий ясен – ботанічна пам'ятка природи місцевого значення	Розташована в межах міста Городка	Площа 0,05 га. Статус надано 1984 року з метою збереження одного екземпляра ясена (<i>Fraxinus</i>). Вік дерева 60—70 років, висота понад 15 м, діаметр стовбура — 90 см, обхват — 250 см.
Група вікових лип та каштанів — ботанічна пам'ятка природи місцевого значення	Розташована в центральній частині міста Городок (територія середньої школи № 2)	Площа 0,35 га. Статус надано згідно з рішенням Львівського облвиконкому від 09.10.1984 року, № 495. Перебуває у віданні СШ № 2. Статус надано з метою збереження насаджень вікових лип і каштанів.
Парк XVIII ст. — парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення	Розташований у межах міста Городок Львівської області, при вул. Парковій.	Площа 12 га. Статус надано 1984 року. Статус надано для збереження парку, закладеного у XVIII ст. Парк розташований на пологому пагорбі поруч з центральною частиною Городка, на березі Городоцького водосховища. Зростають каштани, буки, липи тощо. На території парку наявні пам'ятки археології давньоруських часів.

На території Городоцької територіальної громади наявні елементи смарагдової мережі - Kamianobridskyi (SiteCode: UA0000240) (рис. 2.5).

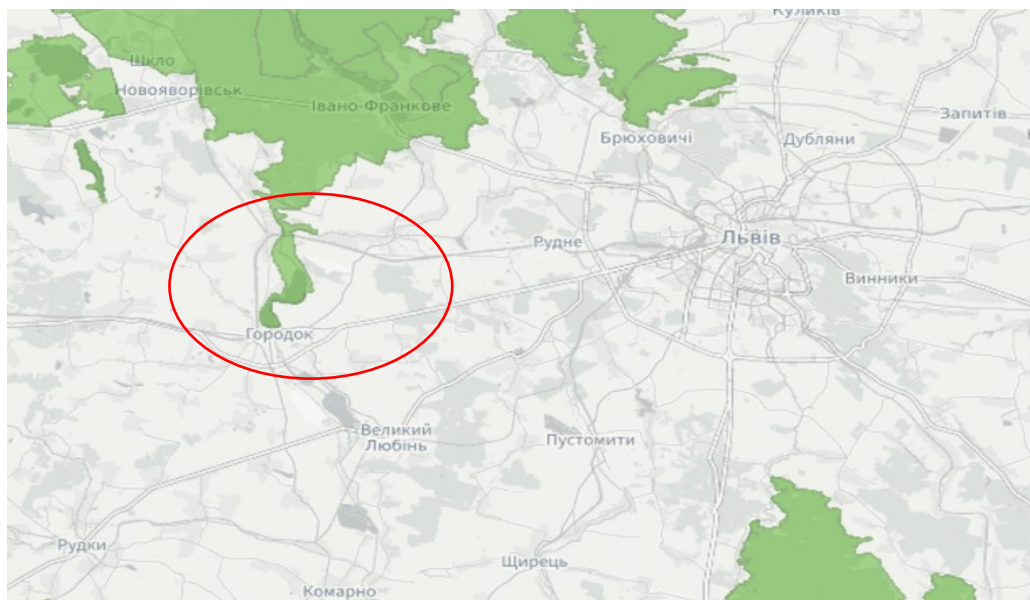

Рис. 2.5. Характеристика об'єктів природо-заповідного фонду Городоцької ТГ⁷

⁶ Дані про території та об'єкти природно-заповідного фонду Львівської області URL: <https://cutt.ly/RYP5jhx>

⁷ <https://emerald.eea.europa.eu/?query=Adopted%20sites,SITECODE,UA0000252>

Назва	Камянобрідський
Довгота	49,823200
Широта	23,654700
Площа	980 га.
Види, перелічені в Резолюції 6	A089 Aquila pomarina, A029 Ардея пурпурова, A222 Asio flammeus, 1130 Аспій аспієвий, 1308 Барбастелла barbastellus, 1188 Bombina bombina, A021 Ботавр зірчастий, 1352 Canis lupus, A224 Caprimulgus europaeus, A027 Касмеродій білий, A196 Хлідонія гібридна, A198 Chlidonias leucopterus, A197 Chlidonias niger, A030 Ciconia nigra, A081 Circus aeruginosus, A082 Circus cyaneus, A084 Цирковий пігаргус, 1149 Cobitis taenia, A122 Crex crex, A122тCrex crex, A026ьЕгретта Гарцетта, 2484 Eudontomyzon mariae, A002 Gavia arctica, A127 Грус грус, A075 Haliaeetus albicilla, A022 Ixobrychus minutus, A338 Lanius collurio, A272 Люцинія свіжа, 1355 Лютра лутра, 1059 Maculinea teleius, A068 Mergus albellus, A073 Milvus migrans, 1145 Мисгурнус викопний, 1318 Myotis dasycneme, A023 Nycticorax nycticorax, A094 Pandion haliaetus, A072 Pernis apivorus, A151 Philomachus pugnax, A034 Platalea leucorodia, Pluvialis квітковий, A120 Porzana parva, 1134 Rhodeus sericeus amarus, A193 Sterna hirundo, A166 Тринга глапеола, 1166 Triturus cristatus

З метою формування земельних ділянок та винесення меж територій та об'єктів природно-заповідного фонду, у межах Городоцької територіальної громади, Городоцькою міською радою у 2025р прийнято ряд рішень, а саме:

- Рішенням №25/61-8478 від 20.03.2025р. надано дозвіл на розроблення проекту щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного, лісогосподарського призначення, земель водного фонду та водоохоронних зон, обмежень у використанні земель та їх режимоутворюючих об'єктів в м.Городок Львівського району Львівської області: ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Група вікових лип і каштанів» площею 0,35 га у м. Городок, яку створено рішенням сесії Львівського облвиконкому від 09.10.1984 № 495.
- Рішенням №25/61-8479 від 20.03.2025р. надано дозвіл на розроблення проекту щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного, лісогосподарського призначення, земель водного фонду та водоохоронних зон, обмежень у використанні земель та їх режимоутворюючих об'єктів в м.Городок Львівського району Львівської області: ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Вікова липа» площею 0,05 га у м. Городок, яку створено рішенням сесії Львівського облвиконкому від 09.10.1984 № 495;
- Рішенням №25/61-8480 від 20.03.2025р. надано дозвіл на розроблення проекту щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного, лісогосподарського призначення, земель водного фонду та водоохоронних зон, обмежень у використанні земель та їх режимоутворюючих об'єктів в м.Городок Львівського району Львівської області: ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Віковий ясен» площею 0,05 га у м. Городок, яку створено рішенням сесії Львівського облвиконкому від 09.10.1984 № 495.
- Рішенням №25/61-8481 від 20.03.2025р. надано дозвіл на розроблення проекту щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного, лісогосподарського призначення, земель водного фонду та водоохоронних зон, обмежень у використанні земель та їх режимоутворюючих об'єктів в м.Городок Львівського району Львівської області: парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Парк XVIII ст» площею 12,0

га у м. Городок, який створено рішенням сесії Львівського облвиконкому від 09.10.1984 № 495.

Станом на сьогоднішній день, розроблений та затверджений проект землеустрою щодо ПЗФ площею 2,4 га на території міста Городка («Старий парк», інформація зареєстрована в ДЗК, сформовано відповідний Витяг. У 2026 році буде продовжено роботу у цьому напрямку, а саме щодо розроблення та затвердження Положення про об'єкт з встановленням режиму охорони.

Водні ресурси. Через Городоччину проходить Головний Європейський вододіл, який розділяє басейни рік Балтійського і Чорного морів. Вододіл «входить» у межі регіону на схід від с. Вишня, де перетинає шосе Самбір — Львів і прямує на північний схід у напрямку с. Градівка, обминувши село з півдня і сходу, де проходить через ліс на с. Виходівку (частина с. Шоломиничі). Звідти він повертає на схід і південніше с. Залужани перетинає шосе Городок — Комарно, а далі круто повертає на північ у напрямку на Черляни. Саме біля Черлян вододіл стає найменш виразним. У Черлянському передмісті Городка вододіл повертає на північний захід і, обігнувши із заходу села Галичани і Речичани, прямує на північний схід. Близько 3/4 території належить до басейну Дністра, а 1/4 — до басейну Сяну.

Найбільшою серед річок, що протікають територією Городоччини, є Верещиця (табл.2.6), що утворює на своєму шляху десятки (понад 84) ставів.

Таблиця 2.6 Інформація щодо річок на території Городоцької ТГ

Населений пункт	Назва річки/струмка	Тип об'єкта гідрографії (струмок/річка)	Куди впадає річка	Суб-басейн	Район річкового басейну	Водо-господарська ділянка (код)	Загальна довжина (в межах України), км	Довжина в межах ТГ, км
Побережне, Мильчиці	Вишня	річка	Сян	Сяну	Вісли	A6.6.2.03	72	7 (2 П)
Долиняни, Бар	Раків (Ракув)	річка	Вишня	Сяну	Вісли	A6.6.2.03	22	13
Угри, Годвишня, Добряни, Бар	Замлинки	річка	Раків	Сяну	Вісли	A6.6.2.03	15	15
Тучапи	Глинець	річка	Раків	Сяну	Вісли	A6.6.2.03	19	7
Родатичі	Марушка	річка	Раків	Сяну	Вісли	A6.6.2.03	8.18	8.18
—	Малий Гноїнець	річка	Гноїнець	Сяну	Вісли	A6.6.2.03	9	2
Лісновичі	Великий Гноїнець	річка	Гноїнець	Сяну	Вісли	A6.6.2.03	12	6
Градівка	Крупка	річка	Верещиця		Дністер	M5.2.0.01	16	2
—	Берестина (Струга)	річка	Верещиця		Дністер	M5.2.0.01	16	1
Бартатів	Ставчанка	річка	Щирець		Дністер	M5.2.0.01	26	8
Городок	Верещиця	річка	Дністер		Дністер	M5.2.0.01	80	20
—	Зашковиця	річка	Верещиця		Дністер	M5.2.0.01	12	1
Мшана	Стара(Домажирка)	річка	Верещиця		Дністер	M5.2.0.01	24	3.7

Річки Городоччини мають змішане живлення і у них, як у всіх річок рівнинного типу на Львівщині, дощове живлення становить у середньому 50% загальної кількості, 37% — припадає на снігове і 13% — на підземне. 20 населених пунктів Городоччини знаходяться на берегах Верещиці або на відстані менше 0,5 км від неї. Щороку для різних господарських потреб з річки забирається майже 4 млн. м куб води. Постійною

тривогою жителів громади є забруднення Верещиці промисловими і комунальними стоками.

На території Городоччини розташований водозабір «Будзень», який забезпечує водою частково м. Львів, м. Городок, с. Бартатів, с. Мавковичі. Поблизу с. Керниця та с. Артищів законсервовано 9 свердловин на забір води. Також, в громаді нараховується велика кількість ставків різної величини і різного призначення. Це, насамперед, ставки державних рибних господарств, які розміщені в долині р. Верещиці. Основні з них, які розташовані на території громади - Дроздовицький — 363 га, Городоцький — 100 га, Черлянський — 85 га.

Мінеральні води є великим природним надбанням краю. На території громади виявлено мінеральні води поблизу Галичани, Бучали, Повітне, Черляни. Це води метанового і сірководневого типів. В одних випадках мінеральні води виходять на поверхню у вигляді джерел, а в інших — залягають на певній глибині. Води джерел належать до сульфатно-кальцієвого і сульфатно-гідрокарбонатно-кальцієвого типів із загальною мінералізацією 1,8-2,7 г/л і вмістом сірководню 47-97 мг/л.

Загальний обсяг використання води у Городоцькій МТГ у 2023 році становив 3,749 млн куб. м., з них підземної води - 2,602 млн куб. м та 1,147 млн куб. м поверхневої води. Громада використовує як питну воду 2,602млн куб. м), так і технічну (1,147 млн куб. м). Технічна вода використовується на потреби сільськогосподарських виробників, вирощування горіхів та фруктів, рибне господарство та промисловими виробниками на виробництво гумових та пластикових виробів. Основними галузями-споживачами води є державне управління загального характеру – 1,852 млн куб. м питної підземної води та сільське господарство 1,109 млн куб. м з якої 98% технічна вода, що використовується у рибному господарстві та вирощуванні фруктів (табл.2.7).

Таблиця 2.7. Загальні показники використання води у Городоцькій територіальній громаді у 2023 р., млн, куб, м⁸

Назва виду діяльності	Використано прісної води							Оборотне, повторне та послідовне водозабезпечення
	Всього	По категоріях				По джерелах водопостачання		
		Питної			Технічної	Поверхневої	Підземної В	
		Всього	В т.ч. із ком. водопро					
[А] СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО ТА РИБНЕ ГОСПОДАРСТВО	1,109	0,014	0,013		1,095	1,095	0,014	
[01,25] Вирощування ягід горіхів інших фруктів	0,049	0			0,049	0,049	0	
[01,46] Розведення свиней	0,014	0,014	0,013				0,014	
[03] Рибне господарство	1,046				1,046	1,046		
[С] ПЕРЕРОБНА ПРОМИСЛОВІСТЬ	0,142	0,129	0,113	0	0,013	0,013	0,129	0,086
[10,32] Виробництво фруктових і овочевих соків	0,121	0,121	0,112				0,121	
[15] Виробництво шкіри виробів зі шкіри та інших матеріалів	0,007	0,007				-	0,007	

⁸ Державний облік водокористування. Державне агентство водних ресурсів України. URL: <https://www.davr.gov.ua/derzhavnij-oblik-vodokoristuvannya>

Назва виду діяльності	Використано прісної води							Оборотне, повторне та послідовне водозабезпечення
	Всього	По категоріях				По джерелах водопостачання		
		Питної			Техніч ної	Поверх невої	Підзем ної В	
		Всьог о	В т.ч, із ком, водопро ,					
[22] Виробництво гумових і пластмасових виробів	0,014	0			0,013	0,013	0	
[23,6] Виготовлення виробів із бетону гіпсу та цементу	0,001	0,001	0,001	0			0,001	0,086
[Е] ВОДОПОСТАЧАННЯ; КАНАЛІЗАЦІЯ ПОВОДЖЕННЯ З ВІДХОДАМИ	0,461	0,461	0,032	0,032			0,461	
[G] ОПТОВА ТА РОЗДРІБНА ТОРГІВЛЯ; РЕМОНТ АВТОТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ І МОТОЦИКЛІВ	0,003	0,003	0,002	0,002			0,003	
[49,4] Вантажний автомобільний транспорт надання послуг перевезення речей	0,002	0,002	0,001	-			0,002	
[L] ОПЕРАЦІЇ З НЕРУХОМИМ МАЙНОМ	0,158	0,119	0,006	-	0,039	0,039	0,119	0,013
[84,11] Державне управління загального характеру	1,852	1,852		-			1,852	
[Q] ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я ТА НАДАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ	0,014	0,014		-			0,014	
[93,11] Функціювання спортивних споруд	0,008	0,008	0,008	-			0,008	
Всього	3,749	2,602	0,175	0,034	1,147	1,147	2,602	0,099

Громада у 2023 р не перевищила загальний ліміт використання прісної води, що становить 8,309 млн куб. м (громадою використано 3,749 млн куб. м). Разом з тим перевищено ліміт використання підземної води. Громадою було використано 2,602 млн куб. м при ліміті 0,578 млн куб. м. А отже громада має проблеми дефіциту підземних вод. Збільшення забору води з підземних джерел в свою чергу призводить до обміління криниць, зменшення ґрунтового живлення річок, пониження рівня води в руслах.

Забруднення поверхневих вод. В результаті інтенсивної господарської діяльності в давно освоєних регіонах, водні ресурси і надалі зазнають значного антропогенного впливу. В Україні найгостріше його відчують екосистеми малих річок. Бездушне ставлення до малих річок, як до основи формування водного балансу території країни привело до того, що їх використовують як резервуари для скиду стічних вод. Тому велика кількість водотоків знаходиться на різних стадіях деградації, якість в них постійно погіршується, а багатьом з них загрожує повне зникнення.

У 2023 році у Городоцькій МТГ скиди зворотних вод становили 3,266 млн куб. м. з яких 1,306 млн куб було скинуто у поверхневі води. З них частка недостатньо очищених вод становить 52 % (галузь водопостачання) (табл. 2.8).

Таблиця 2.8. Скиди зворотних та інших вод Городоцької МТГ у 2023 р., млн кубз ⁹

Назва виду діяльності	Скинуто зворотних (стічних), шахтно-кар'єрних та колекторно-дренажних вод					
	Всього	По приймачах				
		В поверхневі водні об'єкти				
		Всього	в тому числі		Нормативно чистих без очистки	Нормативно очищених
			Забруднених	Недостатньо очищених		
			Без очистки			
[А] СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО ТА РИБНЕ ГОСПОДАРСТВО	0,797	0,788	-	-	0,788	-
[01,46] Розведення свиней	0,01		-	-	-	-
[03,22] Прісноводне рибництво (аквакультура)	0,788	0,788	-	-	0,788	-
[С] ПЕРЕРОБНА ПРОМИСЛОВІСТЬ	0,237	0,237	-	-	0,013	0,224
[10,32] Виробництво фруктових і овочевих соків	0,221	0,221	-	-	-	0,221
[22,19] Виробництво інших гумових виробів	0,013	0,013	-		0,002	0,002
[23,61] Виготовлення виробів із бетону для будівництва	0,002	0,002	-		3,266	1,306
[Е] ВОДОПОСТАЧАННЯ; КАНАЛІЗАЦІЯ ПОВОДЖЕННЯ З ВІДХОДАМИ	0,366	0,256	-	0,068	-	0,188
[49,41] Вантажний автомобільний транспорт	0,006	0,006	-	-	-	0,006
[68,20] Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна	0,054	0,017	-	-	-	0,017
[84,11] Державне управління загального характеру	1,804		-	-	-	-
[93,1] Діяльність у сфері спорту	0,002	0,002	-	-	-	0,002
всього	3,266	1,306	0	0,068	0,801	0,437

Природними джерелами забруднення річок є ерозія ґрунтів, мертва флора та фауна, антропогенними – речовини, що надходять до водних об'єктів в процесі діяльності людини. Великі площі сільськогосподарських угідь піддаються впливу різних обробок пестицидами і добривами, збільшуються території смітників. Стоки з полів також надходять у річки й канали. Забруднюються і підземні води – найважливіший резервуар прісних вод.

Найбільшою річкою громади є р. Верещиця, басейн Дністра. Результати моніторингу 2024 року у р. Верещиці (м. Городок) виявлено перевищення норм для II класу за показником ХСК і вмістом нітритів, спричинені впливом несанкціонованих стоків. Також зафіксовано одноразове перевищення вмісту пестициду тербутилазину (табл 2.9).

⁹ Державний облік водокористування. Державне агентство водних ресурсів України. URL: <https://www.davr.gov.ua/derzhavnij-oblik-vodokoristuvannya>

Таблиця 2.9. Результати державного моніторингу вод в р. Верещиця у 2024 році¹⁰

Назва водного об'єкту	Кількість державних моніторингових створів спостереження	Кількість проб води	Кількість показників	Кількість випадків і назва речовин з перевищення ГДК, одиниць
р. Верещиця	1	12	79 (948)	28 (БСК5, вміст азоту амонійного, нітритів)

Лабораторні дослідження Державною екологічною інспекцією у Львівській області¹¹ проб води по руслу річки Верещиця (басейн річки Дністер) у 2024 р. проводилися на визначення хімічних показників: водневий показник, хлориди, сульфати, сухий залишок, завислі речовини, азот амонійний, нітрати, нітрити, фосфати, біохімічне споживання кисню (далі - БСК5), хімічне споживання кисню (далі – ХСК), залізо загальне та аніонні СПАР та виявлено значні перевищення гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин, відповідно норм для господарсько-побутового водокористування.

Недотримання режиму господарювання в межах прибережних смуг та водоохоронних зон безпосередньо впливає на екологічний та санітарний стан річок. На берегах річок нерідко розташовані самовільні звалища сміття, не виконується розчищення русел від гілок та повалених дерев, що зменшує водопропускну здатність русел, а в паводкові періоди, в результаті гідравлічного підпруджування, призводить до затоплення земель та будинків на заплавах.

Проведені аналізи якості питної води у 2024 році свідчать про проблеми підвищеного рівня загальної твердості води у всіх досліджуваних населених пунктах. Є випадки перевищення рівня амонії, нітритів, що є наслідком господарської діяльності. (табл.2.10)

Таблиця 2.10. Якість проб води в населених пунктах громади¹²

	нітрити	нітрати	амоній	загальне залізо	РН	загальна твердість
Мшана вул І. Франка	0	3	0	0	5,2	3,15
м. Городок вул Галицька	0	0	0	0	7,4	10
м. Городок вул Дорошенка	0,2	0,5	0	0,1	7,4	4,8
м. Городок вул Підгіря	0	0,5	0	0,1	7,5	5,6
м. Городок вул Вербицького	0,01	3	0,8	0,05	8,02	2,7
м. Городок вул Хоткевича	0,01	90	0,8	0	7,9	9,4
Черляни, вул 9-травня	0	0	1	3	6,4	9,9

¹⁰ Щорічна доповідь про стан навколишнього природного середовища у Львівській області в 2024 році URL: <https://mepr.gov.ua/wp-content/uploads/2022/10/Regionalna-dopovid-Lvivska-ODA-2021.pdf>

¹¹ Державна екологічна інспекція у Львівській області

¹² <https://ziko.com.ua/analysis-map/>

Водночас, зважаючи на перевищення максимально допустимих та середньорічних екологічних нормативів якості визначено, що масиви поверхневих р. Верещиці характеризуються I класом хімічного стану («добрий»)¹³.

Управління відходами. Поводження з відходами на території Городоцької територіальної громади здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про управління відходами», Закону України «Про благоустрій населених пунктів», Правил благоустрою Городоцької територіальної громади та інших нормативно-правових актів. Кількість жителів, охоплених послугою управління відходами у Городоцькій громаді становить 20442 осіб, з них роздільним збором – 13348 осіб.

Організацію збирання, перевезення та захоронення побутових відходів забезпечує Городоцька міська рада через визначеного виконавця послуг з управління відходами — ТОВ «Ековей Вейст Менеджмент», який діє на підставі рішення №181 від 25.06.2025 р. виконавчого комітету та укладених договорів з населенням і суб'єктами господарювання.

Таблиця 2.11. Характеристика послуг управління відходами ТОВ «Ековей Вейст Менеджмент»¹⁴

№	Населений пункт	Статистична кількість мешканців станом на 01.01.2025	Кількість мешканців у базі, осіб	% охоплення на 01.11.2025	Діючі абоненти
1	м.Городок	16517	13348	80.81	4554
2	с.Бартатів	993	463	46.63	143
3	с.Братковичі	1293	934	72.24	263
4	с.Долиняни	626	337	53.83	95
5	с.Керниця	991	539	54.39	212
6	с.Родатичі	1732	804	46.42	249
7	с.Тучапи	310	113	36.45	42
8	с.Угри	929	467	50.27	143
9	с.Стоділки	245	123	50.20	38
10	с.Черляни	547	284	51.92	85
11	с.Черлянське Передмістя	1188	854	71.89	249
12	с.Добряни	787	373	47.40	120
13	с.Вовчухи	690	272	39.42	87
14	с.Градівка	1272	653	51.34	229
15	с.Галичани	725	440	60.69	148
16	с.Дроздовичі	764	438	57.33	152
	Городоцька ТГ	29609	20442	69,04	6809

¹³ Щорічна доповідь про стан навколишнього природного середовища у Львівській області в 2024 році
URL: <https://mepr.gov.ua/wp-content/uploads/2022/10/Regionalna-dopovid-Lvivska-ODA-2021.pdf>

¹⁴ За даними ОМС

Відповідно до Правил благоустрою м.Городка санітарне прибирання, збирання відходів і вторинних матеріалів проводиться шляхом своєчасного прибирання територій, встановленням контейнерів відповідної ємності і призначення та своєчасного вивезення їх вмісту. Підприємства, установи, організації та громадяни (власники, балансоутримувачі садиб) зобов'язані укладати договори на вивезення відходів та вторинних матеріалів з надавачем послуг, який проводить вивезення твердих побутових відходів). Однак лише близько половини домогосподарств мають укладені договори на вивезення відходів. Як наслідок періодично формуються стихійні сміттєзвалища. Всього контейнерів: ПЕТ - 50 конт. 1,1куб. - 275 конт., 240л - 170 конт., 120 л - 5169 конт.¹⁵

Ключові проблеми/потреби громади в управлінні відходами такі:

- утворення стихійних звалищ та потреба їх подальшої ліквідації та санації території;
- спалювання населенням сухої трави, опалого листя та пожнивних решток на полях;
- необхідне підвищення обізнаності представників ОМС в сфері управління відходами;
- необхідність розробки схеми санітарного очищення території .
- розв'язання проблеми безпечного управління відходами можливе через:
 - широке охоплення домогосподарств договорами на вивезення відходів та запровадження сортування відходів;
 - створення сучасних сміттєсортувальних ліній, полігонів, сміттєпереробних заводів (комплексів) та спеціалізованих підприємств зі збору відходів;
 - запобігання утворенню сміття та підготовка до повторного використання (відсортоване сміття використовувати як вторинну сировину);
 - переробка сміття (переробка може відбуватись у різні способи, найбільш сучасним і широко вживаним з яких є механіко — біологічна обробка).

Культурна спадщина. Давня історія та збережена архітектура, зокрема сакральні споруди роблять громаду цікавою для туриста, зокрема: Церква Благовіщення Пресвятої Богородиці (1633); Церква Івана Хрестителя (1754); Костел Воздвиження Чесного Хреста з дзвіницею (XV–XX ст.); Дзвіниця (XVIII ст.); Свято-Преображенський монастир (костел францисканців) (XV–XX ст.); Городоцька ратуша; церква св. Василя з дзвіницею у с. Бартатів, Церква Косми і Дем'яна у с. Галичани, Церква Чесного Хреста у с. Керниця. Громада має збережену національну ідентичність Культурним надбанням є «Городоцький шов», який має свою історію та закріплений у місцевих вишитих сорочках, рушниках, серветках. До початку повномасштабної війни летовище «Ягелон» використовувався як Центр повітряного дозвілля, в якому можна було замовити ознайомчі польоти на літаках і вертольотах.

У громаді активно розвивається медична реабілітація, ендопротезування суглобів, тому потенційним напрямком туризму може бути медичний туризм. Обмеженням на використання рекреаційного потенціалу громади є відсутність сучасних рекреаційних комплексів, де б турист затримувався на кілька днів.

Чисельність населення та демографічна ситуація. Населення Городоцької МТГ згідно реєстру громади на початок 2025 року становило 39890 особи, що становить 7,5 % Львівського району та близько 1,7 % населення Львівської області. Особливістю просторового розселення громади є зосередження 40,99 % населення у

¹⁵ За даними ОМС

адміністративному центрі громади – 16357 особи. Чверть сільських населених пунктів є малочисельними, з чисельністю населення менше 200 осіб (табл. 2.12).

Таблиця 2.12. Чисельність Городоцької МТГ в розрізі населених пунктів, 2022-2025 рр, осіб

	всього на 01.01.2 022	в тому числі			всього на 01.01. 2023	в тому числі			всього на 01.01. 2024	в тому числі		всього на 01.01. 2025	в тому числі	
		чол.	жін.	діти		чол.	жін.	діти		чол.	жін.		чол.	жін.
Артищів	303	117	148	38	310	118	150	42	320	139	181	324	140	184
Бар	172	79	84	9	176	80	81	15	183	87	96	185	87	98
Бартатів	891	355	423	113	927	356	430	141	976	454	522	980	450	527
Братковичі	1192	491	538	163	1226	496	541	189	1290	618	672	1294	620	677
Велика Калинка	113	43	59	11	113	45	60	8	108	46	62	107	44	63
Вовчухи	634	276	295	63	647	272	297	78	665	315	350	671	318	353
Воля-Бартатівська	96	39	44	13	99	40	45	14	98	43	55	99	43	56
Галичани	688	296	324	68	695	294	324	77	720	341	379	726	344	382
Годвишня	147	43	77	27	155	44	80	31	153	59	94	152	59	93
Городок	15076	5763	7355	1958	15594	5806	7405	2383	16275	7375	8900	16357	7427	8929
Градівка	1280	506	562	212	1290	508	562	220	1290	624	666	1286	623	663
Добряни	775	332	363	80	782	337	356	89	785	390	395	783	391	391
Долиняни	562	232	274	56	578	232	267	79	617	293	324	618	294	323
Дроздовичі	717	294	334	89	735	296	337	102	760	353	407	758	351	407
Дубаневичі	959	417	434	108	975	418	429	128	969	484	485	974	488	485
Заверещиця	1342	554	637	151	1377	561	641	175	1415	681	734	1419	687	732
Залужжя	208	86	96	26	211	85	97	29	225	106	119	222	106	116
Зелений Гай	247	109	118	20	245	107	113	25	242	120	122	244	120	124
Зушиці	145	59	61	25	146	57	60	29	146	77	69	144	75	69
Керниця	966	391	453	122	991	397	458	136	991	464	527	998	464	534
Лісновичі	292	138	119	35	292	139	119	34	300	157	143	303	156	147
Любовичі	48	20	22	6	51	21	22	8	52	25	27	52	25	27
Мавковичі	968	365	441	162	988	364	442	182	997	451	546	998	451	547
Мильниці	205	103	92	10	200	100	89	11	203	106	97	204	109	95
Милятин	186	88	85	13	188	85	84	19	188	92	96	188	92	96
Молошки	48	28	20	0	47	27	20	0	48	26	22	49	26	23
Мшана	2537	1050	1196	291	2587	1042	1198	347	2694	1277	1417	2705	1282	1423
Підмогилка	14	7	7	0	14	7	7	0	11	6	5	11	6	5
Побережне	192	94	79	19	186	91	74	21	185	98	87	183	97	86
Повітно	758	306	363	89	770	302	363	105	791	381	410	787	377	410
Путятічі	326	148	146	32	330	144	143	43	353	172	181	357	172	185
Речичани	432	180	204	48	447	182	206	59	455	218	237	457	221	236
Родатичі	1632	660	747	225	1662	660	752	250	1723	840	883	1717	835	880
Стоділки	228	104	96	28	240	104	102	34	245	116	129	243	114	129
Тучапи	331	153	140	38	334	154	134	46	326	177	149	316	174	142
Угри	890	405	397	88	907	400	394	113	928	476	452	926	477	448
Черляни	506	213	243	50	535	213	242	80	544	261	283	544	261	283
Черлянське Передмістя	1104	431	550	123	1122	424	552	146	1179	534	645	1171	531	639
Шоломиничі	337	158	149	30	335	156	146	33	333	174	159	338	179	159
Всього	37547	15133	17775	4639	38507	15164	17822	5521	39783	18656	21127	39890	18716	21166

В громаді переважає сільське населення - 59,1 %. В структурі за гендерною ознакою переважають жінки – 53,1 % (рис. 2.6).¹⁶ Доволі не сприятливою для розвитку громади в перспективі видається її вікова структура, де частка дітей віком до 17 років 17,2 % (середня по області 19,3%), а частка осіб 60 + 24,5 % (середня по області 22,3 %). Частка людей у працездатному віці у віковій структурі населення громади відповідає середній по області – 58,3 %.¹⁷

¹⁶ За даними ОМС

¹⁷ За даними ОМС

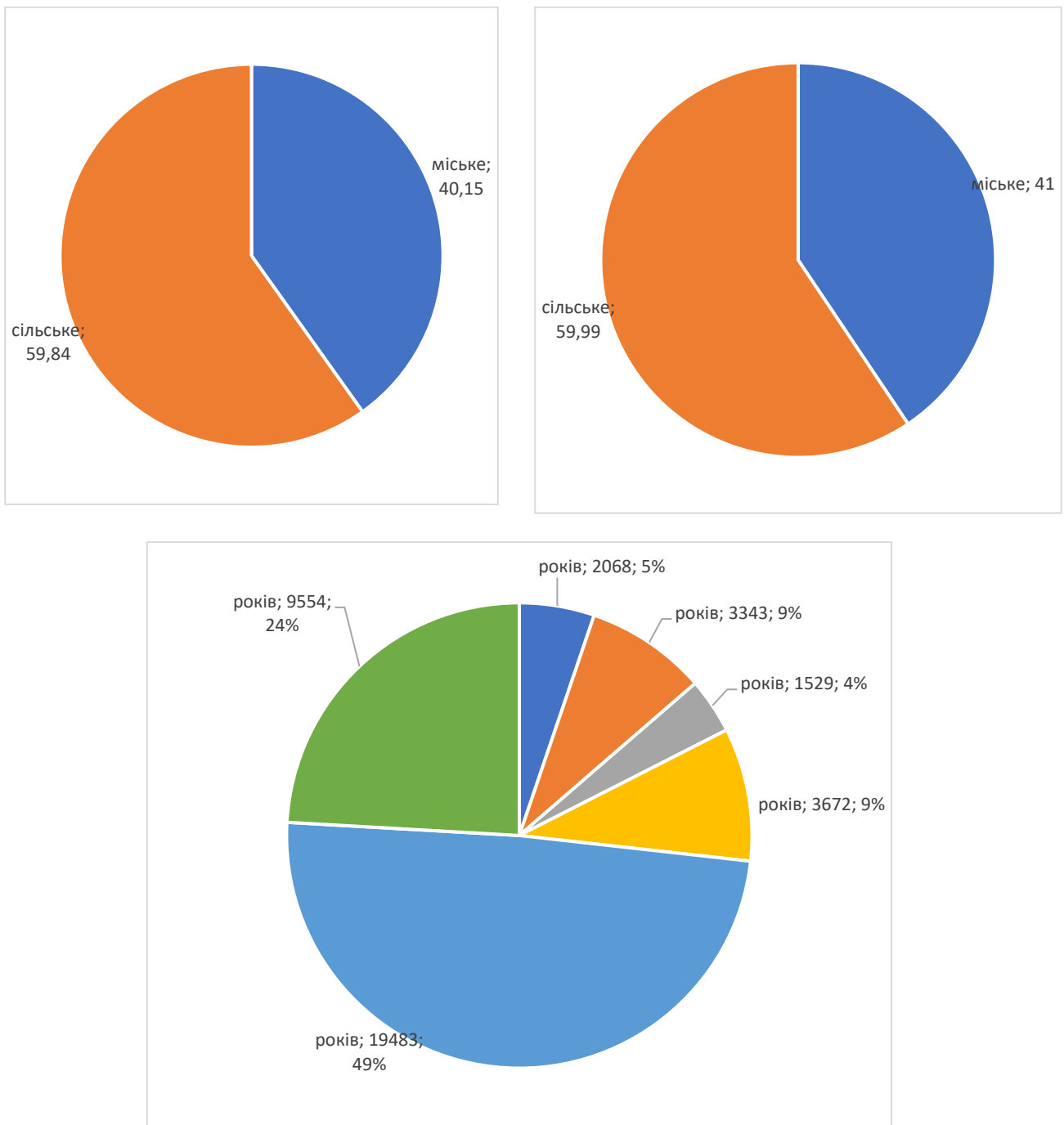

Рис. 2.6. Структура населення Городоцької міської територіальної громади % ¹⁴

Дослідження динаміки чисельності населення громади у довгостроковій перспективі дозволило виділити тенденцію поступового його зменшення - за останні 23 роки. За період з 2001 по 2024 роки населення громади скоротилось на -7% (середнє по області – -6,5 % за період 2001-2022 рр.). А отже, темпи скорочення населення Городоцької МТГ відповідають середньому по області.

Позитивний приріст населення зберігається майже у всіх населених пунктах громади, що скоріш за все пов'язано із темпами наповнення реєстру територіальної громади. Найбільший приріст – 9,99 % був у селі Бартатів, що найменше віддалене від обласного центру м. Львів та знаходиться на міжнародній трасі М 11.

Позитивна динаміка населення у громаді спостерігається і в останні роки, зокрема у 2023 році загальний приріст населення становив (52 особи), 2024 році (107 осіб), а в довоєнному 2021 році – (295 осіб).

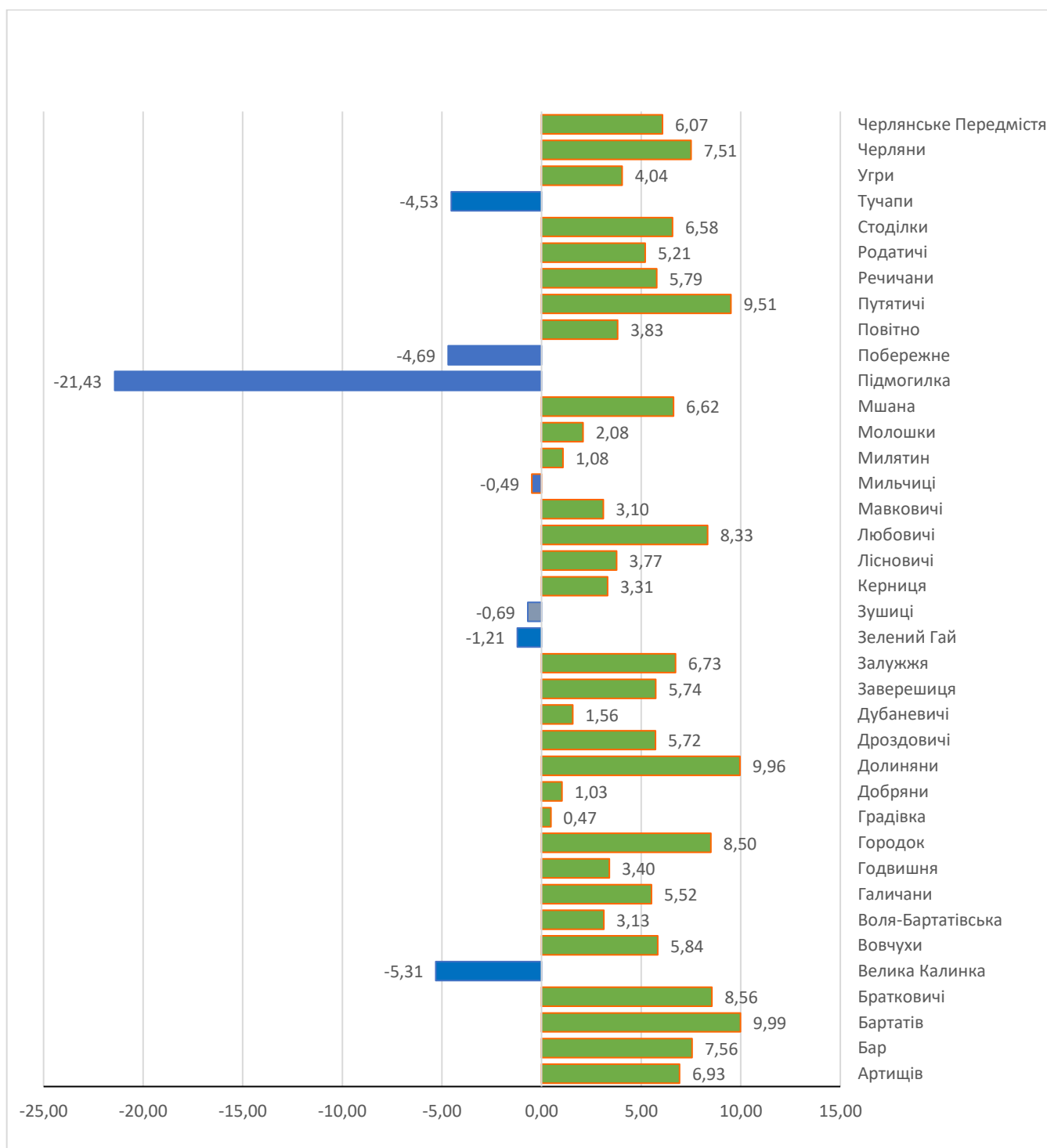

Рис. 2.7. Приріст чисельності населення Городоцької МТГ 2001-2024 роки, %

Водночас у громаді смертність перевищує народжуваність, а отже прослідковується стабільний негативний природній приріст населення. Ці фактори свідчать про «старіння» населення. Також серед чинників, які негативно впливають на сучасний стан відтворення населення – це зменшення кількості зареєстрованих шлюбів.

Зростання чисельності населення відбувається виключно за рахунок міграційного приросту населення, який у 2023 році становив 297 осіб, а у довоєнному 2021 році – 574 особи (табл.2.13).

Таблиця 2.13. Показники природного та міграційного росту населення Городоцької міської територіальної громади, 2021-2023 рр

Показники	2021 р.	2022 р.	2023 р.
Народжені	380	321	310
Померлі	659	579	555
Природний приріст/скорочення (-)	-279	-258	-245
Прибулі	1146	421	738
Вибулі	572	204	441
Міграційний приріст/скорочення (-)	574	217	297
Загальний приріст /скорочення (-)	295	-41	52

Демографічна ситуація у громаді в 2022 - 2023 роках змінювалась під впливом міграційних процесів, викликаних війною – виїзд місцевих мешканців за кордон та поповнення населення громади за рахунок внутрішньо переміщених осіб (ВПО), переважна більшість яких жінки з дітьми.

Чисельність внутрішньо переміщених осіб у громаді постійно змінювалась. На початок 2024 р. в громаді КУ «Центр надання соціальних послуг Городоцької міської ради» було зареєстровано 658 осіб з числа ВПО, більшість з яких жінки (65,1 %). Порівняно з попереднім роком чисельність ВПО зменшилась на 22,2 % (табл.2.14). Для колективного проживання громадою облаштовані місця, зокрема у м. Городок – колишнє неврологічне відділення лікарні, у с. Братковичі будівля старої школи, а у с. Родатичі – приміщення ФАП.¹⁸ У с. Родатичі та с. Братковичі будівлі заселені не повністю, а у м. Городок заповнені всі потужності закладу.

Таблиця 2.14. Чисельність ВПО, зареєстрованих у громаді, у тому числі жінок та дітей, осіб

Показники	01.01.2022р.		01.01.2023р.		01.01.2024.	
	всього	в т ч жінки	всього	в т ч жінки	всього	в т ч жінки
Загальна чисельність ВПО, зареєстрованих у громаді	20	11	845	522	658	429
у т.ч. дітей віком 0-5 років	4	2	116	64	54	31
дітей віком 6-18 років	6	3	271	164	123	71
осіб похилого віку (60+ років)	2	2	75	42	59	38
Загальна фактична чисельність ВПО, які перебувають у громаді			845	522	658	429
Кількість учасників/-ць бойових дій/АТО/ООС	198	3	220	11	654	26

Охорона здоров'я. Медичну допомогу населенню Городоцької міської територіальної громади надають 27 лікувальних закладів охорони здоров'я комунальної форми власності.

Зокрема **первинну медичну допомогу** надають Центр первинної медико-санітарної допомоги як окрема юридична особа відкритий у серпні 2016 року. В структурі закладу діють 9 амбулаторій загальної практики – сімейної медицини: АЗПСМ №1 м. Городок,

¹⁸ За даними ОМС

АЗПСМ м. Городок (вулиця Авіаційна), Заверещицька АЗПСМ, Мшанська АЗПСМ, Градівська АЗПСМ, Бартатівська АЗПСМ, Керницька АЗПСМ, Родатицька АЗПСМ, Добрянська АЗПСМ та 17 фельдшерсько-акушерських пунктів в селах: Братковичі, Вовчухи, Галичани, Годвишня, Доляни, Дроздовичі, Дубаневичі, Черляни, Шоломиничі, Зелений Гай, Мавковичі, Мильчиці, Милятин, Повітно, Путятині, Речичани, Угри. (табл.2.15). У розпорядженні медиків – 8 автомобілів, які використовуються для обслуговування пацієнтів амбулаторії.

В межах угоди із Національною службою здоров'я України на медичне обслуговування населення заклад надає послуги за пакетами «Первинна медична допомога», «Супровід і лікування дорослих та дітей з психічними розладами на первинному рівні медичної допомоги».

У штаті закладу – 24 лікарів загальної практики – сімейні лікарі та педіатри, в тому числі 9 завідувачів амбулаторій. А ще працюють в «первинці» 73 медичні сестри. 60 відсотків лікарів та медичних сестер мають вищу кваліфікаційну категорію.

Кількість укладених декларацій із лікарями ЦПМСД - 33066, що становить 83,1% від загальної кількості населення громади. За 2024 рік в поліклінічних підрозділах надано амбулаторну медичну допомогу 97242 пацієнтам.

Таблиця 2.15. Характеристика закладів охорони здоров'я Городоцької МТГ

Показники	2021 р.	2022р.	2023р.	2024р.
Загальна кількість закладів охорони здоров'я				
у тому числі:				
які надають первинну медичну допомогу (ЦПМСД, амбулаторії, пункти здоров'я, ФАПи тощо)	27	27	27	26
які надають екстрену медичну допомогу (станції, відділи тощо)	1	1	1	1
які підключені до Електронної системи охорони здоров'я (eHealth)	9	9	9	9
Кількість пакетів медичної допомоги на які укладені договори з НСЗУ за Програмою медичних гарантій	10	13	16	19
Обсяг державного фінансування пакетів медичної допомоги на які укладені договори з НСЗУ за Програмою медичних гарантій, млн грн	32,201	92,196	132,037	157,938
Кількість аптек, які приймають участь в Урядовій програмі щодо забезпечення ліками "Доступні ліки"				16
Кількість населення, яке прикріплене до первинної медичної допомоги (уклали декларацію з сімейним лікарем / лікарем-педіатром), осіб	34895	33768	33380	33066
Кількість населення, яке отримало послуги первинної медичної допомоги, осіб	24427	23638	23366	23147
Кількість населення, яке отримало послуги реабілітації осіб	743	752	1460	1852
Кількість населення, яке отримало послуги паліативної допомоги	0	0	42	38

Вторинну медичну допомогу мешканці отримують у КНП «Городоцька центральна лікарня».

Згідно з кластерним підходом до формування мережі охорони здоров'я КНП «Городоцька центральна лікарня». **визначена загальною лікарнею.** Кластерною лікарнею у Львівському районі є Перше медичне об'єднання Львова.

КНП «Городоцька центральна лікарня» розрахована на 237 ліжок, зокрема: терапевтичне (30 ліжок), дитяче (20 ліжок), хірургічне (20 ліжок), отолорингічне (5 ліжок), урологічне (5 ліжок), кардіологічне (20 ліжок), нефрологічне для дорослих (5 ліжок), неврологічне (40 ліжок), акушерсько-гінекологічне (30 ліжок), травматологічне (20 ліжок), відновлювального лікування (42 ліжка). У 2024 році було профінансовано НСЗУ по пакетах медичних послуг за програмою медичних гарантій 157,938 млн грн по 17 пакетах:

1. Стаціонарна допомога дорослим та дітям без проведення хірургічних операцій (4).
 2. Медична допомога дорослим та дітям в амбулаторних умовах (профілактика, спостереження, діагностика, лікування та медична реабілітація) (9).
 3. Хірургічні операції дорослим та дітям у стаціонарних умовах (3).
 4. Медична допомога при пологах (7).
 5. Ведення вагітності в амбулаторних умовах (35).
 6. Лікування пацієнтів методом екстракорпорального гемодіалізу в амбулаторних умовах (16).
 7. Хірургічні операції дорослим та дітям в умовах стаціонару одного дня.
 8. Езофагогастродуоденоскопія (47).
 9. Гістероскопія (11).
 10. Забезпечення кадрового потенціалу системи охорони здоров'я шляхом організації надання медичної допомоги із залученням лікарів-інтернів (50).
 11. Реабілітаційна допомога дорослим і дітям у стаціонарних умовах (53).
 12. Реабілітаційна допомога дорослим і дітям в амбулаторних умовах (54).
 13. Мобільна паліативна медична допомога дорослим і дітям (24).
 14. Колоноскопія (13).
 15. Медичний огляд осіб, який організовується територіальними центрами комплектування та соціальної підтримки (60).
 16. Зубопротезування окремих категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України (66).
 17. Зубопротезування окремих категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України (група послуг №2) (67).
- За 2024 рік план ліжкоднів по установі виконано на 107,9%. Проліковано в стаціонарі 10807 пацієнтів, померло 46.

За 2024 рік виписано 3 881 електронних рецепти (2023 рік - 3 177 6 791 електронних медичних висновків про тимчасову непрацездатність (2022 рік – 5 612), створено 324 електронних медичних висновків про народження (2023 рік – 291), виписано вузькими спеціалістами 83 534 електронних направлень (2023 рік – 66 711).

Кадровий потенціал. У громаді 128 лікарів, що надають послуги спеціалізованої лікарської допомоги. Їх чисельність у 2024 році порівняно з 2022 роком збільшилась на 18,5 %. Це зумовлено розширенням числа послуг, які надає КНП «Городоцька центральна лікарня». Зокрема впродовж 2023 року впроваджено в практику наступні новітні інноваційні технології і методи лікування: 1. Ляпараскопічна хірургія черевної порожнини, 2. Лабораторна інформаційна система Health 24, 3. Колоноскопія, 4. Ендопротезування кульшових та колінних суглобів.

Війна в країні зумовила необхідність розширення послуг у сфері реабілітації, якщо у довоєнному 2021 році у лікарні працював лише один фахівець з реабілітаційної медицини, то у 2024 році їх число збільшилось до 21 спеціаліста. Чисельність сестринського медичного персоналу не зазнала істотних змін впродовж останніх чотирьох років. Разом з тим, громада має проблему старіння кадрів, зокрема, якщо у 2021 році кількість медичних працівників пенсійного віку було 67 осіб то у 2024 році їх кількість зросла до 92 осіб (табл. 2.16)

Таблиця 2.16. Кадровий потенціал закладів охорони здоров'я Городоцької міської територіальної громади

Показники	2021 р.	2022р.	2023р.	2024р.
Загальна кількість медичних працівників, осіб	731	516	531	558
у тому числі:				
чоловіків	103	71	8	6
жінок	104	445	471	473
лікарів, які надають послуги екстреної медичної допомоги	0	0	0	0
лікарів, які надають послуги первинної медичної допомоги (лікарі загальної практики-сімейної медицини, лікарі-педіатри)	26	24	25	24
лікарів, які надають послуги спеціалізованої медичної допомоги	168	108	111	128
медичних сестер (братів)	30	32	1	228
фахівців з реабілітаційної медицини	1	13	21	21
Загальна кількість медичних працівників пенсійного віку, осіб	67	75	82	92

Стоматологічну допомогу мешканці громади можуть отримати НКП «Городоцька стоматологічна поліклініка». У громаді реалізувалась Програма розвитку та фінансової підтримки комунального некомерційного підприємства "Городоцька стоматологічна поліклініка" Городоцької міської ради Львівської області на 2021-2024 роки, з щорічним обсягом фінансування близько 4 млн.грн.

У громаді 16 аптек, які приймають участь в Урядовій програмі щодо забезпечення ліками "Доступні ліки"

Умови здоров'я населення. За даними Центру громадського здоров'я Львівська область порівняно з іншими регіонами має досить великий перелік як негативних так і позитивних значень показників здоров'я населення. Зокрема, Львівська область демонструє позитивну ситуацію щодо народжуваності у жінок віком 15-19 років (показник на 1000 жінок становить 10,2, в Україні – 15,8) та частоти абортів у віці 15-17 років (показник на 100 000 жіночого населення 32,3, національний – 98,8) (табл.2.17).

Неінфекційні захворювання мають значний вплив на здоров'я населення, зокрема слід виокремити наступні показники: рівень загальної передчасної смертності у віці від 30 до 70 років від цукрового діабету – 205,2 на 100 000 населення, у порівнянні із загальнонаціональним значенням – 193,1 на 100 000 населення та від хвороб органів травлення – 85,7 на 100 000 населення у порівнянні із національним значенням 78,4 на 100 000 населення.

Напрямок Надання медичних послуг у Львівській області демонструє негативну ситуацію в частині охоплення щепленнями дитячого населення, приріст кількості ДТП із травмованими, неонатальної та материнської смертності.

Таблиця 2.17. Показники громадського здоров'я у Львівській області ¹⁹

тема	Назва показника	Львівська обл.	Україна	Одиниця виміру
Населення	Рівень народжуваності жінок у 15-19 років	10,2	15,8	на 1000 осіб
	частота абортів 15-17 років	32,2	98,8	на 100000 осіб
Дитинство та умови життя	Щомісячні витрати на тютюнові вироби	347,12	224,5	грн на домогосподарство
	Частка домогосподарств, що відмовляють собі у найнеобхіднішому, крім харчування	15,3	36,7	%
	Передчасна смертність населення віком 30-69 років від цукрового діабету	205,2	193,1	на 100000 осіб
Здоров'я та захворюваність	Коефіцієнт неонатальної смертності	5,32	4,57	на 10000 живо народжених
	Поширення гепатиту С серед дорослих	61,1	144,3	на 100000 осіб
	Захворювання на вірусних гепатит В	1,8	4,1	на 100000 осіб
	Захворювання на ВІЛ-інфекцію	10,4	41,1	на 100000 осіб
	Передчасна смертність населення віком 30-69 років від хвороб органів травлення	85,7	78,4	на 100000 осіб
Аварії, нещасні випадки	Приріст кількості ДТП порівняно з попереднім роком	-3,3	4,6	%
	Відсоток водіїв, що використовують паски безпеки	40,2	26,04	%
	Приріст кількості ДТП з травмованими порівняно з попереднім роком	-12,3	-2,3	%
Фактор ризику	Частка людей з ожирінням	12,5	18,5	%
Вакцинація	Рівень охоплення щепленням Поліо-5 (6 років)	62,6	81,7	% від плану
	Рівень охоплення щепленням Поліо-3 до 1 року	72,3	83,0	% від плану
	Рівень охоплення щепленням Поліо-4 (18 міс)	65,0	83,0	% від плану

У колишньому Городоцькому районі поширюваність захворювань серед дорослого населення у 2020 році була нижчою середньо обласного рівня - 1171,7 випадків на

1000 осіб проти 1364,7 випадки на 1000 осіб по області. Мешканці Городоччини частіше хворіли на ішемічну хворобу серця, інфаркт міокарда, ішемічну хворобу серця, бронхіальну астму, хвороби підшлункової залози, ревматоїдний артрит.

Смертність населення за окремими причинами у колишньому Городоцькому районі повторює загально обласні тенденції – основними причинами смертності є хвороби кругообігу та новоутворення. У Городоцькому районі порівняно з середньообласним менша смертність від хворіб системи кругообігу та вища смертність від новоутворень хвороб органів травлення, отруєння та травм (рис.2.8).

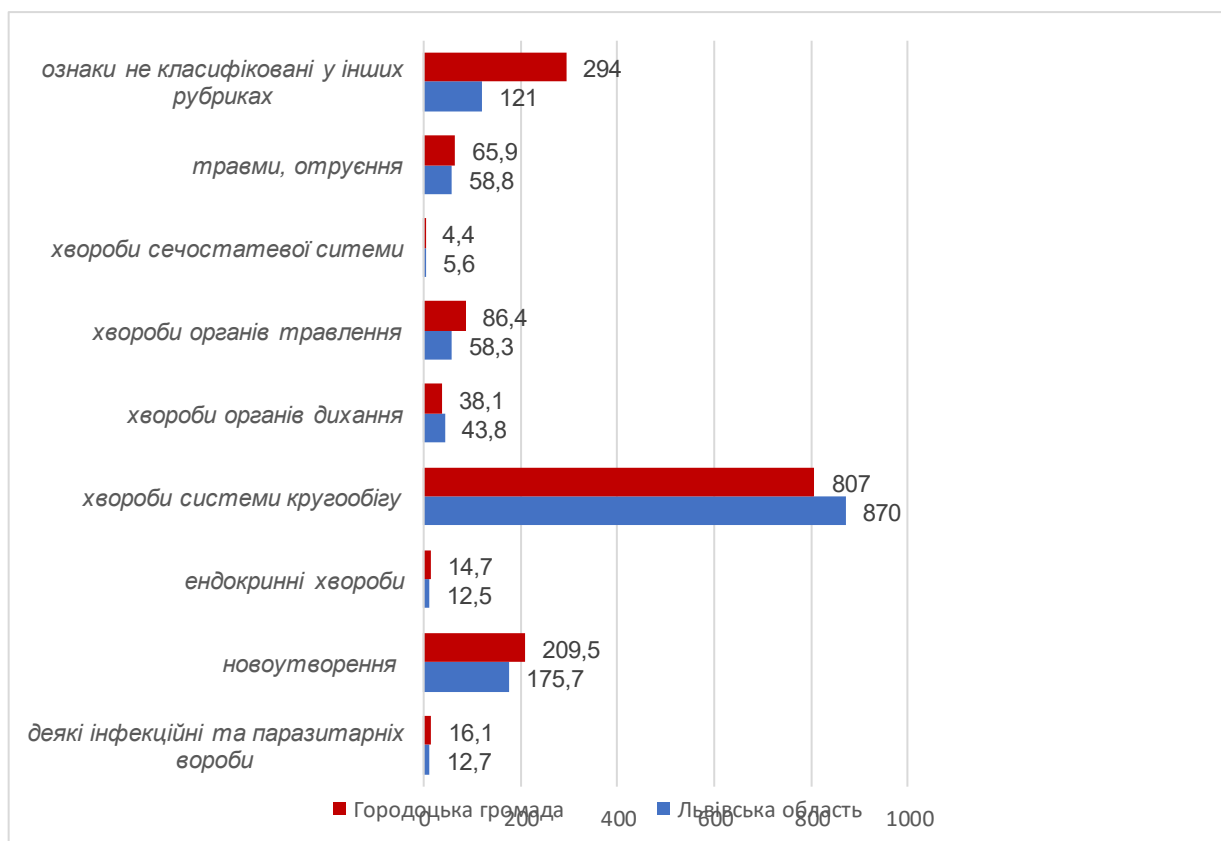

Рис. 2.8. Смертність населення за окремими причинами, в розрахунку на 100 тис. населення, 2020 р.

Соціальний захист населення. Метою соціального захисту у громаді є надання соціальних послуг сім'ям, дітям та молоді, які перебувають у складних життєвих обставинах та потребують сторонньої допомоги; забезпечення виконання повноважень, встановлених законодавством України у сфері соціального захисту, соціальної підтримки та надання соціальних послуг дітям, зокрема, дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, сім'ям, які перебувають у складних життєвих обставинах.

Основним надавачем соціальних послуг у Городоцькій громаді є КУ «Центр надання соціальних послуг Городоцької міської ради». Центр надає такі види послуг: догляд вдома; денний догляд дітей з інвалідністю; соціальна адаптація; соціально-психологічна реабілітація; екстрене (кризове) втручання; консультування; соціальний супровід сімей в складних життєвих обставинах; соціальне супроводження сімей в яких виховуються діти-сироти та діти позбавлені батьківського піклування; представництво інтересів; посередництво (медіація); соціальна профілактика; транспортна послуга; натуральна допомога

Соціальну допомогу надають 53 працівники (табл 2.18).

Таблиця 2.18. Кадрове забезпечення служб соціального захисту Городоцької МТГ, осіб

Показники	2021р.	2022р.	2023 р.	2024р.
Загальна кількість працівників, осіб	54	54	51	53
<i>у тому числі:</i>				
чоловіків	9	9	8	8
жінок	45	45	43	45
фахівців із соціальної роботи	6	6	6	6
соціальних працівників	0	0	0	0
соціальних робітників	21	23	21	21
психологів	2	2	2	1
фахівців з реабілітації	0	0	0	0
Загальна кількість працівників пенсійного віку, осіб	11	14	16	18

У громаді зареєстровано 550 внутрішньо переміщених осіб, 986 ветеранів війни, 305 осіб у складних життєвих обставинах. Є тенденція до зростання кількості осіб, що потребують соціального захисту та соціального забезпечення, зокрема зростає кількість ветеранів, осіб та сімей у складних життєвих обставинах. Водночас зменшується кількість ВПО та сімей, які отримують державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям (табл.2.19)

Таблиця 2.19. Кількість осіб, що потребують соціального захисту та соціального забезпечення

Показники	2021р.	2022 р.	2023р.	2024 р.
Кількість внутрішньо переміщених осіб (ВПО), осіб	20	845	658	550
Кількість ветеранів війни, осіб	198	220	654	986
Кількість осіб у складних життєвих обставинах, осіб	141	317	298	305
Кількість сімей, у складних життєвих обставинах	24	27	30	32
Кількість сімей, які отримують державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям	541	322	415	347

Загальна кількість соціальних послуг, яке отримало населення у 2024 р. склала 1195 одиниць. Порівняно з довоєнним роком їх кількість зросла у 1,5 рази. Є тенденція зростання кількості наданих послуг особам з інвалідністю та дітям з інвалідністю, ветеранам війни. (табл.2.20). У 2024 році більшість ВПО виїхали з громади, або проживають у приватному секторі громади та інтегруються у життя громади, а кількість соціальних послуг ВПО знизилась з 242 один. у перший рік війни до 194 один.

Таблиця 2.20. Кількість соціальних послуг, які було надано за календарний рік

Показники	2021р.	2022р.	2023 р.	2024р.
Загальна кількість соціальних послуг, які було надано за календарний рік	797	1045	1164	1195
<i>у т.ч., послуг, які було надано:</i>				
особам з інвалідністю	61	67	69	98
дітям з інвалідністю	28	30	35	47
особам похилого віку	488	446	440	462
внутрішньо переміщеним особам	22	242	265	194
ветеранам війни	198	260	355	394

У випадку, якщо Стратегія розвитку Городоцької міської територіальної громади на період 2021-2027 років (нова редакція) та План заходів з її реалізації у 2026-2027 роках не буде затверджено, існує висока ймовірність поглиблення наявних екологічних та соціально-економічних проблем.

Відсутність системних природоохоронних і ресурсозберігаючих заходів призведе до подальшого зростання рівня забруднення атмосферного повітря, поверхневих та ґрунтових вод, підвищення шумового навантаження внаслідок транзитного транспорту та зниження стійкості екосистем.

Без інвестицій у розвиток комунальної та соціальної інфраструктури збережеться низький рівень якості послуг, особливо у сфері водовідведення, утримання доріг та громадських просторів. Це негативно позначиться на комфорті проживання, доступності базових сервісів для маломобільних груп та осіб з інвалідністю.

Внаслідок нездійснення заходів зі зменшення забруднення води та повітря зростатиме ризик захворювань органів дихання, серцево-судинних недуг і загострення алергійних реакцій. Дефіцит інфраструктури каналізування створюватиме додаткові санітарно-епідеміологічні загрози.

Таким чином, у разі відсутності затверджених документів державного планування, громада втратить інструмент системного управління розвитком, що знизить її стійкість до екологічних та соціально-економічних викликів, послабить можливості інтеграції до європейських практик «зеленого» розвитку та зменшить конкурентоспроможність території.

3. Характеристику стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу

Розвиток Городоцької міської громади забезпечуватиме поєднання зусиль, спрямованих на збереження належного стану навколишнього природного середовища, забезпечення економічного розвитку і комфорту життєдіяльності населення. У Стратегії, відповідно до стратегічного бачення розвитку Городоцької міської громади, визначено стратегічні та оперативні цілі, завдання розвитку на середньо- та довгострокову перспективу. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, в межах території Городоцької міської громади наведена у розділі 2 цього Звіту.

Водночас у проєкті Стратегії розвитку Городоцької територіальної громади на період до 2021-2027 років та Плану заходів з її реалізації у 2026 -2027 роках не проведено поділу та конкретизації територій громади. Конкретні проєкти, програми, заходи, які реалізуватимуться для досягнення цілей та виконання завдань Стратегії, у разі необхідності, якщо це передбачено чинним законодавством, будуть проходити процедуру стратегічної екологічної оцінки чи оцінки впливу на довкілля.

Для оцінки потенційного впливу реалізації Плану заходів з реалізації у 2026-2027 роках Стратегії розвитку Городоцької територіальної громади на період до 2021-2027 років на довкілля та здоров'я населення (в розрізі компонентів довкілля), пропонуємо умовний поділ території громади на: території житлової та нежитлової забудови; землі промисловості (території, на яких розташовані промислові підприємства); території полігонів ПВ та суміжні (до 0,5 км) території; автомобільні дороги та прилеглі території (до 1 км); ліси; землі сільськогосподарського призначення.

У таблиці 3.1 наведено можливий вплив реалізації проєктів, програм, що увійшли до Плану заходів з реалізації у 2026-2027 роках на стан довкілля на територіях, які ймовірно відчують такий вплив, у розрізі означених вище територій та компонентів довкілля (людина і здоров'я, біорізноманіття і природно-заповідний фонд, ґрунти, поверхневі та підземні води, атмосферне повітря, образ ландшафту, шум, культурна і природна спадщина, кліматичні фактори).

Біорізноманіття і ПЗФ. Більшість цілей та завдань Стратегії розвитку Городоцької територіальної громади на період 2021-2027 років зосереджені на обороноздатності, соціальній сфері та інфраструктурі, але й мають значний позитивний вплив на біорізноманіття, головним чином через мінімізацію забруднення та підвищення екологічної стійкості.

Важливим екологічним елементом є Оперативна ціль «2.2. Розвиток та модернізація дорожньо-транспортної, логістичної та критичної інфраструктури», що передбачає модернізацію водопровідно-каналізаційного господарства (каналізування, капітальний ремонт колекторів вздовж річки Верещиця), які прямо запобігають скиданню неочищених стоків і зменшують забруднення водних ресурсів, що критично важливо для відновлення річкових екосистем, особливо в межах територій житлової забудови та прилеглих земель сільськогосподарського призначення, через які пролягають мережі.

Таблиця 3.1. Вплив Стратегії розвитку Городоцької територіальної громади на період 2021-2027 років та Плану заходів на території і компоненти довкілля

Території	Компоненти довкілля, що зазнають впливу								
	Біорізноманіття і ПЗФ	Ґрунт	Поверхневі і підземні води	Атмосферне повітря	Образ ландшафту	Шум	Культура і природна спадщина	Кліматичні фактори	Людина і здоров'я
Території житлової та нежитлової забудови	+	+	++	+/-	+	-	+	+	+/-
Землі промисловості (території, на яких розташовані промислові підприємства)	+	0	0	+	0	-	0	++	+
Територія полігонів ПВ та суміжні (до 0,5 км) території	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Автомобільні дороги та прилеглі території (до 1 км)	+	+	++	-	0	-	+	0	0/-
Ліси	+/-	-	-	-	-	-	+	0	+/-
Землі сільсько-господарського призначення	+	+	++	-	0	-	+	0	+

де: (--) – сильний довгостроковий або постійний негативний вплив, (-) – незначний тимчасовий короткостроковий негативний вплив, (0) – нейтральний вплив, (+) – позитивний вплив

Додатково, ініціативи з розвитку відновлювальної енергетики (Оперативна ціль «3.1. Енергетична безпека»), зокрема, будівництво сонячних електростанцій для КП «Городоцьке ВКГ», які зазвичай розташовуються на землях промисловості або інших вільних ділянках, сприяють скороченню викидів CO₂ і пом'якшенню кліматичних змін, що є однією з головних загроз для біорізноманіття. Реконструкція скверу на майдані Гайдамаків, що розвиває міську зелену інфраструктуру та сприяє створенню громадських зелених просторів (Операційна ціль «1.2. Здорова громада») покращує міське біорізноманіття на територіях житлової та нежитлової забудови. Водночас, проекти «Облаштування тренувальної бази «Під Цунівським лісом» та «Будівництво спортивних полів з штучним покриттям» потребують екологічного моніторингу та заходів компенсації для забезпечення сталого розвитку.

Ґрунти. Ключовий вплив запланованих проєктів на ґрунти полягає у зниженні хімічного забруднення та підвищенні стійкості до ерозії, але також передбачає тимчасову техногенну деградацію під час будівництва. Найбільший позитивний ефект забезпечує каналізування мікрорайонів (Оперативна ціль «2.2. Розвиток та модернізація дорожньо-транспортної, логістичної та критичної інфраструктури») та капітальний ремонт колекторів, які безпосередньо запобігають фільтрації неочищених стоків у ґрунт, усуваючи його біологічне та хімічне забруднення, а також забруднення ґрунтових вод, що особливо важливо для територій житлової забудови та земель сільськогосподарського призначення.

Поверхневі і підземні води. Головний позитивний вплив Стратегії на водні ресурси цілком зосереджений на проєктах модернізації водопровідно-каналізаційного господарства (Оперативна ціль «2.2. Розвиток та модернізація дорожньо-транспортної, логістичної та критичної інфраструктури»), які прямо спрямовані на захист поверхневих вод, особливо річки Верещиця, та підземних водоносних горизонтів. Завдання «2.2.3. Забезпечення безперервної роботи та сприяння модернізації критичної інфраструктури», що передбачає каналізування та капітальний ремонт колекторів є критично важливими для запобігання неконтрольованому скиду

неочищених стічних вод і витоків з аварійних мереж, що слугує ключовим заходом для усунення хімічного, бактеріологічного та органічного забруднення вод. Проекти з розвитку відновлювальної енергетики, зокрема, будівництва сонячних електростанцій (СЕС) опосередковано сприяють стабільності водного циклу, мінімізуючи вплив кліматичних змін. Водночас, розширення площ під забудову та інфраструктурне будівництво (тренувальна база, спортивні майданчики та ремонт доріг) створює нові водонепроникні поверхні на територіях житлової забудови, в лісах та вздовж автомобільних доріг, що зменшує інфільтрацію (поповнення підземних вод) і збільшує поверхневий злив, підвищуючи ризик водної ерозії та транспортування забруднюючих речовин безпосередньо у поверхневі водні об'єкти, що вимагає розробки якісної системи відведення та очищення зливових стоків.

Атмосферне повітря. Реалізація завдань Стратегії матиме виражений позитивний вплив на атмосферне повітря, головним чином, через зниження викидів парникових газів завдяки впровадженню відновлювальних джерел енергії. Ключові проекти, такі як нове будівництво та влаштування СЕС (Оперативна ціль «3.1. Енергетична безпека»), є прямим механізмом скорочення споживання енергії з традиційних джерел, що призведе до зниження викидів CO₂ (заплановано зниження на 56 тонн на рік), що позитивно впливає на якість повітря в громаді, особливо у прилеглих до земель промисловості зонах. В той же час, значна кількість інфраструктурних робіт, включаючи каналізування, ремонт колекторів, будівництво спортивних майданчиків та доріг, неминуче спричинить тимчасове локальне забруднення повітря шляхом утворення будівельного пилу та викидів від роботи будівельної техніки, що найбільш відчутно у територіях житлової забудови та вздовж автомобільних доріг. Для мінімізації цього тимчасового негативного впливу необхідне суворе дотримання екологічних норм під час будівельних робіт та регулярне зволоження будівельних майданчиків.

Образ ландшафту. Реалізація завдань Стратегії матиме подвійний вплив на образ ландшафту: модернізаційний та естетично-оздоровчий. Проекти «Реконструкція скверу на майдані Гайдамаків» та «Влаштування громадських просторів на території громади» прямо покращать візуальну привабливість міського середовища, створюючи охайні та доступні публічні простори на територіях житлової та нежитлової забудови. Модернізація водопровідно-каналізаційного господарства (Оперативна ціль «2.2. Розвиток та модернізація дорожньо-транспортної, логістичної та критичної інфраструктури»), особливо капітальний ремонт колекторів, опосередковано сприятиме оздоровленню ландшафту річки Верещиця, зменшуючи видимі сліди забруднення і відновлюючи природний вигляд берегових зон. Водночас, впровадження відновлювальної енергетики (СЕС, Оперативна ціль «3.1. Енергетична безпека») додасть до пейзажу нові технологічні елементи (сонячні панелі), змінюючи його характер у бік функціональності. Найбільш помітні зміни у природному ландшафті спричинить будівництво нових об'єктів (тренувальна база, спортивні поля), що призведе до трансформації природних ділянок у забудовані, утилітарні території, що візуально знижує рівень їхньої природності та цілісності. Таким чином, загальний образ ландшафту стане більш упорядкованим і сучасним, але за рахунок часткової втрати природних візуальних характеристик.

Шум. Головним джерелом шумового навантаження стане будівельна фаза усіх інфраструктурних проектів (каналізування, ремонт колекторів, будівництво тренувальної бази та спортивних полів, ремонт доріг), що призведе до тимчасового, але значного підвищення рівня шуму в місцях проведення робіт, особливо у житловій забудові та поблизу прилеглих доріг. Цей шум генерується роботою важкої техніки (екскаваторів, відбійних молотків, вантажівок) і може негативно впливати на комфорт та здоров'я місцевих мешканців і фауни, зокрема у лісових масивах. Після завершення

будівництва очікується, що загальний рівень шуму залишиться відносно стабільним, а деякі проекти, як-от реконструкція скверу та влаштування громадських просторів на території громади (Операційна ціль «1.2. Здорова громада»), можуть опосередковано сприяти його зниженню, оскільки зелені насадження діють як природні шумозахисні екрани. Довгостроковий вплив на шум від транспортної інфраструктури (дороги) не є суттєвим, оскільки Стратегія та План заходів не передбачають значного розширення основних магістралей.

Культура і природна спадщина. Реалізація завдань, проектів і програм матиме переважно позитивний і захисний вплив на культурну та природну спадщину Городоцької громади. Ключовим позитивним елементом є впровадження геоінформаційних систем (Оперативна ціль «2.3. Комплексне просторове планування та ефективне управління земельними ресурсами громади»), яке створює інструментарій для ефективного обліку та просторового захисту об'єктів культурної спадщини та, потенційно, місцевих історичних чи археологічних пам'яток від несанкціонованої забудови або деградації. Проекти з реконструкції скверу на майдані Гайдамаків та влаштування громадських сприятимуть підвищенню естетичної цінності міського середовища у територіях житлової та нежитлової забудови, створюючи привабливіші умови для збереження культурного ландшафту громади.

Кліматичні фактори. Реалізація цілей та завдань Стратегії матиме безпосередній позитивний вплив на пом'якшення кліматичних змін та підвищення стійкості громади до їхніх наслідків, при цьому ключовим механізмом є скорочення викидів парникових газів. Проекти з влаштування та нового будівництва СЕС (Оперативна ціль «3.1. Енергетична безпека»), які розташовуються, зокрема, на землях промисловості, є найвагомішим внеском, оскільки вони забезпечують пряме зниження викидів CO₂, замінюючи енергію, отриману з викопного палива, і сприяючи енергетичній незалежності та стійкості. Додатково, ініціативи з відновлення та створення зеленої інфраструктури, зокрема реконструкція скверів, сприяють локальному пом'якшенню ефекту «міського теплового острова» та поглинанню вуглецю на територіях житлової та нежитлової забудови, хоча їхній масштаб обмежений.

Людина і здоров'я. Запланована реалізація завдань, проектів і програм матиме комплексний позитивний та превентивний вплив на здоров'я і добробут населення громади, головним чином через покращення якості життєвого середовища та розширення можливостей для активного дозвілля. Найважливіший прямий внесок у здоров'я – це широкий спектр завдань в рамках Операційної цілі «1.2. Здорова громада», серед яких підвищення якості та доступності спеціалізованих медичних послуг; розвиток первинної медицини; покращення матеріально-технічної бази медичних установ громади; покращення профілактики та ранньої діагностики захворювань, збільшення спроможностей надання реабілітаційних послуг, в т.ч для ветеранів.

Модернізація каналізаційного господарства (Операційна ціль «2.2. Розвиток та модернізація дорожньо-транспортної, логістичної та критичної інфраструктури») є критично важливим превентивним заходом, оскільки знижує епідеміологічні ризики для громади шляхом усунення витоків і запобігання забрудненню ґрунтів та водних джерел, що критично важливо для територій житлової забудови та земель сільськогосподарського призначення, мінімізуючи поширення інфекційних та кишкових захворювань. Створення нових спортивних об'єктів (спортивні поля, тренувальна база) та реконструкція скверів стимулює фізичну активність, соціалізацію та знижує рівень стресу. Опосередковано здоров'я покращується завдяки зниженню шумового навантаження після завершення будівництва та покращенню якості повітря через впровадження СЕС. Хоча під час будівельної фази можливе тимчасове підвищення

рівня шуму та пилу, що вимагає заходів контролю для мінімізації ризиків для органів дихання та слуху, довгострокові екологічні переваги суттєво переважають короткострокові незручності, забезпечуючи підвищення якості та тривалості життя.

Загалом, більшість завдань Стратегії розвитку Городоцької міської територіальної на період 2021-2027 років зорієнтовані на забезпечення в середньо- та довгостроковому періоді позитивного впливу на довкілля та здоров'я населення (детально розглянуто в розділах 6 та 7 цього Звіту). При цьому, реалізація більшості проектів і програм Плану заходів з реалізації Стратегії сприятиме відновленню екологічної рівноваги, покращенню умов життя населення та формуванню нової економічної структури.

4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом

Екологічні проблеми Городоцької міської громади доцільно розглянути в розрізі компонентів довкілля: атмосферне повітря, вода, ґрунт, біорізноманіття, кліматичні фактори, ландшафт.

Таблиця 4.1. Матриця основних проблем, екологічних ризиків та проектних рішень Стратегії розвитку Городоцької громади та Плану заходів її реалізації

Основні проблеми	Характеристика екологічних ризиків	Основні проектні рішення Стратегії та Плану заходів
Забруднення атмосферного повітря	Викиди парникових газів (CO ₂) від традиційних джерел енергії та тимчасове пилове/газове забруднення під час будівельних робіт. Прогресуюче зростання забруднення довкілля внаслідок збільшення інтенсивності руху автотранспорту	Розвиток відновлювальної енергетики: нове будівництво СЕС; влаштування СЕС на 3 КНС. впровадження енергоефективних заходів у будівлях.
Забруднення водних об'єктів	Скидання неочищених стоків, витоки з аварійних колекторів у річку Верещиця, посилене утворення зливого стоку.	Модернізація ВКГ: каналізування вулиць; капітальний ремонт колекторів вздовж річки Верещиця; капітальний ремонт КНС.
Деградація та забруднення ґрунтів	Фільтрація неочищених стоків, ущільнення та вилучення ґрунту під забудову/дороги, ризик забруднення ґрунтів з території полігонів ПБ	Модернізація ВКГ: каналізування мікрорайонів (запобігання забрудненню ґрунтових вод); Впровадження заходів благоустрою та озеленення.
Загрози біорізноманіттю, флорі, фауні та ПЗФ	Локальна деградація природних екосистем через освоєння нових територій (будівництво), забруднення річкових екосистем.	Очищення вод: захист річкової фауни та флори. Зелена інфраструктура: реконструкція скверу на майдані Гайдамаків. Управління: впровадження ГІС для обліку та захисту ПЗФ.
Загрози рекреаційним зонам та культурній спадщині	Потенційне пошкодження археологічних шарів під час земляних робіт, погіршення естетики ландшафту через забруднення.	Благоустрій: реконструкція скверів (покращення рекреації). Дотримання законодавства про охорону спадщини під час будівельних робіт.
Недосконала система управління відходами	Ризик вторинного забруднення ґрунтів, вод та повітря, неефективне використання ресурсів	Управління відходами: впровадження системи роздільного збору сміття. Розробка Програми управління відходами.
Загрози здоров'ю населення	Ризики інфекційних захворювань через забруднення питної води та ґрунтів, підвищене шумове та пилове навантаження під час будівництва, недостатність спортивної інфраструктури.	Санітарія: каналізування (усунення джерела інфекцій). Спорт: облаштування тренувальної бази та спортивних полів (фізична активність).

Характеристика ключових проблем та характеристика екологічних ризиків Городоцької міської територіальної громади:

1. Забруднення атмосферного повітря. Основна проблема полягає у викидах парникових газів (насамперед CO₂), спричинених значною залежністю від традиційних, вуглецево-інтенсивних джерел енергії, які використовуються для забезпечення функціонування інфраструктурних об'єктів. Хоча це є довгостроковою системною загрозою, що посилює кліматичні зміни, значний короткостроковий ризик виникає під час активних будівельних робіт та ремонту доріг, коли повітря тимчасово забруднюється будівельним пилом та підвищеними викидами від роботи важкої техніки.

На території Городоцької міської територіальної громади немає великих забруднювачів атмосферного повітря. В сусідніх громадах, з якими межує Городоцька громада, також немає великих забруднювачів повітря, а отже, ризик негативного впливу викидів забрудненого атмосферного повітря від стаціонарних джерел на екологію чи здоров'я населення є незначним.

Водночас суттєвим джерелом забруднення атмосферного повітря в громаді є автотранспорт. Автомобільні шляхи громади сполучають обласний центр з пропускними пунктами на кордоні з Польщею. Внаслідок військової агресії та обмеження російськими окупаційними військами доступу до водно-транспортної логістики України відбулась переорієнтація на автомобільні транспортні перевезення, що вплинуло на збільшення вантажних перевезень територією області. Постійне збільшення інтенсивності руху автотранспорту призводить до прогресуючого зростання забруднення довкілля. Особливо це відчувається в районах житлової забудови, прилеглої до автомагістралей з інтенсивним транспортним рухом, де рівні забруднення повітря на порядок вищі ніж в районах, де такий рух відсутній, чи в зелених зонах відпочинку населення.

2. Забруднення водних об'єктів. Критичний ризик для водних ресурсів, включаючи річку Верещиця та підземні водоносні горизонти, створює застаріла та вкрай неефективна система водовідведення. Це призводить до неконтрольованого скидання неочищених стічних вод і частих витоків із зношених колекторів, особливо у мікрорайонах без централізованої каналізації. Як наслідок, відбувається хімічне, бактеріологічне та органічне забруднення вод, що руйнує річкову екосистему, загрожує природним зонам, а також посилюється поверхневим зливом, який транспортує забруднюючі речовини з міських поверхонь безпосередньо у водні об'єкти. У громаді це може проявлятися у погіршенні якості питної води та зростанні захворюваності на кишкові інфекції.

3. Деградація та забруднення ґрунтів. Проблема ґрунтів має дві основні складові: хімічне забруднення та фізична деградація. Хімічне та біологічне забруднення виникає через постійну фільтрацію неочищених стоків у ґрунт із неканалізованих ділянок, що прямо загрожує якості земель сільськогосподарського призначення та ґрунтових вод. Фізична деградація пов'язана з порушенням, ущільненням та вилученням ґрунтового покриву для нового будівництва та інфраструктурних проєктів, таких як дороги. Крім того, існує постійний ризик вторинного забруднення ґрунтів та ґрунтових вод на територіях, прилеглих до полігонів промислових відходів, що вимагає ретельного контролю дренажних систем.

4. Загрози біорізноманіттю, флорі, фауні та природоохоронним територіям (ПЗФ). Головна загроза біорізноманіттю полягає у локальній деградації та фрагментації природних біотопів через освоєння нових ділянок для будівництва, особливо там, де об'єкти межують із лісовими масивами (наприклад, Цунівський ліс).

Паралельно, забруднення річки Верещиця неочищеними стоками завдає систематичної шкоди водній флорі та фауні, знижуючи здатність екосистем до самовідновлення. Водночас створення зелених зон сприяє міському біорізноманіттю, але при цьому загальний стан екосистем залежить від усунення джерел забруднення та ефективного просторового планування для захисту ПЗФ.

5. Загрози рекреаційним зонам та культурній спадщині. Ризики стосуються як якості міського середовища, так і збереження історичних пам'яток. Рекреаційні зони страждають від недостатнього благоустрою та забруднення, що знижує їхню естетичну привабливість і функціональність для жителів. Значні земляні роботи, що ведуться в громаді, несуть потенційну небезпеку пошкодження або руйнування об'єктів культурної спадщини. Це вимагає проведення попередніх розвідок та суворого дотримання законодавства про охорону спадщини, щоб запобігти незворотній втраті історичної цінності.

6. Недосконала система управління відходами. Ключова проблема полягає у відсутності комплексної та ефективної системи управління відходами, що призводить до неефективного використання ресурсів, переважного обсягу захоронення та вторинного забруднення. Змішане збирання сміття створює надмірне екологічне навантаження на існуючі полігони, збільшуючи ризики фільтрації забруднюючих речовин у ґрунт та воду, а також емісію парникових газів. Для вирішення цієї проблеми необхідне термінове впровадження системи роздільного збору та розробка програми управління відходами.

7. Загрози здоров'ю населення. Найбільш критична загроза здоров'ю населення виникає через антисанітарний стан і забруднення джерел питної води та ґрунтів неочищеними стоками, особливо у неканалізованих частинах громади. Це підвищує ризик поширення інфекційних та кишкових захворювань. Додаткові ризики становлять тимчасові, але інтенсивні чинники навколишнього середовища: підвищене шумове та пилове навантаження під час будівельних робіт. Водночас, недостатній рівень розвитку спортивної та рекреаційної інфраструктури обмежує можливості для фізичної активності, сприяючи поширенню неінфекційних захворювань та психічного напруження.

5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування

Ключовим елементом сталого розвитку територіальних громад в умовах воєнних і післявоєнних трансформацій є екологічна складова. Городоцька міська територіальна громада, слідуючи прикладу інших громад Львівської області, забезпечує імплементацію положень міжнародних та національних зобов'язань у сфері охорони довкілля у свої програмні документи. Ця діяльність охоплює спектр заходів від збереження природних ресурсів до мінімізації негативного впливу на здоров'я і покращення якості життя, підвищення стійкості до змін клімату та інтеграції у європейський простір.

Україна взяла на себе міжнародні обов'язки у сфері збереження та збалансованого використання біорізноманіття, підписавши понад 50 міжнародних багатосторонніх угод. Серед них:

- Конвенція про біологічне різноманіття, яка була започаткована під час Всесвітньої конференції глав держав та міністрів довкілля у 1992р. в м. Ріо-де-Жанейро (Бразилія) й ратифікована Верховною Радою України 29 листопада 1994 р.;
- Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення головним чином як середовище існування водоплавних птахів (Рамсарська конвенція, м. Рамсар, Іран, 1971 р.);
- Конвенція про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція) (Берн, 1979 р.);
- Конвенція про збереження мігруючих видів диких тварин (Бонн, 1979 р.);
- Європейська конвенція про охорону археологічної спадщини (Валлетта, 1992 р.);
- Угода про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (1995 р.);
- Рамкова конвенція ООН про зміну клімату (ратифікована Україною 29 жовтня 1996 р.);
- Конвенція про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер (Гельсінкі, 1992), що є чинною в Україні з 1 липня 1999 р. та інші.

Паризька кліматична угода (2015 р.) вимагає скорочення викидів парникових газів, підвищення енергоефективності та розвитку відновлюваних джерел енергії. У рамках виконання угоди Україна зобов'язалася досягти кліматичної нейтральності у другій половині XXI ст. Для Городоцької громади це означає розвиток локальних проєктів із впровадження енергоефективних технологій, утеплення будівель, модернізації систем опалення.

Оргуська конвенція (1998 р.) гарантує доступ громадян до екологічної інформації, право участі у прийнятті рішень і право на правосуддя у питаннях довкілля. Для Городоцької громади це зобов'язання трансформується у вимогу прозорості під час реалізації стратегій, планів заходів і екологічно значущих проєктів.

Бернська конвенція (1979 р.) та Смарагдова мережа накладають обов'язки із збереження біорізноманіття, захисту середовищ існування дикої флори і фауни. Наявність об'єктів природо-заповідного фонду на території Городоцької громади, особливо тих, що входять до складу Смарагдової мережі (Emerald Network), зобов'язує Городоцьку міську раду забезпечувати суворий охоронний режим для цих територій, забороняючи будь-яку діяльність, яка може зашкодити збереженню видів та оселищ,

що підпадають під охорону Конвенції, і водночас вимагаючи вдосконалення природоохоронного управління для ефективного моніторингу та захисту біорізноманіття.

Базельська, Роттердамська та Стокгольмська конвенції визначають правила поводження з небезпечними відходами та хімічними речовинами. Це безпосередньо стосується полігонів твердих побутових відходів на території Городоцької громади та контролю за промисловими викидами.

Угода про асоціацію між Україною та ЄС (2014 р.) – у додатку XXX до Угоди визначено перелік директив та регламентів ЄС, які Україна зобов'язалася імплементувати. Серед них: Директива 2008/98/ЄС про відходи; Директива 91/271/ЄЕС про очищення міських стічних вод; Директива 2008/50/ЄС про якість атмосферного повітря; Директива 2010/75/EU про промислові викиди. Імплементація вимог Угоди про асоціацію з ЄС в частині екологічних директив зобов'язує Городоцьку громаду сфокусуватися на модернізації інфраструктури та управління: необхідно запровадити ієрархію поводження з відходами та ефективну систему роздільного збору (Директива 2008/98/ЄС), здійснити реконструкцію або будівництво очисних споруд для доведення якості міських стічних вод до європейських стандартів (Директива 91/271/ЄЕС), а також впровадити моніторинг якості повітря та заходи з енергоефективності та регулювання промислових викидів для зниження забруднення (Директиви 2008/50/ЄС та 2010/75/EU).

Європейський зелений курс (2019 р.) задає орієнтири для країн ЄС і партнерів у досягненні кліматичної нейтральності до 2050 р. Україна, як держава-кандидат, інтегрує ці принципи в усі рівні планування, включаючи місцеве. Європейський зелений курс визначає для Городоцької громади необхідність комплексної кліматичної трансформації, це означає, що громада має пріоритетно розвивати циркулярну економіку (максимальна переробка відходів), здійснювати термомодернізацію та декарбонізацію транспорту для досягнення енергетичної безпеки, а також забезпечити посилений захист біорізноманіття та впровадження екологічно чистого сільського господарства.

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є:

1. Протокол про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015).
2. Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС. В Україні проведення СЕО регламентується Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку» від 20.03.2018 р. № 2354-VIII.

Зобов'язання, що випливають із ратифікованого Україною Протоколу про стратегічну екологічну оцінку (СЕО) до Конвенції Еспо та Директиви 2001/42/ЄС (імplementованої Законом України «Про СЕО»), для Городоцької громади визначають обов'язковість проведення СЕО для її Стратегії розвитку та всіх ключових документів державного планування.

Стратегічні документи державного рівня:

- Стратегія екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 р., затверджено розпорядженням КМУ від 20.10.2021 № 1363-р;
- Національна стратегія управління відходами до 2030 р., затверджено розпорядженням КМУ від 8 листопада 2017 р. № 820-р;

- Енергетична стратегія України до 2050 р., затверджено розпорядженням КМУ від 21 квітня 2023 р. № 373-р;
- Національний план енергетики та клімату до 2030 р., затверджено розпорядженням КМУ від 25 червня 2024 р. № 587-р;
- Стратегія розвитку водної політики України до 2050 р., затверджено розпорядженням КМУ від 9 грудня 2022 р. № 1134-р тощо.

Враховуючи стратегічні документи державного рівня, Городоцька територіальна громада має такі зобов'язання: запровадження систем роздільного збирання відходів; модернізація каналізаційних систем; захист прибережних зон водойм; зменшення рівня викидів транспорту; реалізація заходів з адаптації до кліматичних змін (зелені насадження, захисні смуги, енергоефективність) тощо.

Стратегію екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року, затверджену Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.10.2021 року №1363-р, розроблено з метою підвищення рівня екологічної безпеки, зменшення впливів та наслідків зміни клімату в Україні.

Реалізація Стратегії скерована на виконання Україною міжнародних зобов'язань в рамках Паризької кліматичної угоди щодо скорочення викидів парникових газів та адаптації до наслідків глобальної зміни клімату. Відповідно до Стратегії найбільш вразливими до наслідків зміни клімату в Україні є такі сфери як: біорізноманіття, водні ресурси, енергетика, громадське здоров'я, лісове господарство, прибережні території, рибне господарство, сільське господарство, ґрунти тощо. І саме на них буде скерована основна діяльність Уряду в межах реалізації документа.

Реалізація Стратегії і досягнення цілей державної політики щодо екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату здійснюватиметься в два етапи. У результаті її впровадження очікується: зменшення рівня промислового забруднення, створення ефективної системи хімічної безпеки, забезпечення раціонального використання природних ресурсів; досягнення «доброго» екологічного стану вод, забезпечення сталого лісоуправління та підвищення адаптивної здатності лісових екосистем, створення правових та економічних підстав запровадження ієрархії управління відходами, підвищення ефективності державної системи оцінки впливу на довкілля та державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, збереження біорізноманіття та забезпечення розвитку природно-заповідного фонду в Україні, посилення адаптаційної спроможності та стійкості соціальних, економічних та екологічних систем до зміни клімату, стабілізація екологічної рівноваги на тимчасово окупованих територіях тощо. Впровадження стратегії відбуватиметься відповідно до розробленого і затвердженого операційного плану заходів з реалізації у 2025-2027 роках Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року, в якому регламентовані заходи на найближчі три роки.

Отож, національне законодавство встановлює комплексні вимоги, що стосуються як держави, так і органів місцевого самоврядування. Охорона та покращення навколишнього природного середовища забезпечується комплексом заходів, в основу яких покладена система державних законодавчих актів та регламентація планування, забудови і благоустрою населених пунктів.

Базові закони у сфері довкілля:

1. Закон «Про охорону навколишнього природного середовища» (1991 р.);
2. Закон «Про стратегічну екологічну оцінку» (2018 р.);
3. Закон «Про оцінку впливу на довкілля» (2017 р.);

4. Закон «Про управління відходами» (2022 р.);
5. Закон «Про охорону атмосферного повітря» (1992 р.);
6. Закон «Про питну воду та питне водопостачання» (2002 р.).

Зокрема, відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» та нормативно-правової бази України Стратегія розвитку Городоцької громади та План заходів повинні враховувати низку зобов'язань:

- пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів;
- виконання низки заходів, що гарантують екологічну безпеку середовища для життя і здоров'я людей, а також запобіжний характер заходів щодо охорони навколишнього природного середовища;
- проєктне спрямування на збереження просторової та видової різноманітності та цілісності природних об'єктів і комплексів;
- узгодження екологічних, економічних та соціальних інтересів суспільства на основі поєднання міждисциплінарних знань екологічних, соціальних, природничих і технічних наук та прогнозування стану навколишнього природного середовища;
- використання отриманих висновків моніторингу та комплексу охоронних заходів об'єкта для виконання можливостей факторів позитивного впливу на охорону довкілля;
- забезпечення загальної доступності матеріалів детального плану території та самого звіту СЕО відповідно до вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації»;
- надання інформації щодо обґрунтованого нормування впливу планової діяльності на навколишнє природне середовище;
- оцінку ступеня антропогенної зміни територій, сукупної дії факторів, що негативно впливають на екологічну ситуацію.

Основні зобов'язання Городоцької громади у сфері охорони довкілля стосуються заходів щодо охорони земельних ресурсів, лісів, повітряного, водного та ґрунтового середовища. Комплексні заходи з охорони довкілля ґрунтуються на пропозиціях схем і проєктів районного проєктування та відповідних розділів прогнозів економічного та соціального розвитку підприємств, схем генеральних планів території.

Основні принципи екологічного захисту навколишнього середовища передбачають:

- дотримання нормативів гранично допустимих рівнів екологічного навантаження на природне середовище та санітарних нормативів;
- виділення природно-заповідних, ландшафтних, курортно-рекреаційних, історико-культурних зон з відповідним режимом їх охорони;
- збереження та раціональне використання цінних природних ресурсів;
- встановлення санітарно-захисних зон для охорони водойм, джерел водопостачання і мінеральних вод тощо.

Засади екологічної політики України регламентовані Законом України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» 28.02.2019 року № 2697-VIII. Основні засади державної екологічної політики:

- 1) впровадження інструментів сталого (тобто виваженого) споживання природних ресурсів та виробництва;
- 2) вдосконалення системи кадастрів природних ресурсів, державної статистичної звітності з використання природних ресурсів та забруднення навколишнього природного середовища;

- 3) створення екологічно та економічно обґрунтованої системи платежів за спеціальне використання природних ресурсів, у тому числі природних ресурсів з асиміляційним потенціалом;
- 4) зменшення втрат біологічного та ландшафтного різноманіття, зокрема шляхом вдосконалення принципів формування екологічної мережі, її розширення та невиснажливого використання, а також збереження унікальних природних ландшафтів;
- 5) збереження і відновлення чисельності видів природної флори та фауни, в тому числі мігруючих видів тварин, середовищ їх існування, рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного та рослинного світу і типових природних рослинних угруповань, що підлягають охороні;
- 6) зменшення негативного впливу процесів урбанізації на навколишнє природне середовище, припинення руйнування навколишнього природного середовища у межах міст (зокрема, недопущення необґрунтованого знищення зелених насаджень у межах міст під час виконання будівельних чи інших робіт, незаконного відведення земельних ділянок, зайнятих зеленими насадженнями, під будівництво);
- 7) забезпечення збереження, відновлення та збалансованого використання рослинного світу України;
- 8) забезпечення сталого управління водними ресурсами за басейновим принципом;
- 9) забезпечення сталого використання та охорони земель, покращення стану вражених екосистем та сприяння досягненню нейтрального рівня деградації земель, підвищення рівня обізнаності населення, землевласників і землекористувачів щодо проблем деградації земель;
- 10) стимулювання впровадження систем екологічного управління на підприємствах одночасно з поліпшенням екологічних характеристик продукції, у тому числі на основі міжнародних систем сертифікації та маркування;
- 11) впровадження технологій електронного урядування в екологічній сфері.

У цьому згаданому законі CEO визначено одним із основних інструментів реалізації державної екологічної політики, який дасть змогу запобігти негативному впливу на навколишнє природне середовище та встановити відповідність запланованої чи здійснюваної діяльності нормам і вимогам законодавства про охорону навколишнього природного середовища, раціональне використання і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки. Конкретні заходи щодо захисту атмосферного, водного та ґрунтового середовища вживаються відповідно до специфіки окремих джерел забруднення.

Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку» від 20.03.2018 року № 2354-VIII регламентовано процедурні аспекти стратегічної екологічної оцінки. Так, CEO – це процедура визначення, опису та оцінювання наслідків виконання документів державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виправданих альтернатив, розроблення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків, яка включає визначення обсягу CEO, складання звіту про CEO, проведення громадського обговорення та консультацій, врахування у документі державного планування звіту про CEO, результатів громадського обговорення та консультацій, інформування про затвердження документа державного планування.

Юридичні засади управління водними ресурсами визначаються Водним кодексом України (від 06.06.95 №213/95-ВР) та іншими законодавчими актами, що були розроблені для забезпечення збереження, збалансованого й науково обґрунтованого

використання та відновлення водних ресурсів, захисту водних ресурсів від забруднення, зараження й виснаження, запобігання та пом'якшення негативного впливу, покращення екологічного стану водних об'єктів і захисту прав водокористувачів.

Найголовнішими питаннями у сфері водопостачання та водовідведення є дозвіл на забір води із джерел водопостачання (дозвіл на спеціальне водокористування) і дозвіл на скидання очищених та неочищених стічних вод у навколишнє середовище. З 04.06.2017 року набув чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, що регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру щодо спеціального водокористування» від 07.02.2017 року №1830-VIII, яким внесено зміни до Водного кодексу України в частині процедури отримання дозволів на спеціальне водокористування. Відповідно до внесених змін до ст. 49 Водного кодексу України дозвіл на спеціальне водокористування видається територіальними органами центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства.

Інформація про видані дозволи на спеціальне водокористування суб'єктам господарювання розміщується на сайті Державного агентства водних ресурсів України²⁰.

Основними нормативно-правовими актами у сфері екології та користування водними ресурсами є:

1. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку видачі, переоформлення та припинення дії (відкликання, визнання недійсними) дозволів на спеціальне водокористування» (від 13.03.2002 р. №321, зі змінами та доповненнями).
2. Постанова Кабінету Міністрів України «Про Порядок розроблення і затвердження нормативів гранично допустимого скидання забруднюючих речовин та перелік забруднюючих речовин, скидання яких нормується» (від 11.09.1996 р. № 1100, зі змінами та доповненнями).
3. Державні санітарні норми та правила «Питна вода. Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (затверджені наказом МОЗ № 400 від 12.05.2010 р.).
4. Постанова Кабінету Міністрів України «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів» (від 18.12.1998р. № 2024, зі змінами та доповненнями).

Правове та інституційне регулювання та основні екологічні вимоги у сфері охорони атмосферного повітря регламентуються Законом України «Про охорону атмосферного повітря» від 16.10.1992 р. № 2707-XII. Так, Городоцька міська рада уповноважена погоджувати видачу дозволів, виданими центральним органом виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища для суб'єктів господарювання, діяльність яких спрямована на штучні зміни стану атмосфери та атмосферних явищ у господарських цілях.

Правові засади у сфері управління відходами забезпечуються Законом України «Про управління відходами» від 20.06.2022 року № 2320-IX та іншими законодавчими актами, що були розроблені для регулювання діяльності з метою уникнення чи мінімізації утворення відходів, зберігання й управління ними, запобігання та зменшення негативних наслідків для довкілля. Головним зобов'язанням Городоцької

²⁰ <https://data.gov.ua/dataset/water-use-permits>

міської ради є забезпечення впровадження системи управління побутовими відходами на території громади, що охоплює розробку та затвердження Місцевого плану управління відходами, організацію та здійснення послуги з управління побутовими відходами, включаючи роздільне збирання, забезпечення функціонування пунктів роздільного збирання, встановлення економічних інструментів, таких як плата за послугу, а також загальний контроль за дотриманням вимог законодавства у сфері управління відходами.

Містобудівні заходи забезпечують охорону природного середовища шляхом раціонального функціонального зонування території, створення санітарно-захисних зон, визначення територій природно-заповідного фонду, забезпечення екологічного балансу природно-ландшафтних та урбанізованих територій.

В Україні сформовано інвестиційне законодавство, у якому, зокрема, значна увага приділяється необхідності дотримання екологічних норм у процесі інвестиційної діяльності. Так, Законом України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 р. №1560-XII встановлюється заборона інвестування в об'єкти, створення і використання яких не відповідає вимогам санітарно-гігієнічних, радіаційних, екологічних, архітектурних та інших норм, встановлених законодавством України. У разі порушення екологічних, санітарно-гігієнічних та архітектурних норм державний орган може прийняти рішення про зупинення або припинення інвестиційної діяльності (ст. 21). Також, відповідно до ст. 8 інвестор зобов'язаний одержати висновок з оцінки впливу на довкілля його діяльності у випадках та порядку, встановлених Законом України «Про оцінку впливу на довкілля» від 23.05.2017 № 2059- VIII.

Під час підготовки Звіту про стратегічну екологічну оцінку проєктів Стратегії розвитку Городоцької міської територіальної громади та відповідного Плану заходів враховано актуальні положення законодавства України, що регулюють питання охорони довкілля, громадського здоров'я та забезпечення якості питної води:

- Закон України «Про систему громадського здоров'я» №2573-IX від 06.09.2022 (чинний з 01.10.2023) – визначає засади державної політики у сфері громадського здоров'я, зокрема запобігання впливу факторів довкілля на стан здоров'я населення; встановлює вимогу інтеграції заходів громадського здоров'я у стратегії та програми соціально-економічного розвитку територіальних громад; визначає обов'язки органів місцевого самоврядування щодо формування та реалізації місцевої політики у сфері громадського здоров'я, включно з моніторингом впливу довкілля на здоров'я населення; передбачає міжсекторальну взаємодію у процесі планування розвитку територій, що враховується при розробленні заходів СЕО;
- Закон України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» №2918-III від 10.01.2002 (із змінами) – закріплює державну політику у сфері забезпечення населення якісною питною водою; покладає на органи місцевого самоврядування обов'язок забезпечення населення якісною питною водою та утримання систем водопостачання у належному стані; визначає вимоги щодо охорони джерел питного водопостачання від забруднення; передбачає розроблення та реалізацію місцевих програм «Питна вода»;
- Національна стратегія контролю зловиясних новоутворень на період до 2030 року, затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 02.08.2024 №730-р – передбачає зменшення впливу канцерогенних факторів довкілля на здоров'я населення через заходи місцевих програм громадського здоров'я; визначає необхідність міжсекторальної співпраці між медичними, екологічними та муніципальними структурами при плануванні розвитку територій.

Врахування зазначених нормативно-правових актів забезпечує відповідність Звіту про СЕО сучасним державним вимогам у сфері охорони довкілля, громадського здоров'я та водної безпеки, а також дозволяє узгодити стратегічні документи громади з актуальними напрямками державної політики сталого розвитку.

На рівні Львівської області екологічна політика формується в межах Стратегії розвитку Львівської області до 2027 р., яка акцентує на: розвитку відновлюваних джерел енергії; покращенні системи водопостачання та водовідведення; управлінні відходами відповідно до ієрархії ЄС; збереженні природоохоронних територій.

В Городоцькій громаді завдання інтегровані у Стратегію до 2027 р. та План заходів.

Пріоритетними є: будівництво та модернізація очисних споруд; реконструкція систем водопостачання; запровадження програм енергоефективності у бюджетних установах; покращення системи управління відходами. Відповідно до нормативно-правової бази України, Стратегія відповідає низці зобов'язань:

- пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів;
- проведення природоохоронних заходів, що гарантують екологічну безпеку середовища для життя і здоров'я людей, а також запобіжний характер заходів щодо охорони довкілля;
- проєктне спрямування на збереження просторової та видової різноманітності і цілісності природних об'єктів і комплексів;
- підвищення комфортності сформованої забудови шляхом її реконструкції, відновлення і модернізації;
- вжиття заходів щодо зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин і зменшення впливу фізичних факторів;
- впровадження роздільного збору сміття;
- забезпечення загальної доступності Стратегії та самого звіту СЕО відповідно до вимог Законів України «Про доступ до публічної інформації» і «Про стратегічну екологічну оцінку» шляхом здійснення публікації у друкованих засобах масової інформації та розміщення на офіційному вебсайті органу місцевого самоврядування.

Екологічна безпека є складовою національної безпеки України. Відповідно до законодавства, органи місцевого самоврядування мають забезпечувати: якісне питне водопостачання; захист атмосферного повітря у населених пунктах; належне управління відходами, щоб уникнути вторинного забруднення ґрунтів і вод; шумозахист для зменшення впливу на здоров'я; збереження зелених зон для покращення психофізичного стану населення.

Шляхи врахування зобов'язань у документах державного планування:

- 1) системне інтегрування екологічних норм – усі проєкти розвитку громади мають проходити СЕО з урахуванням міжнародних і національних стандартів;
- 2) адаптація до кліматичних змін – заходи з енергоефективності, диверсифікації джерел енергії, розвитку ВДЕ;
- 3) захист водних ресурсів – будівництво нових та реконструкція існуючих очисних споруд, моніторинг скидів;
- 4) управління відходами – створення системи роздільного збору, сортування та розвиток міжмуніципальної співпраці;
- 5) біорізноманіття – облік та охорона природних територій, рекреаційне використання без шкоди для екосистем;

- 6) здоров'я населення – контроль якості питної води, моніторинг забруднення повітря, шумозахисні заходи;
- 7) громадська участь – публічні обговорення стратегій і планів, залучення жителів до ухвалення рішень.

Україна має чіткі міжнародні та національні зобов'язання у сфері охорони довкілля. Їхня імплементація у стратегіях та планах розвитку громад, зокрема Городоцької, є ключовою умовою для сталого розвитку, інтеграції до ЄС та покращення якості життя населення.

Виконання цих зобов'язань дозволить зменшити ризики для здоров'я жителів, зберегти природні ресурси та сформувані передумови для екологічно безпечного розвитку громади у довгостроковій перспективі.

Враховуючи результати аналізу можна зробити висновок, що Стратегія та План заходів відповідає встановленим на національному рівні цілям екологічної політики, враховує більшість з них і передбачає комплекс заходів, спрямованих на їх виконання.

6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків

Відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» від 20 березня 2018 року № 2354-VIII²¹ та Методичних рекомендацій зі здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 року № 296²², наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – це будь-які ймовірні наслідки для флори і фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, безпеки життєдіяльності населення та взаємодії цих факторів.

Вторинні наслідки – це вигоди, які полягають у широкому залученні громадськості до прийняття рішень та встановлення прозорих процедур їх прийняття. Кумулятивні наслідки – це нагромадження в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин внаслідок тривалого їх використання. Синергічні наслідки – це сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії двох або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компоненту.

На території Городоцької громади за умов дотримання та виконання захисних і охоронних заходів, що відповідають чинним нормативним вимогам, можливість виникнення кумулятивного впливу, який супроводжується негативними екологічними наслідками та понаднормативними викидами в атмосферне повітря, воду та ґрунти забруднюючих речовин, не очікується. Зміна клімату і мікроклімату в результаті реалізації Стратегії та Плану заходів не очікується, оскільки відсутні причини, які спричиняють до їх зміни, а стратегічні цілі направлені на покращення екологічної ситуації. Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, також відсутні. Відтак настання синергічних наслідків також не очікується.

Робоча група з СЕО здійснила експертну оцінку ймовірного впливу Стратегії та Плану заходів на складові довкілля відповідно до контрольного переліку питань, наведеного в таблиці 6.1.

Таблиця 6.1. Оцінка ймовірного впливу Стратегії на довкілля відповідно до контрольного переліку

Чи може реалізація Стратегії та Плану заходів спричинити:	Негативний вплив			Пом'якшення
	Так	Ймовірно	Ні	
Атмосферне повітря				
Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел			+	+
Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел		+		+
Погіршення якості атмосферного повітря		+		+
Появу джерел неприємних запахів			+	+
Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату			+	+
Водні ресурси				

²¹ Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» 20 березня 2018 року № 2354-VIII URL: [Про стратегічну екологічну... | від 20.03.2018 № 2354-VIII](#)

²² Методичні рекомендації зі здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 року № 296. URL: [Про затвердження Методичних реко... | від 18.10.2023 № 705](#)

Чи може реалізація Стратегії та Плану заходів спричинити:	Негативний вплив			Пом'якшення
	Так	Ймовірно	Ні	
Збільшення обсягів скидів у поверхневі води			+	+
Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників, як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)			+	+
Збільшення скидання шахтних і кар'єрних вод у водні об'єкти			+	
Значне зменшення кількості води, що використовується для водопостачання населенню			+	+
Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод		+		+
Появу загроз для людей і об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)		+		+
Зміни напрямків і швидкості течії поверхневих вод або обсягів води будь-якого поверхневого водного об'єкта			+	
Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону		+		+
Зміни напрямку або швидкості потоків підземних вод			+	
Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів)		+		+
Забруднення підземних водоносних горизонтів			+	+
Відходи				
Збільшення кількості утворюваних відходів		+		+
Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки			+	
Збільшення кількості відходів I-III класу небезпеки			+	
Спорудження еколого-небезпечних об'єктів поводження з відходами			+	+
Утворення або накопичення радіоактивних відходів			+	
Земельні ресурси				
Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару		+		+
Посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів		+		+
Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу		+		+
Появу таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози, через нестабільність літогенної основи або зміни геологічної структури			+	
Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель		+		+
Виникнення конфліктів між ухваленими цілями стратегії та цілями місцевих громад			+	+
Біорізноманіття та рекреаційні зони				
Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території)		+		+
Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві		+		+
Збільшення площ зернових культур або сільськогосподарських угідь у цілому			+	

Чи може реалізація Стратегії та Плану заходів спричинити:	Негативний вплив			Пом'якшення
	Так	Ймовірно	Ні	
Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин		+		+
Будь-який вплив на кількість і якість рекреаційних можливостей		+		+
Будь-який вплив на об'єкти історико-культурної спадщини		+		+
Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, появу естетично неприйнятних місць, руйнування пам'яток природи тощо)		+		+
Населення та інфраструктура				
Зміни в локалізації, розміщенні, щільності та зростанні кількості населення будь-якої території		+		+
Вплив на стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб у житлі		+		+
Суттєвий вплив на транспортну систему, зміни в структурі транспортних потоків		+		+
Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень			+	+
Потреби в нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги		+		+
Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей			+	
Екологічне управління та моніторинг				
Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки			+	
Погіршення екологічного моніторингу			+	+
Усунення механізмів впливу ОМС на процеси техногенного навантаження			+	+
Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва			+	+
Інше				
Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів		+		+
Суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу		+		+
Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії		+		+
Суттєве порушення якості природного середовища			+	+
Появу можливостей для досягнення короткострокових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому			+	+
Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності викличуть значний негативний екологічний ефект, негативний прямий або опосередкований вплив на добробут людей		+		+

Визначені в проєкті Стратегії розвитку Городоцької територіальної громади на період до 2021-2027 років та Плані заходів з її реалізації у 2026 -2027 роках заходи, проєкти та програми дозволяють оцінити їх ймовірний вплив на стан довкілля, в т. ч. здоров'я населення, в розрізі його окремих компонентів: атмосферне повітря, водні ресурси, земельні ресурси, біорізноманіття та природоохоронні території, рекреаційні території та культурна спадщина, управління відходами, здоров'я населення та інфраструктура.

Загалом цілі та завдання Стратегії, заходи й проекти Плану заходів із реалізації Стратегії розвитку Городоцької міської територіальної громади на 2025–2027 роки зорієнтовані на забезпечення високої якості життя та економічного зростання на основі екологічно невиснажливого господарювання через якісне обслуговування та розвиток інфраструктури та публічних послуг. Відтак у середньо- та довгостроковій перспективі їх реалізація не повинна мати негативного впливу на довкілля, в т. ч. здоров'я населення, а навпаки сприяти охороні і збереженню навколишнього природного середовища та покращенню здоров'я населення.

Проте, під час виконання окремих заходів і проектів Плану заходів можуть мати місце тимчасові короткотермінові негативні впливи на довкілля. Здебільшого до них належать проекти, пов'язані з розвитком дорожньої інфраструктури, інфраструктури безпеки та цивільного захисту та модернізації критичної інфраструктури тощо (наприклад, під час ремонту доріг, водопровідних та каналізаційних мереж, а також інших об'єктів інфраструктури, в т. ч. соціального призначення, тимчасового негативного впливу може зазнати довкілля, зокрема ґрунти прилеглих територій, де виконуватимуться роботи, збільшиться обсяг відходів, в т. ч. відходів будівництва; заходи з підвищення енергоощадності в закладах соціальної сфери можуть завдати тимчасової короткотермінової шкоди довкіллю під час їх проведення; і т. п.).

Загалом реалізація проектів, які можуть мати тимчасовий короткостроковий негативний вплив на компоненти довкілля, з високою ймовірністю буде супроводжуватися позитивними вторинними наслідками для здоров'я населення та його життєдіяльності, оскільки передбачає розвиток інфраструктури (в т. ч. сфери охорони здоров'я), підвищення доступності послуг для жителів громади, покращення водопостачання і водовідведення, запобігання і мінімізації негативного впливу природних катаклізмів тощо. Реалізація проектів Плану заходів не повинна спричинити до появи вторинних негативних наслідків для довкілля та здоров'я населення. У таблиці 6.2 наведено оцінку ймовірного впливу стратегічних та оперативних цілей реалізації Стратегії розвитку Городоцької територіальної громади на період до 2021-2027 років та Плану заходів її реалізації на компоненти довкілля.

Таблиця 6.2. Оцінка ймовірного впливу Стратегії розвитку Городоцької територіальної громади на період до 2021-2027 років на компоненти довкілля

Стратегічні та оперативні цілі	Компоненти довкілля, що зазнають впливу							
	Атмосферне повітря	Водні ресурси	Відходи	Земельні ресурси	Біорізноманіття і природоохоронні території	Рекреаційні зони та культурна спадщина	Населення та інфраструктура	Екологічне управління та моніторинг
Стратегічна ціль 1. Безпека, збереження демографічного потенціалу громади в умовах війни та повоєнної відбудови								
1.1. Підтримка обороноздатності держави	0	0	0	0	0	0	(++)	0
1.2. Здорова громада	(+)	(+)	(+)	0	(+)	(++)	(++)	0
1.3. Розвиток освітнього, культурного та духовного потенціалу громади	0	0	0	0	0	(++)	(+)	0
1.4. Інклюзивне суспільство	0	0	0	0	0	0	(++)	0
Стратегічна ціль 2. Економічне зростання в умовах євроінтеграції								
2.1. Розвиток підприємництва та інвестиційної привабливості громади	(-)	(-)	(-)	0	0	0	(++)	0

Стратегічні та оперативні цілі	Компоненти довкілля, що зазнають впливу							
	Атмосферне повітря	Водні ресурси	Відходи	Земельні ресурси	Біорізноманіття і природоохоронні території	Рекреаційні зони та культурна спадщина	Населення та інфраструктура	Екологічне управління та моніторинг
2.2. Розвиток та модернізація дорожньо-транспортної, логістичної та критичної інфраструктури	(-)	(++)	0	(-)	(-)	0	(++)	0
2.3. Комплексне просторове планування та ефективне управління земельними ресурсами громади	0	0	0	(++)	(++)	(++)	(++)	(++)
Стратегічна ціль 3. Охорона навколишнього природного середовища								
3.1. Енергетична безпека	(++)	0	0	0	0	0	(+)	0
3.2. Запобігання забрудненню водних ресурсів та атмосферного повітря	(++)	(++)	0	0	(+)	0	(++)	(+)
3.3. Формування системи управління відходами, екологічної свідомості населення	(+)	(+)	(++)	0	0	0	(++)	(+)

(--) – значний негативний вплив. Значний негативний вплив слід звести до мінімуму із застосуванням заходів щодо пом'якшення наслідків, щоб він став незначним;

(-) – помірний (короткостроковий та/або тимчасовий, та/або непрямий) негативний вплив. Цей вплив є прийнятним;

(0) – немає впливу;

(+) – помірний (короткостроковий та/або тимчасовий, та/або непрямий) позитивний вплив;

(++) – значний позитивний вплив.

На основі наведених в таблицях 6.1 і 6.2 оцінок можна зробити наступні висновки щодо ймовірних наслідків від реалізації заходів, проектів і програм Плану заходів у рамках реалізації цілей і завдань Стратегії для компонентів довкілля та здоров'я населення:

Атмосферне повітря. Стратегія містить оперативну ціль «3.1. Енергетична безпека», що включає розвиток відновлюваної енергетики та підвищення енергоефективності, сприяє скороченню викидів парникових газів (низьковуглецевий розвиток), запобігання і ліквідації негативного впливу господарської та іншої діяльності на навколишнє природне середовище, збереження природних ресурсів на території Городоцької міської ради.

Помірний негативний і переважно тимчасовий вплив на атмосферне повітря внаслідок реалізації Стратегії потенційно може виникнути через зростання викидів від пересувних джерел (автотранспорту) внаслідок активізації економічної діяльності (оперативна ціль «2.1. Розвиток підприємництва та інвестиційної привабливості громади») та будівництва й модернізації доріг (оперативна ціль «2.2. Розвиток та модернізація дорожньо-транспортної, логістичної та критичної інфраструктури»), а також через тимчасове локальне погіршення якості повітря (пил, шум, викиди будівельної техніки) під час інфраструктурних робіт. Ці ризики пом'якшуються завдяки прямим екологічним цілям Стратегії, зокрема оперативної цілі «3.1. Енергетична безпека», яка передбачає розвиток відновлюваної енергетики та підвищення енергоефективності, що у довгостроковій перспективі зменшує загальні викиди парникових газів у громаді, та заходами з впорядкування зелених насаджень, які слугують природними фільтрами повітря.

Водні ресурси. Стратегія передбачає значний позитивний вплив на водні ресурси через цілеспрямовану модернізацію комунальної інфраструктури, що є ключовим оперативної цілі «2.2. Розвиток та модернізація дорожньо-транспортної, логістичної та

критичної інфраструктури» та оперативної цілі «3.2. Запобігання забрудненню водних ресурсів та атмосферного повітря». Заплановані заходи, такі як каналізування мікрорайонів, капітальний ремонт колекторів (зокрема, вздовж річки Верещиця) та модернізація очисних споруд, безпосередньо спрямовані на усунення багаторічних екологічних проблем. Ефективна очистка стічних вод та запобігання витокам унеможливають скидання неочищених стоків у поверхневі води.

Ці інфраструктурні проєкти мають вирішальне значення, оскільки вони значно знижують хімічне, бактеріологічне та органічне забруднення поверхневих та підземних вод. Таким чином, Стратегія не лише забезпечує більш раціональне використання водних ресурсів, але й мінімізує найбільшу загрозу для водних об'єктів громади – забруднення. Загалом, позитивний ефект від системного покращення якості води та санітарного стану (особливо важливий для здоров'я населення) переважає помірні негативні наслідки, пов'язані зі зростанням споживання та забудови.

Реалізація завдань Стратегії, що передбачає економічне та демографічне зростання та може спричинити помірний негативний вплив на водні ресурси, головним чином через зростання загального водоспоживання, що може чинити тиск на джерела водопостачання громади. Крім того, неконтрольоване збільшення площ забудови (асфальт, бетон) знижує природну поглинаючу здатність ґрунтів, що, у свою чергу, може призвести до посилення поверхневого стоку (зливових вод). Цей швидкий і масовий стік потенційно погіршує гідрологічний та гідрохімічний режим малих річок регіону, підвищуючи ризик підтоплень на окремих ділянках.

Водночас, Стратегія та План заходів не передбачають започаткування підприємницької діяльності, яка спричинятиме до збільшення обсягів скидів забруднених вод у поверхневі води. Тому реалізація Стратегії та Плану заходів не має призвести до погіршення стану водних ресурсів.

Земельні ресурси. Очікується, що запровадження Стратегії позитивно відобразиться на стані земельних ресурсів громади. Розвиток системи управління відходами та покращення стану навколишнього природного середовища, що планується у межах реалізації оперативної цілі «2.3. Комплексне просторове планування», що є ключовою для раціонального та контрольованого використання земель у громаді. При цьому, впровадження геоінформаційних систем (ГІС) дозволяє ефективно обліковувати, моніторити та управляти земельними ресурсами, зокрема захищаючи цінні ділянки та мінімізуючи конфлікти між забудовою та природними територіями.

Розвиток системи водовідведення, передбачений оперативною ціллю «2.2. Розвиток та модернізація дорожньо-транспортної, логістичної та критичної інфраструктури», також дасть змогу уникнути негативного впливу на ґрунти, адже передбачає будівництво каналізаційних мереж та очисних споруд. Це прямо сприятиме зменшенню обсягів каналізаційних стоків, які потрапляють у ґрунти. Виникнення небезпечних інженерно-геологічних процесів і явищ та інших чинників, які негативно впливають на стан ґрунтів – не прогнозується.

Оцінка фактичного впливу здійснюватиметься на підставі та з урахуванням результатів моніторингу стану навколишнього природного середовища щодо реалізації господарської діяльності.

Відходи. Природним і керованим наслідком реалізації Стратегії є помірне зростання кількості утворюваних відходів. Це відбувається внаслідок активізації економічної діяльності та зростання чисельності населення, включаючи прибуття внутрішньо переміщених осіб. Збільшення обсягів відходів створює додаткове навантаження на існуючу інфраструктуру управління відходами і вимагає негайного впровадження

системних рішень. Ключовим рішенням, що забезпечує значний позитивний вплив, є оперативна ціль «3.3. Формування системи управління відходами, екологічної свідомості населення». Стратегія передбачає повне охоплення всіх населених пунктів громади вивозом відходів, що є важливим кроком для ліквідації несанкціонованих звалищ та покращення санітарної ситуації. Водночас, велика увага приділяється зменшенню обсягів утворених відходів та вихованню екологічної свідомості населення. Така комплексна діяльність, що поєднує інфраструктурні заходи та освітні програми, забезпечує перехід до раціонального поводження з ресурсами і мінімізує негативний вплив відходів на довкілля та здоров'я мешканців у довгостроковій перспективі.

Кліматичні умови. Стратегія та План заходів не передбачають започаткування підприємницької діяльності, яка спричинятиме до збільшення обсягів викидів парникових газів, що можуть сприяти глобальному потеплінню. Тому реалізація Стратегії та Плану заходів не має призвести до негативного впливу на клімат. Натомість реалізація завдань у межах оперативних цілей «3.1. Енергетична безпека» та «3.2. Запобігання забрудненню водних ресурсів та атмосферного повітря» в комплексі спрямовані на перехід до низьковуглецевого розвитку та підвищення кліматичної стійкості громади. Це буде досягнуто шляхом розвитку відновлюваної енергетики та підвищення енергоефективності в комунальному секторі та домогосподарствах, що є внеском громади у глобальну боротьбу зі зміною клімату. Крім того, заходи щодо управління водними ресурсами та усунення неконтрольованого стоку слугують як прямі заходи адаптації до потенційних екстремальних погодних явищ (паводки, підтоплення), які можуть посилюватися внаслідок кліматичних змін.

Біорізноманіття. У Стратегії та Плані заходів не передбачається реалізація завдань, які можуть спричинити до негативного впливу на біорізноманіття, рекреаційні зони та наявні у громаді об'єкти природно-заповідного фонду. Водночас покращенню стану біорізноманіття може сприяти реалізація завдання «2.3.3. Створення об'єктів ПЗФ». Серед заходів, спрямованих на збереження та розширення природно-заповідного фонду, варто виділити завдання «3.2.2. Впорядкування наявних зелених насаджень та висадка нових зелених зон». У процесі реалізації Стратегії не передбачається негативного впливу на наявні об'єкти природно-заповідного фонду.

Рекреаційні зони та культурна спадщина. Городоцька міська територіальна громада характеризується сприятливими природно-кліматичними умовами, історико-культурним потенціалом, об'єктами природно-заповідного фонду тощо. Позитивний вплив Стратегії на рекреаційні зони та культурну спадщину є значним і цілеспрямованим, оскільки безпосередньо покращує якість життя та зберігає ідентичність громади. Цей вплив досягається завдяки оперативній цілі «1.2. Здорова громада», що акцентує увагу на створенні нових громадських просторів та об'єктів відпочинкового і спортивно-розважального призначення, розширює рекреаційні можливості та сприяє здоровому способу життя населення. Водночас, оперативна ціль «1.3. Культурний потенціал» забезпечує захист та розвиток ідентичності громади через збереження, охорону та відновлення пам'яток історико-культурної спадщини, що не лише мінімізує ризики їх пошкодження під час будівельних робіт, але й перетворює їх на активи для культурного та туристичного розвитку.

Населення та інфраструктура. Значний позитивний вплив на здоров'я населення досягається комплексно: через прямий розвиток медицини та реабілітації (оперативна ціль «1.2. Здорова громада»), зміцнення безпеки життєдіяльності (наприклад, облаштування укриттів у рамках оперативної цілі «1.1. Підтримка обороноздатності держави») та істотне покращення якості життя (забезпечення житлом та створення

безбар'єрного, інклюзивного середовища у рамках оперативної цілі «1.4. Інклюзивне суспільство»). Критично важливим є також опосередкований позитивний ефект від екологічних цілей: мінімізація ризиків для здоров'я завдяки зменшенню забруднення вод (через модернізацію каналізації) та покращенню якості повітря (через енергоефективність), що прямо знижує рівень інфекційних та респіраторних захворювань. Стратегія забезпечує значний позитивний вплив через її комплексну модернізацію. Це включає не лише оновлення дорожньо-транспортної та логістичної мережі (оперативна ціль «2.2. Розвиток та модернізація дорожньо-транспортної, логістичної та критичної інфраструктури»), а й підвищення енергоефективності та надійності критичних систем життєзабезпечення (оперативна ціль «2.2. Розвиток та модернізація дорожньо-транспортної, логістичної та критичної інфраструктури» та оперативна ціль «3.1. Енергетична безпека»). Ці заходи гарантують безперервність роботи комунальних послуг, зменшують їхню енергоємність та підвищують стійкість громади до кризових ситуацій.

Важливо зазначити, що процес розробки Стратегії та Плану заходів відбувався публічно та прозоро. Через офіційний вебсайт та офіційні сторінки міської ради в соціальних мережах було повідомлено про початок роботи над проектом Стратегії та Плану заходів, визначено строки і форми подання пропозицій до них від зацікавлених сторін, проведено відкриті розширені засідання Робочої групи, оприлюднено на офіційному вебсайті міської ради проекти Стратегії та Плану заходів, організовано їх громадське обговорення. Зважаючи на зазначене, у громаді відсутні підстави для виникнення соціальних конфліктів унаслідок реалізації Стратегії та Плану заходів. Натомість Стратегія та План заходів є документами, що враховують спільні інтереси та бачення поступального розвитку громади, та зорієнтовані на забезпечення економічного розвитку громади і покращення рівня життя усіх її мешканців.

Екологічне управління, моніторинг та інше. Стратегія не передбачає послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки. Завдання оперативних цілей орієнтовані на новітні інноваційні технології ощадного та бережливого землекористування та не призведуть до стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей, що, відповідно, могло б призвести до суттєвого погіршення якості природного середовища громади. Водночас у Стратегії та Плані заходів закладено заходи з розвитку комплексу громадських місць для якісного проведення дозвілля, підвищення культури мешканців громади в сфері еко, зміцнення екологічної безпеки та захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, а також енергомодернізації комунальних будівель. Ймовірність того, що реалізація Стратегії та Плану заходів призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, є незначною.

Очікується, що в результаті досягнення **«Стратегічної цілі 1. Безпека, збереження демографічного потенціалу громади в умовах війни та повоєнної відбудови»** буде зміцнено безпеку та обороноздатність громади через облаштування тренувальної бази та розвиток захисних осередків, а також забезпечено життєдіяльність завдяки масштабним заходам цивільного захисту (капітальні ремонти укриттів). Кардинальна модернізація сфери охорони здоров'я включатиме введення в експлуатацію нового корпусу лікарні, капітальні ремонти відділень, закупівлю високотехнологічного обладнання (комп'ютерний томограф) та розвиток реабілітаційної і психологічної допомоги. Водночас, буде інвестовано у розвиток освіти і культури (ремonti ЗЗСО, модернізація бібліотек, реставрація культурної спадщини)

та підвищення якості життя через створення інклюзивного середовища (безбар'єрні маршрути, спортивні майданчики, придбання житла для ветеранів).

Проте, під час реалізації заходів за стратегічною ціллю 1 для досягнення вищезазначених результатів можуть мати місце незначні, непрямі та локальні негативні впливи на окремі компоненти довкілля (атмосферне повітря, водні та земельні ресурси, біорізноманіття). Ці помірні (прийнятні) впливи будуть відчутні на територіях, де відбуватиметься будівництво нових об'єктів та інфраструктури (наприклад, тренувальної бази, корпусів лікарні, спортивних полів (табл. 6.3).

Таблиця 6.3. Наслідки для довкілля в результаті досягнення «Стратегічної цілі 1. Безпека, збереження демографічного потенціалу громади в умовах війни та повоєнної відбудови»

Компонент довкілля	Оцінка впливу	Характеристика впливу
Атмосферне повітря	(+)	Помірний позитивний вплив буде досягнуто через реконструкцію скверу та створення громадських просторів, які включають озеленення. Короткочасний негативний вплив (шум, пил, викиди від техніки) неминучий під час численних будівельних та ремонтних робіт (ЦЛ, школи, стадіон).
Водні ресурси	(+)	Помірний позитивний вплив може виникнути завдяки загальному підвищенню санітарного рівня в громаді (модернізація харчоблоків, ремонти КНП ЦЛ) та впровадження освітніх заходів у школах та бібліотеках щодо раціонального використання ресурсів.
Відходи	(-)	Помірний негативний вплив обумовлений зростанням кількості відходів внаслідок збільшення чисельності населення та будівництва нового житла (придбання житла для ветеранів). Також передбачається збільшення обсягів медичних та будівельних відходів від модернізації ЦЛ та ремонтів.
Земельні ресурси	(-)	Помірний негативний вплив через пряму зміну цільового призначення та порушення ґрунтового шару на значних площах для будівництва спортивних об'єктів (спортивні поля, реконструкція стадіону), облаштування тренувальної бази «Під Цунівським лісом» та брукування територій (ЦНСП).
Біорізноманіття і природоохоронні території	(0/-)	Можлива локальна деградація місць існування (біотопів) внаслідок облаштування інфраструктури (база «Під Цунівським лісом») та будівництва на «зелених» ділянках (спортполя). Можлива часткова компенсація через озеленення міських зон (сквер, громадські простори).
Рекреаційні зони та культурна спадщина	(++)	Значний позитивний вплив буде досягнуто через масштабне розширення рекреаційної інфраструктури (реконструкція стадіону, будівництво спортполів, реконструкція скверу, створення громадських просторів) та цілеспрямоване збереження культурного фонду (ремонтно-реставраційні роботи на об'єктах спадщини, ремонт закладів культури).
Населення та інфраструктура	(++)	Значний позитивний вплив буде забезпечено модернізацією медичної (новий корпус ЦЛ, КТ, ремонти), безпекової (укриття, «Захист України») та освітньої (ремонти ЗЗСО, закупівля автобусів-школярників) інфраструктури. Буде забезпечено соціальну інклюзію (безбар'єрні маршрути, житло для ветеранів).
Екологічне управління та моніторинг	(+)	Помірний позитивний вплив опосередкований, що забезпечується через підвищення екологічної свідомості населення шляхом інтеграції екологічних тем у культурні та освітні програми (бібліотеки, школи) та покращення санітарно-гігієнічних умов.

Очікується, що в результаті досягнення «Стратегічної цілі 2. Економічне зростання в умовах євроінтеграції» буде кардинально модернізовано критичну інфраструктуру громади, насамперед через масштабне каналізування мікрорайонів та капітальний

ремонт колекторів і водопроводів, що матиме значний позитивний вплив на екологічну та санітарну ситуацію. Паралельно буде забезпечено розвиток дорожньої та інженерної інфраструктури до ключових виробничих центрів та зміцнено інвестиційну привабливість громади (розроблення інвестиційної карти, підтримка ветеранського та крафтового виробництва). Фундаментом для раціонального розвитку стане впровадження геоінформаційних систем (ГІС), що забезпечить контрольоване управління земельними ресурсами та моніторинг довкілля, тоді як супутнім наслідком стане зростання обсягів відходів та викидів від транспорту внаслідок економічної активізації (табл. 6.4).

Таблиця 6.4. Наслідки для довкілля в результаті досягнення «Стратегічної цілі 2. Економічне зростання в умовах євроінтеграції»

Компонент довкілля	Оцінка впливу	Характеристика впливу
Атмосферне повітря	(-)	Розвиток мережі автомобільних доріг та зростання вантажоперевезень (включаючи до ключових виробничих центрів) збільшить викиди від транспорту. Тимчасовий шум/пил неминучий під час будівельних робіт (ремонт доріг, водопроводів, каналізацій).
Водні ресурси	(++)	Значний позитивний вплив буде досягнуто масштабною модернізацією ВКГ: каналізування мікрорайонів та капітальний ремонт колекторів (уздовж р. Верещиця, КНС), знизить скидання неочищених стоків. Ремонт та будівництво водопроводів зменшить втрати чистої води.
Відходи	(-)	Підтримка підприємництва та зростання економічної активності потенційно може призвести до зростання обсягів промислових, будівельних та побутових відходів, створюючи додаткове навантаження на систему управління ними.
Земельні ресурси	(++)	Впровадження геоінформаційних систем (ГІС) створить сучасну базу для раціонального та контрольованого використання земель та запобігання нецільовій забудові.
Біорізноманіття і природоохоронні території	(0/-)	Ризики можуть виникнути через будівництво дорожньої та інженерної інфраструктури до виробничих центрів, що може призвести до локальної фрагментації місць існування (біотопів). Позитивний вплив – опосередкований (через планування у ГІС).
Рекреаційні зони та культурна спадщина	(+)	Впровадження ГІС сприятиме покращенню обліку та захисту об'єктів культурної спадщини та їх інтеграції в інвестиційну карту громади.
Населення та інфраструктура	(++)	Впровадження ГІС є ключовим проектом для обліку, контролю та моніторингу земельних, водних та природних ресурсів, що суттєво посилить механізми екологічного управління та прозорості.
Екологічне управління та моніторинг	(-)	Розвиток мережі автомобільних доріг та зростання вантажоперевезень (включаючи до ключових виробничих центрів) потенційно може збільшити викиди від транспорту. Тимчасовий шум/пил неминучий під час будівельних робіт (ремонт доріг, водопроводів, каналізацій).

Очікується, що в результаті досягнення «Стратегічної цілі 3. Охорона навколишнього природного середовища» буде підвищено екологічну стійкість та енергонезалежність Городоцької громади. Це буде досягнуто через значний позитивний вплив на всі ключові екологічні компоненти: на атмосферне повітря – завдяки будівництву сонячних електростанцій (СЕС) для комунальних підприємств та впровадженню енергозберігаючих заходів у соціальній інфраструктурі (ЦЛ, школи), що знижує викиди; на водні ресурси – через очищення водостічних та дренажних мереж і меліоративних каналів, що покращує гідрологічний режим; та на управління відходами – завдяки системному реформуванню (запровадження збору відходів у старостинських округах, розроблення місцевого плану та розбудова інфраструктури сортування). Загалом ці заходи, поєднані з екологічною освітою та облаштуванням

зелених зон, забезпечать комплексне покращення стану довкілля та підвищення якості життя населення.

Таблиця 6.5. Наслідки для довкілля в результаті досягнення «Стратегічної цілі 3. Охорона навколишнього природного середовища»

Компонент довкілля	Оцінка впливу	Характеристика впливу
Атмосферне повітря	(++)	Значний позитивний вплив буде досягнуто через будівництво сонячних електростанцій (СЕС), а також впровадження енергозберігаючих заходів (капітальний ремонт ЦЛ, ЗДО, шкіл, закладів культури). Це зменшить споживання викопного палива та, відповідно, викиди CO ₂ .
Водні ресурси	(++)	Значний позитивний вплив буде забезпечено через очищення водостічних та дренажних мереж, включаючи меліоративні канали. Це покращить гідрологічний режим, запобігатиме підтопленням і зменшить потрапляння забруднюючих речовин із поверхневого стоку у водотоки.
Відходи	(++)	Значний позитивний вплив буде досягнуто через системне реформування управління відходами: запровадження системи збору та вивезення відходів у старостинських округах, розроблення місцевого плану управління відходами та розбудову інфраструктури роздільного збору і сортування відходів.
Земельні ресурси	(+)	Облаштування відпочинкових зелених зон сприятиме покращенню ґрунтового покриття та мікроклімату в міських умовах. Можливий незначний негативний вплив через виділення землі під будівництво СЕС.
Біорізноманіття і природоохоронні території	(+)	Створення зелених зон сприятиме збільшенню біорізноманіття в урбанізованих територіях. Очищення меліоративних каналів допомагатиме відновити здоров'я водних екосистем.
Рекреаційні зони та культурна спадщина	(+)	Облаштування відпочинкових зелених зон та енергозбережні ремонти в закладах культури покращать естетичний вигляд об'єктів та якість рекреаційного середовища.
Населення та інфраструктура	(++)	Енергозбереження (ЦЛ, школи, ЦНСП) підвищать енергетичну безпеку, знизять витрати громади та забезпечує комфортні умови в соціальних закладах. Розбудова системи управління відходами покращить санітарно-епідеміологічну ситуацію.
Екологічне управління та моніторинг	(++)	Значний позитивний вплив буде досягнуто через проведення заходів екологічної освіти, що підвищить свідомість та культуру поведінки з довкіллям, та розроблення місцевого плану управління відходами, що є основою системного екологічного менеджменту.

Таким чином, реалізація Стратегії розвитку Городоцької територіальної громади на період до 2021-2027 років та Плану заходів з її реалізації у 2026 -2027 роках не супроводжуватиметься появою нових негативних наслідків для довкілля. Навпаки, реалізація усіх оперативних цілей Стратегії та Плану заходів сприятиме покращенню екологічної ситуації у територіальній громаді.

7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

Досягнення цілей Стратегії та Плану заходів з реалізації передбачає виконання заходів, пов'язаних з будівництвом, капітальним ремонтом та реконструкцією об'єктів соціальної інфраструктури та інженерних мереж, перехід на відновлювальні джерела енергії, відновлення екологічного стану територій, і т. п., виконання яких є невід'ємною складовою для сталого розвитку Городоцької громади. Проте під час проведення аналізу ймовірних наслідків для довкілля від реалізації Стратегії та Плану заходів було виявлено окремі заходи, реалізація яких може спричинити до появи деяких прямих та непрямих негативних наслідків у вигляді короткострокового впливу. Для нейтралізації, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків виконання заходів цих документів передбачено здійснення низки заходів, які матимуть позитивний вплив на компоненти довкілля, в тому числі здоров'я населення (табл. 7.1).

Таблиця 7.1. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Стратегії та Плану заходів з реалізації Городоцької міської територіальної громади

Складові довкілля, в т. ч. здоров'я населення	Заходи, які передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання ДДП
Атмосферне повітря	Сприяти зниженню викидів парникових газів шляхом впровадження альтернативної енергетики та застосування сучасних систем очищення
	Стимулювати заходи з підвищення енергетичної ефективності та енергоощадливості (у першу чергу, комунальних закладів).
	Створити та відновлювати зелені насадження (обабіч автошляхів, на прибудинкових територіях) для поглинання забруднюючих речовин.
Водні ресурси	Провести поступову заміну зношених інженерних систем водопостачання та водовідведення
	Провести заходи щодо відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок. Регулярне очищення водних об'єктів
	Розглянути можливість розроблення та затвердження програми ревіталізації малих річок на території громади (р. Верещиця та ін.)
	Розглянути можливість розроблення та затвердження програми «Питна вода» для контролю якості, охорони джерел та систем водопостачання
Управління відходами	Розробити місцевий план управління відходами.
	Вдосконалити систему збирання та вивезення сміття на усій території громади (укладення договорів з домогосподарствами)
	Підтримувати впровадження системи роздільного сортування сміття (встановлення контейнерів)
	Сприяти створенню кластерів з перероблення відходів
	Регулярно провадити моніторинг появи стихійних сміттєзвалищ та своєчасно їх ліквідовувати
Земельні ресурси	Розробити комплексний план просторового розвитку території громади
	Здійснити рекультивацию порушених земель та земель с/г призначення. Провести інженерно-технічні та ґрунтозахисні заходи (створення лісових захисних насаджень)
	Своєчасно проводити викошування узбіч, зон зелених насаджень, парків.
Біорізноманіття і природоохоронні території	Реалізувати заходи із розвитку та розширення територій природно-заповідного фонду (ПЗФ)
	Розробити та реалізувати місцеву схему формування екомережі
	Запровадити громадський контроль за веденням лісового господарства на території громади та запобіганням підпалів сухоостою
	Провести заходи, спрямовані на запобігання знищенню чи пошкодженню природних комплексів та пам'яток природи

Складові довілля, в т. ч. здоров'я населення	Заходи, які передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання ДДП
Рекреаційні зони та культурна спадщина	Здійснити облаштування рекреаційних зон на території громади та їх регулярне обслуговування
	Забезпечити охоронні заходи щодо пам'яток місцевого значення у разі виникнення загрози їх пошкодження або руйнування
Населення та інфраструктура	Вдосконалювати і розширювати медичні послуги та покращити матеріально-технічну базу закладів охорони здоров'я. Розглянути можливість розроблення та затвердження програми «Громадське здоров'я»
	Проводити будівництво, реконструкцію та ремонти об'єктів виключно за умови комплексного обґрунтування екологічних і соціальних переваг
	Проводити інформаційно-оздоровчі заходи та здійснювати профілактики інфекційних та неінфекційних хвороб на основі комплексного підходу
Екологічне управління та моніторинг	Організувати моніторинг навколишнього природного середовища (у т.ч. моніторинг земель) та контроль за дотриманням норм водоохоронних зон
	Посилити просвітницьку діяльність для підвищення екологічної культури. Налагодити співпрацю з міжнародними організаціями та залучити бізнес до реалізації місцевих екологічних програм
	Запровадити громадський контроль за станом довкілля у громаді

Для Городоцької громади вкрай важливо для охорони, збереження і відновлення біорізноманіття та природо-заповідних територій та об'єктів розглянути можливість збільшення об'єктів та площі природно заповідного фонду Городоцької міської територіальної громади. Додаткові заходи можуть включати запровадження громадського контролю за веденням лісового господарства та проведення заходів, спрямованих на запобігання знищенню чи пошкодженню природних комплексів та пам'яток природи.

Водночас, для покращення якості атмосферного повітря пропонуємо до заходів передбачити впровадження проєктів з використання альтернативних джерел енергії та застосування сучасних систем очищення, який би відповідав вимогам стимулювання підвищення енергетичної ефективності та енергоощадливості у всіх галузях, особливо у комунальних закладах. А також рекомендуємо створення та відновлення зелених насаджень (обабіч автошляхів та на прибудинкових територіях) доповнити заходами, скерованими на пом'якшення зміни клімату, зокрема збільшення лісонасаджень та моніторинг рекреаційних навантажень на ландшафти.

Для захисту водних ресурсів доречно передбачити заходи щодо будівництва чи реконструкції споруд для очищення стічних вод, системи роздільної каналізації та поступової заміни зношених інженерних систем водопостачання та водовідведення. Для посилення управління водними ресурсами варто розглянути можливість розроблення й затвердження програми «Питна вода» та проведено заходи щодо відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок (включно з регулярним очищенням водних об'єктів).

Для запобігання забруднення ґрунтів та зниженню ризиків для здоров'я населення рекомендуємо заходи проведення інженерно-технічних, агролісомеліораційних та ґрунтозахисних заходів, зокрема створення лісових захисних насаджень. А також забезпечити заходи щодо здійснення рекультивації порушених земель та проведення заходів із захисту від підтоплення і затоплення територій. Також для запобігання забруднення ґрунтів пропонуємо передбачити заходи щодо розроблення

комплексного плану просторового розвитку території громади та своєчасного викошування узбіч і зон зелених насаджень.

У сфері управління відходами рекомендуємо розглянути можливість сприяння створенню кластерів з перероблення промислових та твердих побутових відходів, а також будівництва, реконструкції та облаштування полігонів побутових відходів. Основними заходами також є розроблення місцевого Плану управління відходами, вдосконалення системи збирання та вивезення сміття (укладення договорів з домогосподарствами) та регулярний моніторинг і ліквідація стихійних сміттєзвалищ.

Для мінімізації негативного впливу на здоров'я населення варто продовжити практику вдосконалення і розширення медичних послуг, покращення матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я та розгляд можливості розроблення і затвердження програми «Громадське здоров'я». А будівельні та ремонтні роботи варто здійснювати виключно з дотриманням екологічного законодавства.

Основними заходами залишаються організація моніторингу навколишнього природного середовища, посилення просвітницької діяльності для підвищення екологічної культури та залучення міжнародних партнерів і бізнесу для реалізації екологічних програм.

Переважає більшість рекомендованих Робочою групою з проведення Стратегічної екологічної оцінки Стратегії та Плану заходів для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Стратегії були враховані під час підготовки заходів з реалізації оперативних цілей Стратегії.

На всіх етапах реалізації Стратегії заплановані рішення будуть здійснюватися відповідно до норм і правил охорони навколишнього середовища і вимог екологічної безпеки, в тому числі відповідно до вимог Водного кодексу України, Законів України «Про охорону земель», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про охорону атмосферного повітря», «Про природно-заповідний фонд України» та інших. Ймовірність того, що реалізація Стратегії та Плану заходів призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, є незначною.

8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення

Стратегія розвитку Городоцької міської територіальної громади на період 2021-2027 років та План заходів з реалізації Стратегії розвитку Городоцької територіальної громади на період 2026-2027 років розроблені на довгостроковий період і є плановими документами. Оцінка ймовірних наслідків для довкілля від реалізації Стратегії та Плану заходів вказує на те, що їх реалізація позитивно вплине на стан атмосферного повітря, водних об'єктів, ситуацію з відходами, земельні ресурси, біорізноманіття, кліматичні умови. Під час підготовки Звіту про стратегічну екологічну оцінку визначено доцільність і прийнятність планованої діяльності і обґрунтування економічних, технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки довкілля.

У контексті стратегічної екологічної оцінки Стратегії та Плану заходів можуть бути розглянуті й інші сценарії розвитку: 1) гіпотетичний «нульовий» сценарій, за яким документи державного планування та реалізації не затверджується та більшість зовнішніх загроз і багато внутрішніх проблем з високою ймовірністю погіршать існуючу екологічну ситуацію в громаді; 2) інерційний сценарій розвитку громади; 3) оптимістичний сценарій розвитку громади.

Гіпотетичний «нульовий» сценарій пов'язаний із збереженням нинішнього стану речей. Цей варіант виходить з того, що зміни практично не відбуватимуться. При цьому якісні показники відновлення і розвитку держави будуть залишатись малорухомими. А це стримує реалізацію заходів з охорони та збереження компонентів довкілля і забезпечення збалансованого розвитку регіону, а також розширення природоохоронних територій. Головною потенційною загрозою гіпотетичного «нульового» сценарію є потенційна втрата системності розвитку регіону в середньо- та довгостроковій перспективі, що може стати причиною інерційного розвитку регіону.

В разі не затвердження Плану заходів можуть загальмуватися процеси, скеровані на екологічно збалансований соціально-економічний розвитку регіону та громади, що спричинятиме до збільшення викидів парникових газів в атмосферу, забруднення водних та земельних ресурсів, незворотної втрати рідкісних видів тварин і рослин, руйнування природоохоронних та заповідних територій, а також об'єктів культурної спадщини. Водночас може погіршитися і стан здоров'я населення громади через зниження рівня доступності та спроможності мережі закладів охорони здоров'я, падіння якості медичних послуг тощо. Особливо, зважаючи на збройну агресію РФ проти України.

Реалізація гіпотетичного «нульового» сценарію ілюструє значне загострення екологічних проблем, які не сприятимуть формуванню комфортних умов життєдіяльності населення та можуть спричинити до погіршення його здоров'я.

Відтак за результатами аналізу визначено, що в рамках гіпотетичного «нульового» сценарію розвиток громади буде ускладнений, і цей сценарій з високою ймовірністю може призвести до погіршення екологічної ситуації в регіоні, що в кінцевому результаті негативно позначиться на здоров'ї населення.

Інерційний сценарій. Інерційний сценарій характеризується скороченням кількості працездатних і зростанням кількості непрацездатних в структурі населення громади. На ринку праці зростатиме дефіцит як високо-кваліфікованих працівників, так і працівників робітничих професій, зокрема через мобілізацію, а також через міграційний відтік жінок і молоді за кордон. Зростатиме неформальна зайнятість.

Економічний потенціал та структура економіки громади суттєво не зміняться. Інерційний сценарій базується на твердженні, що зміни у економічній політиці практично не відбуваються: продовжується повільний процес структурних трансформацій промислового виробництва. Вплив держави на економічні процеси обмежений лише рекомендаційними програмами, відносно невеликою кількістю державних замовлень, декларуванням інноваційних пріоритетів, незначною фінансовою підтримкою за рахунок державних інвестицій, деякими змінами податкового законодавства. При інерційному варіанті розвитку подій пріоритет в розвитку економіки буде надаватися видам економічної діяльності, що не потребують значних капіталовкладень в організацію та підготовку виробництва або мають швидку економічну віддачу. Передусім мова йде про низько- чи середньотехнологічні, ненаукомісткі галузі переробки сільськогосподарської сировини, харчової, деревообробної промисловості, промисловості будівельних матеріалів та ін. При цьому якісні показники розвитку виробництва будуть залишатись малорухомими, що стримуватиме процеси інноваційного розвитку економіки громади. Варто зазначити, що найбільші експортоорієнтовані підприємства працюють за замовленнями іноземних компаній, які в умовах війни стали значно обережнішими стосовно укладання контрактів, що несе загрозу зниження обсягів виробництва, та відповідно, звільнення працівників, зменшення надходжень податків.

Дефіцит кадрів з кожним наступним роком буде зростати і суттєво обмежуватиме можливості підприємств усіх галузей. Особливо гостро цей фактор вплине на малі підприємства, що працюють на місцеві ринки збуту та розміщені в сільській місцевості. Підприємства-експортери відчуватимуть дефіцит кадрів не так гостро, оскільки вища рентабельність дозволить платити порівняно вищі заробітні плати і за рахунок цього швидше знаходити нових працівників.

В умовах зростання попиту на глобальному ринку обсяги аграрного виробництва у межах громади не зростатимуть, однак відбуватиметься поступове заміщення традиційних видів рослинництва (пшениця, кукурудза) на культури, які розширюватимуть можливості їх переробки та експорту. В умовах високої вартості кредитних коштів модернізація галузі та впровадження сучасних технологій відбуватимуться повільно. Зростання капітальних інвестицій відбуватиметься вкрай повільними темпами, кардинально не впливатиме на зміну ситуації в економіці області.

З вказаних причин зростання продуктивності праці відбуватиметься нижчими темпами, ніж зростання заробітної плати, що негативно впливатиме на конкурентоспроможність продукції місцевих виробників. Як результат, за інерційним сценарієм питома вага експорту в загальному обсязі виробництва продукції (товарів, робіт і послуг) не зростатиме, а її структура практично не змінюватиметься.

Оптимістичний сценарій. За оптимістичним сценарієм в громаді здійснюватимуться суттєві соціально-економічні перетворення.

Реалізація оптимістичного сценарію можлива за умови активної підтримки розвитку громади на інноваційних засадах. При цьому критичними є наступні фактори:

Перший фактор пов'язаний з ефективним використанням існуючих потужностей промисловості. При цьому варіанті одночасно вирішуються дві проблеми: з одного боку, здійснюється кардинальний підйом технічного рівня промислових підприємств, з іншого – технічно переозброєні потужності промислових підприємств максимально забезпечують потреби економіки в інноваційній продукції.

В цих умовах основною мотивацією функціонування економіки громади має стати досягнення максимально можливої суспільної ефективності. Така ефективність, як комплексне поняття, поєднує в собі не тільки отримання відчутного ефекту діяльності виробництва, а й досягнення на його основі відповідного рівня соціального розвитку області (умов та якості життя населення).

Це уможливить подолання наявних внутрішньорегіональних дисбалансів розвитку економіки, дорожньо-транспортної інфраструктури, соціальної сфери тощо.

Другою необхідною умовою ефективної реалізації завдань інноваційного розвитку економіки Городоцької громади є активізація інвестиційної діяльності. Важливим напрямом активізації інвестиційних потоків в громаду є розробка, пропагування та реалізація інвестиційних та інвестиційно-інноваційних проєктів. Покращиться доступ підприємств до позичкового капіталу та грантів, розшириться спектр можливостей, для яких бізнес (у тому числі, малий та мікро-) зможе отримувати кошти та інші види підтримки.

Впровадження комплексу реформ (у сфері дерегуляції, податкового та митного законодавства, страхування, захисту прав інвесторів, стимулювання інноваційно-інвестиційної діяльності) у поєднанні із системною роботою щодо забезпечення інвестиційної привабливості громади, дасть можливість залучити значні обсяги інвестицій та суттєво підвищити ділову активність.

В умовах нестачі робочої сили поставлено пріоритет інвестування – якість, а не кількість створених робочих місць, тому метою є створення робочих місць у високотехнологічних галузях.

Третьою необхідною умовою реалізації оптимістичного варіанту є ініціатива та значні організаційні зусилля з боку управлінських структур. Це зумовлено тим, що цей варіант базується на припущенні, що держава проводить активну економічну політику, спрямовану на кардинальні зміни у внутрішньогалузевій та міжгалузевій структурі економіки відповідно до світових тенденцій та змін кон'юнктури ринку.

З цією метою здійснюється вплив держави на систему кредитування певних галузей (пільгове – для галузей з прискореним обігом вкладених коштів). Кредити мають надаватись лише під конкретний проєкт, а процентна ставка має бути нижчою за прогнозовану рентабельність виробництва. Повинна бути модернізована податкова система, яка передбачала б стимулювання оновлення виробничих активів та вартості кінцевої продукції. Нова промислова політика має бути спрямована на стимулювання експорту кінцевої продукції промисловості при одночасному стримуванні експорту сировини та матеріалів, захист вітчизняного ринку від напливу імпортової продукції, аналогічної виробленим в Україні. Важливу роль при цьому має відіграти антидемпінгове законодавство, яке принаймні вирівнює умови внутрішнього ринку для зарубіжних та вітчизняних товарів.

Впровадження високоефективних технологій у всіх галузях промисловості має сприяти не тільки зниженню енерго- та матеріалоємності виробництва, а й зростанню продуктивності праці у промисловості із одночасним зростанням чисельності зайнятих у промисловості.

Городоцька громада покращить демографічні показники відтворення населення. Потреба у висококваліфікованих кадрах, яка виникає внаслідок технологічної модернізації, задовольнятиметься, переважно, місцевими фахівцями (підготовка та перепідготовка відповідних кадрів, удосконалення системи освіти). Очікується повернення і реінтеграція мігрантів, дія програм підтримки та професійної реабілітації ветеранів.

Відтак в інтересах забезпечення ефективного системного розвитку громади найбільш прийнятним варіантом буде затвердження аналізованого проєкту Стратегії розвитку Городоцької міської територіальної громади на період 2021-2027 років та Плану заходів з реалізації Стратегії розвитку Городоцької територіальної громади на період 2026-2027 років з врахуванням рекомендацій, викладених у даному Звіті.

Опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у т. ч. ускладнення. Зміст звіту про СЕО сформований відповідно до пункту 2 статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

З огляду характер проєкту Стратегії та Плану заходів, ключове значення у виконанні СЕО мали методи стратегічного аналізу. Насамперед, доречним виявилось застосування аналізу контексту стратегічного планування, що передбачає встановлення зв'язків з іншими документами державного планування. Важливим також було встановлення відповідності цілей та завдань Стратегії загальним цілям оновленої Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, державної екологічної політики та цілям, завданням, напрямкам галузевих документів державного планування.

Також проведено аналіз поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я, в розрізі компонентів довкілля (клімату і факторів, що на нього впливають, атмосферного повітря, водних та земельних ресурсів, біорізноманіття та природоохоронних територій, Смарагдової мережі, відходів, здоров'я населення та інфраструктури). Здійснено оцінку ймовірних наслідків виконання проєктів Плану заходів як на окремі компоненти довкілля, так і на комплексні умови територій – стан довкілля, збереження біорізноманіття, раціональність використання наявних ресурсів, розвиток природних та техногенних процесів, а також вплив на здоров'я населення.

Оцінка кумулятивних ефектів дозволила спрогнозувати потенційний сукупний вплив на стан довкілля, в тому числі здоров'я населення, внаслідок реалізації проєктів Плану заходів.

Для здійснення СЕО був обраний метод експертних оцінок, суть якого полягає у визначенні майбутнього на основі думок кваліфікованих спеціалістів-експертів, викладених у публічних звітах та аналітичних матеріалах, а також метод екстраполяції, оскільки цей метод полягає в перенесенні встановленого характеру розвитку певної території чи процесу в майбутнє і ґрунтується на вивченні кількісних і якісних параметрів досліджуваного об'єкта за попередні роки, з подальшим логічним продовженням, окресленням тенденцій його розвитку.

Під час проведення стратегічної екологічної оцінки проєкту проєкту Стратегії розвитку Городоцької міської територіальної громади на період 2021-2027 років та Плану заходів з реалізації Стратегії розвитку Городоцької територіальної громади на період 2026-2027 років та підготовки даного Звіту було здійснено:

- збір та аналіз інформації про поточний стан складових довкілля громади, включаючи значення ключових показників в розрізі компонентів довкілля, в т. ч. здоров'я населення;
- визначення можливих чинників змін антропогенного та природного характеру;
- проведення оцінки потенційного впливу цілей на складові довкілля та на стан здоров'я й добробут населення.

В процесі аналізу стану навколишнього середовища були використані статистичні дані Державної служби статистики України та офіційні дані органів виконавчої влади, на які покладено функції і завдання спостереження та інформаційного забезпечення

державної системи моніторингу довкілля (Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України (тепер – Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України), Державної гідрометеорологічної служби, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства розвитку громад і територій України, Державного агентства водних ресурсів України, Державного агентства лісових ресурсів України, Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру), а також Департаменту екології та природних ресурсів Львівської обласної державної адміністрації.

Особливе значення для аналізу та визначення перспектив просторового розвитку відіграють геопросторові дані, тобто дані з чіткою географічною прив'язкою. Проте частина таких даних є застарілими та зберігаються у паперовому форматі, що унеможлиблює їх застосування для виконання поточного аналізу та прогнозування розвитку територій. Це стосується як інформації щодо природних умов та ресурсів, розвитку небезпечних природних процесів, так і структури землекористування та територій зі встановленим режимом використання (природоохоронні території, зони та округи санітарної охорони, охоронні зони, санітарно-захисні зони тощо). Також доступ до частини даних під час війни є обмеженим (наприклад, інформація Держгеокадастру, дані Державної служби статистики України і т. п.), що теж унеможлиблює їх застосування для аналізу поточної ситуації та прогнозування ймовірних тенденцій розвитку.

На виконання ст.10 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» для визначення обсягу досліджень, методів екологічної оцінки, рівня деталізації інформації, що має бути включена до Звіту про стратегічну екологічну оцінку, Виконавчим комітетом Городоцької міської ради було підготовлено Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проєкту Плану заходів.

Заява про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки (далі – Заява про визначення обсягу CEO) була оприлюднена шляхом розміщення на офіційному веб сайті Городоцької міської ради (https://horodok-rada.gov.ua/index.php/ova_doc/povidomlennia-pro-opryliudnennia-zaiavy-pro-vyznachennia-obsiahu-stratehichnoi-ekolohichnoi-otsinky/) та внесена до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки (реєстраційний номер справи № 12-11-17900-25) з метою одержання зауважень і пропозицій громадськості, а також для проведення консультацій з органами виконавчої влади.

За результатом розгляду Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проєкту проєкту Стратегії розвитку Городоцької міської територіальної громади на період 2021-2027 років та Плану заходів з реалізації Стратегії розвитку Городоцької територіальної громади на період 2026-2027 років отримано лист від Департаменту екології та природних ресурсів Львівської обласної державної адміністрації від 13.11.2025 р. № 31-7202/0/2-25. Інформація, викладена в листі, взята до уваги під час формування Звіту про стратегічну екологічну оцінку проєкту Стратегії та Плану заходів з реалізації Стратегії розвитку Городоцької територіальної громади.

У відповідь на листи повідомляємо, що Городоцька міська рада під час реалізації Плану заходів буде неухильно дотримуватися норм законодавства у сфері охорони довкілля та враховуватиме наслідки, що потенційно можуть вплинути на стан довкілля, у тому числі здоров'я населення. Також враховуватимуться під час планування нових об'єктів на території громади норми закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

Водночас зазначаємо, що проєкт Стратегії розвитку Городоцької міської територіальної громади на період 2021-2027 років та Плану заходів з реалізації Стратегії розвитку Городоцької територіальної громади на період 2026-2027 років не

належить до містобудівної документації, а є документом реалізації державної регіональної політики місцевого рівня. Відповідно, Звіт про стратегічну екологічну оцінку проєкту проєкту Стратегії розвитку Городоцької міської територіальної громади на період 2021-2027 років та Плану заходів з реалізації Стратегії розвитку Городоцької територіальної громади на період 2026-2027 років буде складено відповідно до вимог чинного законодавства щодо документів державного планування.

Також в процесі здійснення СЕО виникало ряд ускладнень, які неможливо усунути на території громади. Головним чином, це зумовлено відсутністю звітних і статистичних даних в розрізі компонентів довкілля на рівні територіальних громад. Відтак, стратегічна екологічна оцінка проєкту Плану заходів здійснювалась з огляду на зазначені вище обмеження.

9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Важливим аспектом виконання Стратегія розвитку Городоцької міської територіальної громади на період 2021-2027 років та План заходів з реалізації Стратегії розвитку Городоцької територіальної громади на період 2026-2027 років є проведення своєчасного та всебічного моніторингу наслідків їх реалізації у контексті впливу на довкілля та здоров'я мешканців громади. Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку» визначено необхідність здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля з метою:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про
- стан довкілля, умови життєдіяльності населення та стан його здоров'я у ході реалізації Стратегії;
- отримання інформації, яка може бути використана для поліпшення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості СЕО);
- перевірки дотримання екологічних вимог, встановлених відповідними органами влади;
- перевірки того, чи Стратегія виконується відповідно до затвердженого документа, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.

Впливи виконання документа державного планування на довкілля, у тому числі на здоров'я населення можуть бути виявлені в результаті моніторингу реалізації цілей документа державного планування, які мають прямі наслідки на стан навколишнього середовища, умови життєдіяльності та здоров'я населення.

Моніторинг може бути використаний для: порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про реалізацію Стратегії та Плану заходів; отримання інформації, яка може бути використана для удосконалення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості СЕО); перевірка дотримання екологічних норм, встановлених відповідними органами влади; відстеження процесу виконання Стратегії та Плану заходів відповідно до ухваленого документа, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.

Моніторинг проводиться відповідно до Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення²³, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 р. №1272. Відповідно до пункту 5 цього Порядку для забезпечення систематичності та об'єктивності спостережень за змінами стану довкілля визначено:

1. Зміст заходів для здійснення моніторингу та строки їх виконання.

Моніторинг фактичного впливу на довкілля, умови життєдіяльності населення та стан його здоров'я під час реалізації Плану заходів буде здійснюватися структурним підрозділом Городоцької міської ради, який визначатиме періодичність моніторингу, перелік індикаторів, забезпечить доступ до вихідних даних та результатів моніторингу.

Для проведення моніторингу рекомендовано здійснювати наступні заходи:

²³ [Про затвердження Порядку здійсн... | від 16.12.2020 № 1272](#)

- збір та аналіз інформації про поточний стан складових довкілля, включаючи значення ключових екологічних показників, зокрема порівняння фактичного стану компонентів довкілля з минулорічними показниками – 1 раз на рік на підставі результатів державного статистичного спостереження (у разі виявлення перевищень минулорічних показників провести аналіз на предмет зв'язку з реалізацією заходів, визначених Планом заходів);
- порівняння захворюваності населення з минулорічними показниками – 1 раз на рік на підставі результатів державного статистичного спостереження (у разі виявлення перевищень минулорічних показників провести аналіз на предмет зв'язку з реалізацією заходів, передбачених Планом заходів).

Здійснення таких заходів забезпечує можливість:

- виявлення наслідків виконання Плану заходів для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, а саме вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (на один, три-п'ять, 10-15 років, 50-100 років відповідно), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків;
- запобігання, зменшення та компенсації негативних наслідків, зумовлених виконанням Плану заходів;
- виявлення непередбачених даним Звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків виконання Плану заходів для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Заходи, передбачені для здійснення моніторингу, враховують специфіку Плану заходів, період його реалізації та необхідність здійснення моніторингу на різних стадіях виконання визначених у ньому проєктів. Водночас вплив на довкілля проєктів, скерованих на досягнення цілей Стратегії, виконання яких передбачає проведення стратегічної екологічної оцінки відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», будуть моніторитися окремо під час їх реалізації та після їх завершення.

2. Кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників відповідно до кожного з визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення. Моніторинг наслідків виконання Плану заходів для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, базується на відстеженні певних показників (індикаторів) в розрізі компонентів довкілля (табл. 9.1). Перелік показників (індикаторів) для здійснення моніторингу Плану заходів є орієнтований (невичерпний) і, за потреби, може бути змінений (зменшений або доповнений).

За результатами щорічного моніторингу кількість індикаторів може бути розширено шляхом включення до моніторингу додаткових показників відповідно до умов виконання Плану заходів.

Здійснення моніторингу впливів виконання Плану заходів на довкілля, у тому числі на здоров'я населення, за визначеними показниками з веденням щорічної звітності дозволить своєчасно виявляти недоліки і порушення, що негативно впливають на складові довкілля та здоров'я населення, і обґрунтувати необхідні заходи щодо їх усунення.

Таблиця 9.1. Показники (індикатори) моніторингу наслідків виконання Стратегії розвитку Городоцької міської територіальної громади на період 2021-2027 років та Плану заходів з її реалізації на період 2026-2027 років для довкілля, в тому числі для здоров'я населення

Компоненти довкілля	Індикатори	Одиниця вимірювання	Цільові значення у 2027 р.
Атмосферне повітря	Площа доріг на території громади, що потребує ремонту чи утримання	м ²	400 000
	Збільшення кількості встановлених систем альтернативного енергозабезпечення	од.	2
	Зменшення викидів CO ₂	тонн/рік	56
	Обсяг досягнутої економії на енергоносіях	млн грн в рік	3,5
	Рівень впровадження енергозберігаючих технологій в комунальних будівлях	%	10
Водні ресурси	Загальна протяжність проведених очищених меліоративних каналів	м	1500
	Кількість абонентів, підключених до послуги каналізування	осіб	110
	Кількість садиб мешканців громади, убезпечених від підтоплення	одиниць	10
Земельні ресурси	Кількість розроблених проєктів землеустрою щодо зміни меж	одиниць	6
	Кількість інвентаризацій земельних ділянок	одиниць	10
Території з природо-охоронним статусом, об'єкти Смарагдової мережі	Кількість об'єктів ПЗФ на території громади	одиниць	7
	Кількість встановлених межових знаків на визначених ділянках	одиниць	100
	Наявність комплексного плану просторового розвитку території громади	+/-	+
Рекреаційні зони та культурна спадщина	Кількість укладених охоронних договорів на пам'ятки та об'єкти культурної спадщини з користувачами (власниками) і балансоутримувачами	одиниць	5
	Кількість створених громадських просторів	одиниць	3
Управління відходами	Відсоток зменшення стихійних сміттєзвалищ	%	60
	Рівень охоплення збором та вивезенням відходів населених пунктів громади	%	15
	Кількість придбаних контейнерів для збору твердих побутових відходів	одиниць	500
Населення та інфраструктура	Забезпеченість населення Городоцької громади медичними працівниками	осіб	559
	Рівень модернізації медичних установ	%	60
	Загальний приріст населення	осіб	500
	Кількість оновлених спортивних майданчиків	одиниць	2
	Збільшення частки жителів, що займаються спортом	%	17
Екологічне управління	Обсяг фінансування заходів з охорони навколишнього природного середовища	тис. грн	100
	Кількість дітей, які взяли участь у еко-пікніках та ворк-шопах	осіб	45

3. Кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення. Оцінка ймовірних наслідків для довкілля від виконання Плану заходів вказує на те, що загалом його реалізація повинна позитивно

вплинути на стан атмосферного повітря, водних об'єктів, земельні ресурси, біорізноманіття, збереження об'єктів природно заповідного фонду, об'єкти культурної спадщини, систему управління відходами, а також здоров'я населення та інфраструктуру забезпечення його життєдіяльності.

Водночас під час виконання Плану заходів в результаті моніторингу реалізації передбачених в ньому заходів можуть бути виявлені впливи на довкілля, у тому числі на здоров'я населення, які мають прямі наслідки на стан навколишнього середовища, умови життєдіяльності та здоров'я населення. У такому разі перелік індикаторів для моніторингу наслідків виконання Плану заходів для довкілля, в т. ч. здоров'я населення, буде доповнено відповідними індикаторами, які дозволять об'єктивно оцінити та відстежити зміни.

4. Методи визначення кожного із показників, які дають змогу швидко та без надлишкових витрат їх вимірювати. Під час виконання Плану заходів будуть відстежуватись екологічні загрози для довкілля шляхом спостережень та збору наявних статистичних та звітних даних про стан довкілля, про наслідки для довкілля та здоров'я населення, які виникли за результатом реалізації передбачених у Плані заходів проєктів. Отримані показники будуть проаналізовані та об'єктивно оцінені шляхом порівняння наявних значень з нормативними значеннями (встановленими нормативно-правовими актами) та/або з цільовими значеннями (визначеними у Звіті про стратегічну екологічну оцінку проєкту Плану заходів з реалізації Стратегії розвитку Городоцької міської територіальної громади на період 2026-2027 років).

5. Періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями. Відповідно до статті 17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» моніторинг наслідків виконання документа державного планування, у тому числі для здоров'я населення, оприлюднюється один раз на рік органом місцевого самоврядування, який є відповідальним за розроблення документу державного планування та здійснює загальне керівництво і контроль за його виконанням, на своєму офіційному веб сайті у мережі Інтернет, вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення. Відтак вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями буде здійснюватися не рідше одного разу на рік.

6. Засоби і способи виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, з урахуванням можливості виявлення негативних наслідків виконання документа державного планування, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку, включають:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про вплив реалізації документа державного планування на довкілля, в т. ч. здоров'я населення;
- отримання інформації, яка може бути використана для удосконалення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості CEO);
- перевірка дотримання екологічних норм, встановлених відповідними органами влади;
- відстеження процесу виконання документа державного планування відповідно до ухвалених в ньому цілей та завдань, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків для довкілля, в т. ч. здоров'я населення.

У разі виявлення систематичних відхилень від гігієнічних нормативів складових довкілля необхідно здійснювати аналіз захворюваності населення громади з метою виявлення негативного впливу факторів навколишнього середовища на здоров'я населення, використовуючи в тому числі статистичні дані.

У разі, якщо під час здійснення моніторингу буде виявлено непередбачені Звітом про стратегічну екологічну оцінку негативні наслідки виконання Плану заходів для довкілля, у тому числі для здоров'я жителів громади, Городоцька міська рада буде вживати заходів для їх усунення, а також розгляне пропозиції щодо внесення змін до Плану заходів для запобігання подібним негативним наслідкам у майбутньому. У разі внесення суттєвих змін до Плану заходів він підлягатиме стратегічній екологічній оцінці.

Відповідно до статті 17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» моніторинг наслідків виконання документа державного планування, у тому числі для здоров'я населення, оприлюднюється один раз на рік органом місцевого самоврядування на своєму офіційному вебсайті у мережі Інтернет, вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Транскордонні наслідки виконання Стратегія розвитку Городоцької міської територіальної громади на період 2021-2027 років та План заходів з реалізації Стратегії розвитку Городоцької територіальної громади на період 2026-2027 років відсутні, оскільки її виконання не матиме наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, сусідніх держав. Водночас проекти, які будуть скеровані на виконання вказаних документів державного планування, і відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» підлягатимуть оцінці впливу на довкілля та/або проведенню стратегічної екологічної оцінки відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», окремо проходитимуть процедуру оцінки впливу на довкілля, в т. ч., за потреби, щодо транскордонних наслідків для довкілля та здоров'я населення зачеплених держав, до прийняття рішення про їх реалізацію.

11. Резюме нетехнічного характеру

1. Стратегія розвитку Городоцької міської територіальної громади на період 2021-2027 років та План заходів з реалізації Стратегії розвитку Городоцької територіальної громади на період 2026-2027 років спрямовані на формування сучасної, згуртованої громади з екологічно чистим середовищем, комфортними та безпечними умовами для проживання і ведення бізнесу, а також привабливої для поціновувачів активного й пасивного відпочинку на Львівщині. Документи ґрунтуються на принципах збалансованого економічного та соціального розвитку, раціонального використання ресурсного потенціалу і забезпечення екологічної безпеки. Стратегічні пріоритети розвитку включають природоохоронний вимір та орієнтовані на досягнення цілей формування екологічно чистої й енергоефективної громади, зокрема шляхом підвищення екологічної свідомості її мешканців.

Цей звіт про Стратегічну екологічну надає аналіз та прогноз впливу на навколишнє природне середовище та здоров'я населення Городоцької міської територіальної громади від реалізації її ключового документа – Стратегії та Плану заходів з реалізації. Стратегія є основою для сталого та динамічного розвитку громади, яка прагне стати інвестиційно привабливою територією з комфортними умовами для проживання та самореалізації. Її місія полягає у збереженні людського капіталу та забезпеченні економічного зростання через розвиток промисловості та туристично-рекреаційної сфери.

2. Екологічна ситуація на території громади характеризується відносною стабільністю показників. На території громади розташовані об'єкти природно-заповідного фонду. Водночас висока зношеність інженерної інфраструктури громади, зокрема мережі водопостачання і водовідведення, низький рівень енергоефективності, енергетична ресурсозатратність бюджетних установ, нерозвиненість системи сортування побутових відходів тощо в комплексі створюють екологічні загрози для громади.

3. Цілі та завдання Стратегії загалом спрямовані на зменшення впливів на довкілля. Вони узгоджуються з державними та регіональними екологічними цілями, визначеними Законом України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» та Стратегією екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року, затвердженою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.10.2021 р. №1363-р.

4. Головні екологічні проблеми Городоцької громади сконцентровані навколо забруднення водних ресурсів через зношеність каналізаційних мереж та очисних споруд, неналежного управління відходами, що проявляється у великій кількості стихійних сміттєзвалищ, забруднення атмосферного повітря через застарілу енергетичну інфраструктуру та велику частку транспорту, а також деградації земельних ресурсів, що вимагає проведення інвентаризації та активного створення лісових захисних насаджень.

5. У разі незатвердження та нереалізації цієї Стратегії (так звана «нульова альтернатива»), прогнозується суттєве погіршення екологічної та соціально-економічної ситуації в громаді. Інфраструктура продовжить деградувати, зростатиме рівень забруднення вод і повітря, що прямо негативно вплине на здоров'я мешканців. Крім того, не буде створено достатніх умов для економічного розвитку та збереження демографічного потенціалу в умовах війни та відбудови. Саме тому «нульова альтернатива» була відхилена, а обрано шлях комплексного розвитку.

6. Реалізація Стратегії та Плану заходів не передбачає появу нових негативних наслідків для довкілля. Водночас реалізація багатьох оперативних цілей і завдань Стратегії сприятиме покращенню екологічної ситуації у громаді. Ймовірність того, що реалізація Стратегії та Плану заходів призведе до появи негативних впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний кумулятивний вплив на довкілля, – відсутня.

Загальний вплив на довкілля від реалізації Стратегії оцінюється як переважно позитивний та довгостроковий. Ключові позитивні зміни пов'язані із впровадженням стратегічної цілі 3. Охорона навколишнього природного середовища. Найбільш значний позитивний ефект очікується від модернізації водопровідно-каналізаційного господарства. Позитивний вплив також матимуть заходи з енергетичної безпеки: розвиток відновлювальних джерел енергії (зокрема, будівництво сонячних електростанцій) та підвищення енергоефективності в комунальному секторі та домогосподарствах.

7. Під час реалізації Стратегії та Плану заходів передбачено здійснення моніторингу ефективності їх впровадження за допомогою екологічних індикаторів. Це є важливою складовою контролю впливу реалізації Стратегії та Плану на довкілля та необхідною передумовою забезпечення збалансованості розвитку громади з урахуванням екологічних норм.

Ефективність реалізації Стратегії та її вплив на довкілля, включаючи здоров'я населення, перевірятиметься не рідше одного разу на рік за допомогою спеціально визначених екологічних індикаторів. Результати цього моніторингу будуть публічно оприлюднюватися на офіційному вебсайті Городоцької міської ради. Це забезпечить прозорість процесу та можливість оперативно реагувати на будь-які непередбачені негативні наслідки, вживаючи коригувальні заходи.

8. Транскордонні наслідки виконання Стратегії та Плану заходів відсутні, оскільки її виконання не матиме наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, сусідніх держав.

Зважаючи на зазначене вище можна стверджувати, що загалом розроблення Стратегії та Плану заходів було проведено з урахуванням ймовірних впливів на довкілля та заходів з мінімізації появи негативних ризиків. Реалізація Стратегії та Плану заходів, за умови дотримання вимог нормативно-правових актів у сфері навколишнього природного середовища, сприятиме збереженню довкілля та зменшенню на нього антропогенного навантаження. Робота у напрямку досягнення цілей Стратегії забезпечить стійкий розвиток громади та сприятиме покращенню рівня життя місцевих жителів через діяльність органу місцевого самоврядування, бізнесу та жителів громади з дотриманням екологічних норм та раціонального використання природних ресурсів.

Старший науковий співробітник
ДУ «Інститут регіональних досліджень
імені М. І. Долішнього НАН України»,
к.е.н., доцент

Андрій ДУБ